

2025-01-24

Handläggare
Charlotte Sundvall
Telefon: 08-50818070**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2025-02-06

Verksamhetsberättelse VB 2024 för Farsta stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd godkänner verksamhetsberättelse med bokslut för 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden beslutar att resultatenheten Farsta strands gruppboende avvecklas i och med bokslutet 2024.
3. Nämnden beslutar att resultatenheterna förskolor Tallkrogen, Förskolor Gubbängen, Förskolor Hökarängen, Förskolor Sköndal, Förskolor Farsta Strand/Larsboda och Förskolor Farsta Fagersjö ombildas till fyra nya resultatenheter: Förskolor Norra, Förskolor Östra, Förskolor Södra och Förskolor Västra.
4. Nämnden beslutar att resultatenheterna Hemtjänst Centrum och Hemtjänst Norra delas upp till tre resultatenheter: Hemtjänst Centrum, Hemtjänst Norra Hemtjänst Östra.
5. Nämnden beslutar att Edö vård- och omsorgsboende bildar en ny resultatenhet
6. Nämnden begär att ackumulerat netto 26,6 miljoner kronor avseende resultatenheter överförs till 2025.

Farsta stadsdelsnämnd

Storforsplan 36

0850818070

charlotte.sundvall@stockholm.se
start.stockholm

Sammanfattning

Verksamhetsberättelsen följer upp de mål och indikatorer som kommunfullmäktige har fastställt i stadens budget 2024. I verksamhetsberättelsen redovisas resultat och analyser av nämndens arbete under 2024. Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas helt under året. Nämndens ekonomiska utfall visar på ett underskott om 9,4 miljoner kronor för verksamhetsåret efter resultatöverföring från fond.

Bakgrund

Verksamhetsberättelsen är en del av den löpande uppföljningen av Farsta stadsdelsnämnds arbete i förhållande till Stockholms stads budget. I aktuell rapport lämnar nämnden en fullständig årsrapport. Stadsdelsnämnden ska redogöra för uppnådda resultat och analysera eventuella avvikelser för verksamhet och ekonomi jämfört med verksamhetsplan, förväntade resultat samt kommunfullmäktiges mål och budget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben tillsammans med förvaltningsledningen, chefer och nyckelpersoner på respektive avdelning.

Fredrik Karlsson
Tillförordnad Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	10
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	29
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	36
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	47
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	50
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	56

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	68
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	76
Uppföljning av ekonomi	83
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	83
Resultatenheter	98
Investeringar	100
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	101
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	101
Ombudgeteringar	101
Medel för lokaländamål	101
Analys av balansräkning.....	101
Övrigt.....	104
Särskilda redovisningar.....	104
Bedömning av nämndens interna kontroll	104
Systematiskt kvalitetsarbete.....	105
Systematiskt arbetsmiljöarbete	108
Checklista för årlig uppföljning.....	108
Övrigt	109

Bilagor

Bilaga 1: Blankettsett Sdn18 VB 2024

Bilaga 2: Resultaträkning

Bilaga 3: Balansräkning

Bilaga 4: Redovisning av Medborgarförslag 2024

Bilaga 5: Kvalitetsberättelse Farsta stadsdelsnämnd 2024

Bilaga 6: Patientsäkerhetsberättelse Farsta stadsdelsnämnd 2024

Bilaga 7: Gdpr-arsrapport

Bilaga 8: Slutrapport klimatinvestering Solsegel

Bilaga 9: Slutrapport klimatinvestering Träd

Bilaga 10: Slutrapport Trygghetsinvestering Omvandling av parkytan utanför centrumkyrkan i Farsta

Bilaga 11: Slutrapport Trygghetsinvestering Skogshundrastgård

Bilaga 12: Uppföljning åtgärdsplan SÖKen2024

Bilaga 13: Uppföljning öppen fritidsverksamhet

Bilaga 14: Uppföljning lex Sarah 2024

Bilaga 15: Uppföljning av intern kontroll 2024

Sammanfattande analys

Nämnden bidrar genom sitt arbete till att kommunfullmäktiges verksamhetsmål, inriktningsmål och visioner kommer att uppfyllas helt under året. Av 16 verksamhetsområdesmål bedömer nämnden att 11 stycken kommer uppfyllas helt under året samt att resterande 5 uppfylls delvis. Under kommunfullmäktiges inriktningsmål respektive verksamhetsområdesmål redovisas grunder för bedömning av måluppfyllelsen samt en beskrivning av hur nämnden arbetat för att uppnå underliggande nämndmål och dess förväntade resultat. För indikatorer vars årsmål inte uppfyllas helt lämnas en kommentar under respektive indikator.

Det ekonomiskt utfallet visar på ett underskott om 9,4 miljoner kronor för verksamhetsåret efter resultatöverföring från fond. Åtgärder har under året vidtagits för att nå en budget i balans. Övergripande ekonomiska påverkansfaktorer under året har varit utvecklingen av inflationen, kostsamma placeringar inom barn och ungdom (Trefas), negativ utveckling av konjunktur samt minskat barnantal i stadsdelsområdet.

Nämndens arbete under året

Nedan beskrivs nämndens arbete under 2024.

Stadsdelsnämndens sammansättning och sammanträden 2024

Under året har Farsta stadsdelsnämnd haft följande sammansättning.

Ledamöter:

Laura Roselli (V) ordförande
Olof Peterson (M) 1:e vice ordförande
Joseph Zamani (S) 2:e vice ordförande
Anki Johansson (S)
Kjell Backman (S)
Moa Sahlin (S)
Niklas Aurgrunn (V)
Lisa Carlbom (MP)
Torbjörn Ebérus (M)
Susanne Larsson (M)
Leif Söderström (SD)
Rikard Werge (L)
Christer Eriksson (C)

Ersättare:

Isabella Hagnell Westermark (S) *till 2024-12-16, posten därefter Vakant*
Hans Strandberg (S)
Frida Bengtsson (S)
Per Sohrabi (S)
Johanna Mathiasson (V) *till 2024-12-16*
Felicia Diallo Kjellström (V) *från 2024-12-16*
Anders Carlsson Lind (V)

Maria Jacobson (MP) *till 2024-10-14, posten därefter Vakant till 2024-12-02*

Åsa Öckerman (MP) *från 2024-12-02*

Truls Ljungström (M)

Caroline Annink Örtholm (M)

Klas Wissman (M) *till 2024-03-11*

Kenneth Hedman (M) *från 2024-03-11*

Mattias Mårdenfjord (SD)

Camilla Bergman (L)

Olle Eriksson (C)

Nämnden har under verksamhetsåret genomfört elva sammanträden, samtliga i konferensanläggningen vid Storforsplan i Farsta centrum. Alla sammanträden utom årets allra första, som enbart utser social delegation och förordnade ledamöter, har varit öppna för allmänheten.

Öppet forum med olika teman

Direkt före nämndens sammanträden ordnas ett öppet forum där allmänheten kan ställa frågor och diskutera med nämnden, och där förvaltningen ibland presenterar olika verksamheter. Till öppet forum bjuds även in de Farstabor vars medborgarförslag ska behandlas, så att de får möjlighet att berätta mer om sina förslag och även lämna synpunkter på förvaltningens förslag till svar innan nämnden tar ställning.

Teman under årets öppet forum har bland annat varit hållbar förskola, hembesöksprogram, föräldraskapsstödprogram, hemtjänst, integration och medborgarkontor, seniorverksamheten, nya socialtjänstlagen, vilket stöd finns i förskolan för barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, NPF-diagnos samt *hur arbetar förvaltningens fältassistenter med stadsdelsområdets ungdomar?*

Medborgarförslag

Sedan 2007 kan invånare i stadsdelsområdet lämna in medborgarförslag till nämnden. Förslagen ska gälla något sakområde som nämnden ansvarar för. Under 2024 har 15 medborgarförslag lämnats in, fem färre än året innan. De flesta har som vanligt gällt förbättringar och satsningar i den fysiska utemiljön. De inlämnade förslagen och nämndens svar på dem redovisas i bilaga 4.

Social delegation

Ärenden som gäller myndighetsutövning gentemot enskilda personer behandlas oftast av den sociala delegation som nämnden utser direkt efter nyår. I enlighet med nämndens instruktion för delegationen består den av fem ledamöter och fyra ersättare.

Sociala delegationen har under året genomfört sju ordinarie och sju extra sammanträden, vilket är något fler än föregående år.

Pensionärsråd

Kommunfullmäktige har beslutat att stadsdelsnämnderna ska ha egna pensionärsråd som rådgivande organ i frågor som rör äldres levnadsförhållanden. Rådet utses av nämnden och

består av fem ledamöter och fem ersättare som nomineras av de rikstäckande pensionärsorganisationer som har verksamhet inom stadsdelsnämndens geografiska område. Pensionärsrådet sammanträder en dryg vecka före nämndens sammanträden och lämnar synpunkter på de nämndärenden som på olika sätt berör seniorer.

Råd för funktionshinderfrågor

Kommunfullmäktige har beslutat att stadsdelsnämnderna ska ha råd för funktionshinderfrågor. Råden ska stödja och ge råd i förvaltningarnas och bolagens arbete med att genomföra det stadsövergripande styrdokumentet Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029. Från och med år 2023 är råden regionala, vilket innebär att stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck har ett gemensamt råd.

Rådet består av åtta ledamöter som utses av de tre nämnderna för en period om fyra år, efter förslag från Funktionshinderrådets nomineringsutskott som består av företrädare för Delaktighet, Handlingskraft, Rörelsefrihet (DHR) Stockholmsavdelningen, Funktionsrätt Stockholms stad och Synskadades Riksförbund (SRF) Stockholms stad. Under året har Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning ansvarat för det administrativa stödet till rådet. Rådet sammanträdde vid sex tillfällen under 2024 och har bland annat fokuserat på en insiktsutbildning för politikerna i nämnden men även varit delaktiga i utformningen av nämndernas verksamhetsplaner.

Nämndens beredningar

Under året har trygghetsberedningen respektive hållbarhetsberedningen fortsatt sitt arbete. Beredningarna består av ledamöter och ersättare i nämnden. Det övergripande uppdraget för båda beredningarna är att bistå nämnden i arbetet att göra Farsta stadsdelsnämndsområde till en ännu mer attraktiv stadsdel att bo och vistas i.

Trygghetsberedningen

I april genomförde trygghetsberedningen ett medborgarmöte i Farsta strand. På mötet presenterades bland annat en delrapport av trygghetsberedningens arbete. Trygghetsberedningen lämnade även över en slutrapport – *ett blocköverskridande inriktningsdokument* till nämnden i oktober.

Hållbarhetsberedningen

Under våren träffade hållbarhetsberedningen ordförande för Stockholms koloniträdgårdsförening. I november anordnade hållbarhetsberedningen en välbesökt medborgardialog kring hållbarhetsfrågor.

Nämnden har under året också utrett de praktiska förutsättningarna för ett ungdomsråd eller ett liknande forum för dialog med stadsdelsområdets ungdomar.

Arbetet utifrån direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser

Nedan beskrivs nämndens arbete med direktiven.

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Årsprognosen visar på ett underskott om 9,4 miljoner kronor för verksamhetsåret efter resultatöverföring från fond. Övergripande ekonomisk påverkansfaktor under året är

utvecklingen av inflationen, kostsamma placeringar inom barn och ungdom (Trefas), negativ utveckling av konjunktur samt minskat barnantal i stadsdelsområdet.

Arbetet med att implementera riktlinjen för chefsstruktur i Stockholms stad har genomförts enligt plan och den nya organisationen trädde i kraft vid årsskiftet 2024/2025. I den nya organisationen kommer cheferna ges bättre organisatoriska förutsättningar att utöva ett mer närvarande och tillgängligt ledarskap. Aktiviteterna i kompetensförsörjningsplanen genomförs enligt plan och syftar till att bidra till att säkerställa rätt kompetens i verksamheterna. Andelen tillsvidareanställningar på heltid är fortsatt hög inom vissa av nämndens verksamheter och kommer fortsatt vara ett prioriterat mål i nämndens alla verksamheter.

Under året har en organisation för omhändertagande av IT och digitalisering etablerats vilket skapar förutsättningar för en mer ändamålsenlig och effektiv organisation för digitalisering och utveckling. Innovationschecken har avslutats och utvärderats under året. Checken syftar till att ge medarbetare möjligheter att utforska och testa nya och innovativa idéer och utvärderingen visar på flera positiva effekter.

Under året har Sköndals gruppbestäder återgått i nämndens regi efter att ha varit på entreprenad i flera år. Arbetet mot väldfärdsbrottslighet har fortsatt enligt nämndens beslutade handlingsplan. Under perioden har särskilt fokus varit på placeringar på HVB-hem för barn och ungdomar. Det senare har genomförts i den arbetsgruppen som nämnden deltagit i tillsammans med tre andra stadsdelsnämnder och socialnämnden.

Systemutnyttjandet för elektroniska inköp och inventering av lokala avtal har under året ökat men under årets sista månader har den sjunkit och totalt landar nämnden på samma nivå som året innan. Arbetet med att stärka medarbetarnas kompetens kring inköp och upphandling har pågått under året och flera insatser har genomförts.

Nämnden har under perioden drivit flera projekt som syftar till att utveckla och stärka verksamheten. Genom finansiering från Europeiska sociala fonden (ESF) arbetar nämnden bland annat med att få ut fler långtidsarbetslösa klienter i självförsörjning men också med kompetensutveckling inom äldreomsorgen. Under året har nämnden anställt en inkluderingslots med uppdrag att stärka utrikesfödda föräldrars integration i samhället.

Läs mer under mål 2.1, 2.2, 3.1, 3.4, 3.5 och 3.7.

En levande och hållbar stad

Nämnden har under året fortsatt arbeta i enlighet med stadens klimatmål. Matsvinnet har minskat i verksamheterna och verksamheterna har effektiviserat sin energianvändning. Andelen ekologiska livsmedel har ökat men det finns fortsatt ett behov av att vidta åtgärder för att höja utfallet ytterligare. Under året har förskolan genomfört en ny måltidsupphandling med krav om minst 70 procent ekologiska livsmedel vilket förhoppningsvis ska ge utfall på totalen.

Förskolorna engagerar barn och personal i processen med att minska matsvinnet, öka kunskap om hälsa och välbefinnande och öka hållbarhetsarbetet. Pedagogerna i förskolan engagerar barnen i hållbarhetsarbete, som att använda naturmaterial och återbruksstationer. Målet är att minska konsumtionen och främja en hållbar utveckling i förskolans lärmiljöer.

Under året har projekt för fler gemensamhetsodlingar, betesdjur på Farstanäset, anlägga äng och benjeshäckar pågått och bidragit till den biologiska mångfalden. Parallellt pågår utfasningen av farliga kemikalier i nämndens verksamheter.

Nämnden har under perioden arrangerat ett omfattande kulturprogram inom ett flertal verksamheter, framför allt inom som förskola, äldreomsorg, socialpsykiatri och funktionsnedsättning. Programmet har innefattat ett brett utbud med allt ifrån föreställningar för de yngsta förskolebarnen till läsecirkel och allsång. Kultur är också en viktig del i förskolans kompensatoriska uppdrag och ger barn möjlighet att uttrycka tankar, åsikter och känslor.

I samarbete med civilsamhället har nämnden genomfört flera evenemang och högtider, däribland nationaldagen och midsommarafton arrangerats. Nämnden har också deltagit i firandet av Hökarängens dag samt i festivalen We Love Farsta som arrangerades av civilsamhället.

Under sommaren har det funnits flera kostnadsfria sommarlovsaktiviteter lokalt. Sportskamp Farsta har arrangerats med över 800 deltagare. Farstas ungdomar anger också i högre utsträckning än genomsnittet i staden att de deltar i idrottsaktiviteter på fritiden samt att aktiviteterna anses vara meningsfulla.

Andelen anställda stödassistenter och stödpedagoger inom LSS-verksamheter ökar i personalgrupperna och valideringsutbildningar hålls löpande

Läs mer under mål 1.1, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 och 3.7

En trygg och säker stad som håller samman

Trygghetsarbetet har fortsatt varit prioriterat under året och flera trygghetsinvesteringar har genomförts. Farstas stadsdelsnämnds trygghetsberedning har lämnat in sin slutrapport om beredningens arbete kring en långsiktig och blocköverskridande överenskommelse i nämnden. Arbetet med platsamverkan och social prevention fortsätter enligt plan.

I förskolorna genomförs miljöronder och trygghetsvandringar för att säkerställa den pedagogiska miljön och barnens säkerhet och som ligger till underlag för framtagandet av planer för diskriminering och kränkande behandling. Arbetet bidrar till utveckling och ökad likvärdighet i förskolan så att alla barn blir sedda, bekräftade och utmanade.

Medborgarbudget har genomförts i den öppna seniorverksamheten och i förskolan.

Brukardialoger hålls inom socialtjänstens verksamheter och inom LSS-boenden.

Medborgardialog har bland annat genomförts kring utvecklingen av Hästhagsparken och i Hökarängen har en medborgardialog genomförts på temat "Hållbarhet". För att stärka de boendes delaktighet och inflytande inom nämndens vård- och omsorgsboenden har nya arbetssätt implementerats. Boenderåd har startats upp och enkäter delats ut för att inhämta den synpunkter och önskemål avseende aktiviteter.

Det förebyggande arbetet har fortsatt varit i fokus hos nämnden. Bland annat har nämnden utsetts av socialförvaltningen att vara en av tre stadsdelsnämnder som deltar i det stadsövergripande arbetet med Bryt-upp program för våldsutsatta. Under hösten introduceras utbildningen "Barnafrid - Att våga se, höra, göra" i Farstas förskolor, Utbildningen ska stärka

pedagogernas förmåga att uppmärksamma och stötta utsatta barn genom att orosanmäla till socialtjänsten där det behövs.

Nämndens arbete med Trefas och sociala insatsgrupper (SIG) fortsätter och utvecklas och har lett till att fler unga fått skyddsplaceringar och lämnat den kriminella miljön vilket lett till minskat skjutvapenvåld och sprängningar. Öppenvård sydost har i samarbete med nämndens anhörigkonsulent, anhörigrupper samt enskilda samtal för anhöriga till personer med kriminell livsstil.

Antalet feriearbetare har ökat jämfört med föregående år. Arbetet med lokala riktlinjer för när barnkonsekvensanalyser ska genomföras i beslut av övergripande karaktär har tagits fram under året. Flera av nämndens verksamheter har under året genomgått HBTQ-utbildningar.

RSA steg 1-4 och beredskapsövningar har genomförts enligt plan. Ett nytt system för kriskommunikation har införts och övning av trygghetspunkterna har genomförts.

Läs mer under mål 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 3.5, 3.6 och 3.7.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att Kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundas på att tre av fem verksamhetsområdesmål kopplade till inriktningsmålet uppfylls helt. Två verksamhetsområdesmål uppfylls delvis men nämnden bedömer ändå en hög måluppfyllelse för dessa verksamhetsområdesmål i relation till kommunfullmäktiges inriktning för respektive mål.

Mål 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid uppfylls helt. Bedömningen grundas på att nämndmålet uppfylls helt, att alla aktiviteter är genomförda enligt plan och att nämnden i huvudsak når upp till förväntade resultat. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har ökat något men ligger fortsatt under KF:s årsmål. Nöjdheten bland besökarna inom fritidens verksamheter är fortsatt hög och antalet kollodeltagare från prioriterade områden har ökat.

Mål 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan uppfylls delvis. Bedömningen grundas på att nämndmålet samt flertalet indikatorer uppfylls delvis. Samtliga aktiviteter är genomförda enligt plan. Nöjdheten bland vårdnadshavare har sjunkit något men är fortsatt hög. Inskrivningsgraden ligger på en fortsatt hög nivå men det finns behov av att fortsätta arbeta med att stärka dialogen med vårdnadshavarna.

Mål 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst uppfylls

delvis. Bedömningen grundar sig i nämndmålet uppfylls delvis och att flera indikatorer endast uppfylls delvis. Aktiviteterna är dock genomförda enligt plan. Nämnden har förbättrat resultatet på flera indikatorer, däribland andelen placerade barn som når målen i kärnämnen och brukares upplevda nöjdhet av trygghet inom LSS-boenden men nämnden når trots det inte riktigt upp till årsmålet för indikatorn.

Mål 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att nämndmålet uppfylls helt, att indikatorerna i de flesta fall når upp till årsmålet samt att aktiviteter genomförts enligt plan. Nöjdheten bland omsorgstagarna, och därmed måluppfyllelsen, är hög inom alla verksamheter. Nämnden ligger i framkant inom staden när det gäller antal personal som en hemtjänstmottagare möter samt när det gäller andelen timavlönade. Andelen godkända genomförandeplaner inom hemtjänsten har ökat med 18 procent sedan hösten 2023.

Mål 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att flertalet indikatorer uppfylls helt och de som uppfylls delvis endast ligger någon procentenhet från nämndens årsmål men överträffar KF:s årsmål. Därtill har nämnden genomfört alla aktiviteter enligt plan. Nämndmålet bedöms uppfyllas delvis och det beror i huvudsak på att indikatorerna uppfylls delvis och i ett fall visar en tydlig nedgång jämfört med tidigare. Nämnden konstaterar dock att fler aktiviteter än tidigare arrangerats och att fler målgrupper fått ta del av utbudet varför måluppfyllelsen trots det bedöms som god.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Fritidsgårdar och parklekar

Vid årsskiftet gick Farsta fritid in i en ny organisation. Enheten delades upp i två enheter, fritid yttre och fritid inre. Under året har fritidsverksamheten bland annat arbetat med att få till en effektivare schemaläggning vilket inneburit att det prognostiserade underskottet minskat.

Årets brukarundersökningar visar på att besökarna är mycket nöjda med verksamheten och känner sig trygga när de besöker nämndens fritidsgårdar (95 procent är nöjda och 99 procent är trygga) och parklekar (97 procent är nöjda och lika många är trygga).

För att ytterligare stärka kvalitén i verksamheten har fokus legat på att anordna planerade och ledarledda aktiviteter. På Tuben har 21 ungdomsdrivna aktiviteter med stöd från kulturnämndens kulturstöd för unga arrangerats.

Andelen flickor i verksamheterna har minskat något. För att nå fler flickor har fritidsgårdarna haft fler ledarledda aktiviteter som särskilt riktat sig till målgruppen. Fritidsgården Nybygget har till exempel ordnat en aktivitet där man besökte en landslagsmatch i damfotboll.

Nämnden fattade under hösten 2024 beslut om att Fagerlids parklek ska återöppnas och gav

förvaltningen i uppdrag att beställa ny parkleksbyggnad hos fastighetsnämnden. Den nya byggnaden väntas stå klar i början av 2027.

Projektet med fritidslotsar har fortsatt och under hösten utökades verksamheten. Ett samarbete med Farsta föreningsråd har inletts i form av ett IOP. Föreningsrådet står för finansiering av exempelvis medlemsavgift eller klubbkläder till de barn som lotsas in i föreningsverksamheten. Sexton barn i årskurs fyra till sex har tagit del av projektet som hittills bedöms som mycket lyckat och fortsätter i samarbete med Utbildningsförvaltningen under hela 2025.

Öppna förskolor

Under sommaren genomfördes ett försök med en ny sommaröppen verksamhet. Besökarna upplevde det som positivt att möta föräldrar från andra delar av stadsdelsområdet. Även för öppna förskolan visar årets brukarundersökning mycket goda resultat, (nöjd 99 procent, trygg 100 procent).

Under våren startades TilLiten, som är en ny riktad verksamhet för barn med funktionsnedsättning, noll till sex år och deras föräldrar. Besökssiffrorna har än så länge varit låga. En utvärdering gjordes under hösten som visade att verksamheten behöver fortsätta på prov även 2025 med fokus på att nå ut till fler besökare.

Lovaktiviteter

Under året har aktiviteter genomförts på alla skollov i samverkan med idrottsnämnden, kulturnämnden och det lokala föreningslivet.

Nämnden har eftersträvat en bredd i utbudet för att barn och unga i Farsta ska kunna välja mellan kultur, sport och friluftsliv. Sammanlagt genomfördes över 250 aktiviteter som nådde cirka 13650 skolediga barn och unga. I år deltog 46 (47) procent flickor och 54 (53) procent pojkar (siffror från 2023 inom parentes). Samtliga arrangörer genomför uppskattningar av deltagarnas nöjdhet efter genomförd aktivitet och årets uppföljning visar att nöjdheten i genomsnitt var nio på en tiogradig skala. Som en effekt av satsningen har fler barn och unga fått möjlighet till roliga, stimulerande och meningsfulla aktiviteter under året.

En av de större återkommande lovaktiviteterna är Full Fart Farsta. Varje lov fylls Farsta sim- och idrottshall med en mängd spontanidrottsaktiviteter. Verksamheten har lockat flera hundra deltagare varje dag.

I slutet av sommaren genomfördes Farsta Sportscamp som är ett dagkollo för barn mellan åtta till tolv år. Genom samarbete med stadens allmännyttiga bostadsbolag har avgiften för de boende i allmännyttan varit reducerad. Totalt deltog 816 barn (397 flickor och 419 pojkar) i 15 olika idrotter. Deltagarna valde en huvudidrott och fick sedan prova på en ny idrott varje dag. Hela 137 feriearbetande ungdomsledare deltog som ledare under handledning av arbetsledare. Inför sportscamp genomfördes särskilda satsningar för att rekrytera barn från Fagersjö, vilket resulterade i att 22 barn från området deltog.

Lekplatser

Nämnden har genomfört flera åtgärder för att förbättra stadsdelsområdets lekplatser. I parkleken Starrmyran har en sliten yta för balans- och klätterlek renoverats. Nytt

fallskyddsunderlag och nya lekredskap med bondgårdsdjur som tema, vilket ansluter till de riktiga djuren som hålls i parken, har anlagts. I parkleken Farstaängen har ett nytt fallskyddsunderlag lagts under den stora klätterställningen. I enlighet med den plan för upprustning av stadsdelsområdets lekparkar som nämnden beslutade om 2023 rustades även ett staket vid lekplatsen Klyftan under året.

Kollo

De kolloplatser som staden har tillgång till fördelas till boende i stadsdelsområden utifrån innevarande års resursfördelning av kommunfullmäktiges budget för verksamhetsområdet barn, kultur och fritid. Områden med en underrepresentation bland kollodeltagare prioriteras i första hand. Nämnden har arbetat på att få ut kollobroschyrer till olika ställen där målgruppen finns. 832 barn boende i Farsta stadsdelsområde sökte kolloplats i år (761 barn 2023 och 801 barn 2022) och 8,5 procent av dem kommer från områden med lägre socioekonomisk status vilket är en ökning på 1,1 procentenheter jämfört med året innan.

Under tidig sommar genomfördes inspektioner på tre kollo-båtar och ett antal barn intervjuades. Majoriteten av dessa berättade att de varit mycket nöjda med sina kolloveckor. Barnen har haft roligt, fått nya kompisar och lärt sig nya saker och att ta ansvar.





Goda exempel



Ungdomsgården Tubens verksamhet avslutade vårterminen med festivalen Way out Farsta, vid parkleken Farstaängen. Cirka 300 flickor och 250 pojkar deltog på festivalen plus många övriga parkleksbesökare i alla åldrar.

Under sommarens första veckor arbetade 15 feriearbetare, handledda av Tubens personal, med ett särskilt uppdrag att uppträda på stadsdelsområdets kommunala äldreboenden, parklekar och torg.

Agenda 2030

Genom att planera och genomföra meningsfulla aktiviteter för nämndens olika målgrupper så bidrar nämnden bland annat till mål 3 god hälsa och välbefinnande, såväl fysiskt som psykisk hälsa och välbefinnande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	73 %	78 %	69 %		73 %	69	2024
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1,7 %			1,5 %	2 %	2,7 %	VB 2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska upprätta en parkleksplan som beskriver nuläge för respektive parkleksbyggnad och som pekar ut behov, utveckling och upprustning av dessa, de kommande åren med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi	2024-01-01	2024-08-31	

Nämndmål: 1.1.1 I Farsta har barn och unga en jämlik, trygg uppväxt och en rik fritid

 Uppfylls helt

Beskrivning


Målet beskriver nämndens arbete med att säkerställa barn och ungas rätt till en jämlik, trygg uppväxt och en rik fritid. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd ska minska och nämnden ska möjliggöra för fler att ta del av de fritidsverksamheter som erbjuds. Målet beskriver nämndens arbete med parklekar, fritidsgårdar, kollo, lovaktiviteter samt det planerade arbetet för mötesplatser ute, såsom bad- och lekplatser.




Förväntat resultat

- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar
- Andelen besökare som är nöjda med nämndens öppna mötesplatser (öppen förskola, parklek och fritidsgård) är mer än 90 procent
- Könsfördelningen är jämn bland besökare på nämndens parklekar och fritidsgårdar
- Andelen besökare som upplever att de kan påverka verksamheten på nämndens öppna mötesplatser ökar
- Antalet ledarledda aktiviteter och program på nämndens öppna mötesplatser ökar
- Andelen deltagande barn från grupper som idag är underrepresenterade inom kolloverksamheten ökar

Analys

Nämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat uppfylls även om det finns ett utrymme till förbättring när det gäller könsfördelningen samt att de insatser som genomförts under året bidrar till en hög måluppfyllelse.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel besökare som är nöjda med förvaltningens öppna mötesplatser för barn och unga.	96 %			94 %	95 %		2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska undersöka möjligheten att öppna en öppen förskola för föräldrar till barn med funktionsnedsättning	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska undersöka upplevt behov bland besökare samt kostnader för en körkortssimulator	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla fritidslotsprojektet i samverkan med det lokala föreningslivet	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

◆ Uppfylls delvis

Analys

Hållbarhet

Under året avslutades det tre år långa deltagandet i Ifous-programmet *Hållbar förskola* där de sex förskoleenheterna har medverkat i programmet med tre till fyra förskollärare och en rektor/biträdande rektor. Programmet har syftat till att utveckla långsiktiga och forskningsbaserade arbetssätt så att förskolan kan utvecklas inom området och stärka barnens lärande och utveckling. Exempel på förändringar som skett är synen på hållbarhet som enbart ekologisk vilket har vidgats till att innefatta hållbarhet inom alla tre dimensioner av ekologi, ekonomi och det sociala.

Verksamheternas gemensamma tema, *Barns röster i ett hållbart Farsta* har genomsyrat utvecklingsarbetet, där fokus har varit på barns agens och handlingskraft. Effekter och tecken av arbetet har bland annat visat sig i arbetslagets dokumentationer. Ett synliggörande av de globala målen i projekten har bidragit till ökad nyfikenhet, och medvetandegörande. Nu ska förskolorna implementera kunskaperna inom det gemensamma temat.

Språkutveckling

För att förbättra språkutvecklingen har förskolor fått statsbidrag för att köpa in nya böcker och vidareutveckla sina bibliotek. Högläsning och andra språkutvecklande aktiviteter har på många förskolor blivit en del av den dagliga verksamheten. Det språkutvecklande arbetet har bland annat inneburit inspiration att vidareutveckla och samverka, barnen har blivit mer lyhörda, de vågar uttrycka sig mer och har blivit bättre på att återberätta. Under året har 34 pedagoger gått utbildningen *Flerspråkighet i förskolan* som bland annat innehåller språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, interkulturellt förhållningssätt, nationella minoriteter, högläsning och litteracitet.

Lärmiljöer

Förskolorna i Farsta har genomfört flera initiativ för att skapa hållbara, trygga och tillgängliga lärmiljöer som har koppling till de globala målen i Agenda 2030. Under våren har pedagogiska miljöronder och trygghetsvandringar genomförts för att säkerställa den pedagogiska miljön och barnens säkerhet. Några förskolor genomförde detta under hösten och med miljöronder och trygghetsvandringar som en del av underlaget, har de tagit fram plan mot diskriminering och kränkande behandling. Dessa ronder, vandringar och planer är verktyg som bidrar till utveckling och ökad likvärdighet i förskolan så att alla barn blir sedda, bekräftade och utmanade.

Delaktighet och inflytande

Årets förskoleundersökning, som till stor del baseras på verksamheten 2023, visar något lägre resultat än året innan med skillnader mellan förskoleområdena i hur vårdnadshavare upplever verksamheten. Det understryker vikten av ett fortsatt arbete för en likvärdig förskola. En

utvecklad samverkan mellan barn, vårdnadshavare och medarbetare förväntas bygga ännu fler goda och tillitsbaserade relationer.

Samverkan för barn som far illa

Under hösten hölls utbildningen *Barnafrid - Våga se, höra och göra*. Medarbetarna i förskolan har därmed fått utökad kompetens i att snabbt kunna misstänka och uppmärksamma när barn far illa. Antalet orosanmälningar förväntas också öka som ett led i detta.

Tillgänglig förskola


Ett strukturerat arbete pågår i nämndens verksamheter för att säkerställa att barn med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning får vistas i en trygg, säker och stimulerande verksamhet som skapar förutsättningar för barns delaktighet och inflytande. Förskolans barnhälsosteam är viktig resurs i arbetet kring barn i behov av särskilt stöd. Barnkonferenser är ett verktyg med syfte att identifiera enskilda barns behov samt besluta om tidiga insatser och åtgärder som en del i det främjande och förebyggande barnhälsoarbetet. Från årsskiftet kommer specialpedagoger i förskolan vara stationerade på varje område för att möta upp behoven snabbare och vara ett närmare stöd till pedagoger och förskollärare. Samarbetet med socialtjänst och regionen för att förbättra barns psykiska hälsa är ett viktigt steg för att skapa en trygg och stödjande miljö för barnen.











Utbud och efterfrågan på nationella minoritetsspråk



I Farsta stadsdelsområde finns inga förskolor med inriktning mot nationella minoritetsspråk. Det har hittills inte heller funnits någon efterfrågan. Förskolans satsning på språkutveckling kan bidra till att stärka språkutvecklingen för barn som talar något av minoritetsspråken, med hjälp av till exempel digitala verktyg.

Agenda 2030

Pedagogerna i förskolan har anpassat undervisningen efter barnens behov med stöd av projektet *Hållbar förskola* inom Ifous-programmet. Förskolorna arbetar med sambruk och omfördelning av material och resurser och har tillsammans med barnen fördjupat sig i de globala målen i Agenda 2030. De har utvecklat handlingsplaner för hållbarhet och utevistelse och arbetat med minskat matsvinn. Synliggörandet av de globala målen i projekt och tematiska arbetssätt har bidragit till ökad nyfikenhet, medvetandegörande och gett utrymme för att samtala och inkludera målen i förskolans undervisning. De globala målen har systematiserats i uppföljningar genom dokumentation och lärloggar i enheternas systematiska kvalitetsarbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barnskötare med barnskötareutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)						Fastställt 2024	2024
Analys Målvärde saknas. Förskolenämnden ska under första delen av 2025 i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utifrån framtagen definition utreda förutsättningarna för inrättande av en enhetlig yrkestitulatur i förskolan samt förbereda validerings- och kompetensutvecklingsmöjligheter för berörda medarbetare.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	38,9 %	1,3 %	37,9 %	35,9 %	35 %	Ökning	VB 2024
  Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	5,2 st			5,1 st	4,9	4,9	VB 2024
Analys Antalet inskrivna barn varierar under året. Det har skett en liten minskning från tertial 2 men målet uppnås inte helt. Framåt ses en minskning av barnantalet över lag på grund av bland annat minskat barnafödande och färre nybyggnationer.							
  Antal barn per grupp	15,8 barn/avd.			15,4 barn/avd.	15	15	VB 2024
Analys Barngruppernas storlek varierar under året. Barnen delas dagligen in i mindre grupper för att säkra utbildningens kvalitet. Framåt ses en minskning av barnantalet över lag på grund av bland annat minskat barnafödande och färre nybyggnationer. Det är en ekonomisk utmaning att minska barngrupper och samtidigt ha en hög bemanning av förskollärare och övrig pedagogisk personal.							
  Antal barn per legitimerad förskollärare	14,4 st			15,5 st	15,2 st	Minskning	VB 2024
  Inskrivningsgrad i förskola	95,5 %				96 %	Tas fram av nämnd	2024
Analys Andelen avser inskrivna barn där de med tillfälligt personnummer ej är medräknade. Med dessa barn inräknade blir inskrivningsgraden 96,1 procent och årsmålet nås.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en utvärdering av introduktionsförskolorna	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Barnen i Farsta leker och lär i en likvärdig, trygg och hållbar förskola

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Målet har fokus på att alla barn ska ha jämlika livsvillkor och livschanser. Nämnden ska öka andelen utbildad personal och andelen inskrivna barn i förskolan. En samlad satsning på språk i förskolan, språkutveckling, medarbetarnas kompetens i språk/pedagogik och planerad högläsning ska genomföras. Fördjupad samverkan och samarbete med socialtjänsten och regionen för ett främjande och förebyggande arbete. Lärande för hållbar utveckling ska utvecklas och arbetet med gröna skolgårdar utvecklas.

Förväntat resultat


- Barnens kunskap om hållbarhet har ökat
- Barns språkliga förmåga ökar
- Barn undervisas i lärmiljöer som är tillgängliga, trygga och främjar lek
- Barnens delaktighet och inflytande ökar
- Barnens behov av stöd och anpassning synliggörs och tillgodoses
- Ökad samverkan med socialtjänst och regionen för att stärka barns hälsa
- Andel vårdnadshavare som är nöjda med sitt barns förskola ökar

Analys

Nämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat och indikatorerna uppfylls delvis. Aktiviteterna är genomförda enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns språkliga förmåga utvecklas i förskolan.	83,96 %			85,03 %	85 %		2024
Analys	I och med en förbättrad systematik i uppföljningen av arbetet med att öka barnens språkkompetenser ska förskolan kunna kommunicera resultaten tydligare till vårdnadshavare. Den nya skolplattformen är en väg till detta och förväntningen är att andelen kommer att höjas. Det språkutvecklande arbetet fortsätter med inriktning på arbetssätt och fokus på högläsning och flerspråkighet. Föregående år var frågan formulerat på ett lite annat sätt vilket skulle kunna förklara minskningen i utfallet.						
◆ Andel vårdnadshavare som upplever att förskolan bidrar till att deras barn visar ett intresse för hållbar utveckling	80,01 %				85 %		2024
Analys	Indikatorn är ny från 2024 vilket gör att det inte finns några jämförelsetal. Genomsnittligt utfall för staden var 79 procent och Farsta fick därmed något över snittet. Utfallet bedöms delvis bero på ett initialt för högt målvärde. Det är dock av stor vikt att kommunikationen mellan förskola och vårdnadshavare stärks gällande till det omfattande hållbarhetsarbetet inom avslutat Ifous-program som nu implementeras och skrivs in i verksamhetsplanen.						
◆ Andel vårdnadshavare som är nöjda med förskolans arbete med normer och värden.	88 %			91 %	89 %		2024
Analys	Indikatorn baseras på flera frågor som handlar om upplevelse av trygghet, hur förskolan bidrar till utveckling av empati, tolerans och omtanke, upplevelse av att personalen visar omsorg för barnet, att förskolan bidrar till att barnet får en positiv självbild samt möjlighet att utvecklas på samma villkor oavsett kön. Tre av fem svarsresultat ligger på 89 procent eller mer. Det lägre resultatet beror på att färre andel vårdnadshavare i år upplever att förskolan bidrar till barnens utveckling av empati, tolerans och omtanke. Även upplevelse av att förskolan bidrar till en positiv självbild hos barnet, vilket är en ny indikator, är något låg. Avdelning förskola har förhoppning om att arbetet med normer och värden kommer att synliggöras i och med implementeringen av programmet Hållbar förskola samt det nya Ifous-programmet Barns förändrade kunnande.						
◆ Vårdnadshavarnas nöjdhet med samverkan med förskolan	78 %			82 %	80 %		2024
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Med ett prioriterat arbete gällande föräldrasamverkan och en ny chefsorganisation som ökar tillit och tillgänglighet, ska förskolan höja svarsresultatet. Resultatet på 69 procent gällande frågan med lydelse "Jag får information om mitt barns utveckling och lärande" tyder också på att kommunikationen behöver stärkas, vilket är en stor del av samverkan.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genomföra uppföljning och revidering av plan mot kränkande behandling	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls delvis

Analys

Förberedelse inför ny socialtjänstlag

Nämndens förändringsledare för nya socialtjänstlagen har under året deltagit i nätverksmöten som hålls i av socialförvaltningen och äldreförvaltningen. Nämnden har även inventerat alla insatser som ges både med och utan bistånd samt deltagit i stadsövergripande workshops inom alla socialtjänstens verksamhetsområden med första linjen i fokus.

I ett projekt tillsammans med Openlab och Kungliga tekniska högskolan arbetar mastersstudenter fram innovativa lösningar på hur socialtjänstens öppenvård kan nå de invånare som är svåra att nå. Projektet har testats och en prototyp funnit tillgänglig för allmänheten på biblioteket i Farsta centrum.

Hembesöksprogram

Nämnden har under året fortsatt arbetet med det utökade hembesöksprogrammet som riktar sig till förstagångsföräldrar och föräldrar som får sitt första barn i Sverige. Under året har samtliga i målgruppen erbjudits hembesök via BVC. Totalt har 32 nya familjer i Hökarängen, Farsta strand och Fagersjö tackat ja till hembesöksprogrammet med socialtjänst och barnavårdscentralen vilket har genererat 246 hembesök. I jämförelse med förgående år är det färre barnfamiljer som både erbjudits och deltagit i insatsen med anledning av att antal barnfamiljer som kvalificerar för insatsen har sjunkit i stadsdelsområdet.

Utvecklad samverkan

Socialtjänsten har tillsammans med avdelning förskola påbörjat ett samarbete för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa hos barn i förskolan. Syftet är att bidra till kunskapsbaserad utveckling av strukturerad samverkan i lokalt främjande och förebyggande arbete kring barn i förskola. Under hösten har tre workshops med olika teman genomförts med en fjärde planerad till 2025.

I mars startades en pilot tillsammans med Farsta grundskola där socialsekreterare från nämndens mottagningsgrupp för barn och unga deltagit på möten för att stärka samverkan, ge

och inhämta information samt vid behov ge konsultativt stöd i samband med orosanmälan. Samverkansformen utökades under hösten till att även inbegripa Innovitaskolan. Samverkan med Farsta grundskola avslutades i slutet av vårterminen 2024 då målen med samverkan bedömdes vara uppnådda. Skolan upplevde en förbättrad samverkan med särskilt fokus på att det nu är lättare att komma i kontakt med socialtjänsten.

Projekt *Förstärkt samverkan* har övergått i två processer där insatsen CM (Case Manager) finns att tillgå som biståndsbedömd insats via Socialförvaltningen. Den andra processen har utmynnat i en pilot med koordinatorstöd där Farsta är en av pilotstadsdelarna med start januari 2024. Socialförvaltningen har tillsammans med regionen tagit fram en processkarta hur samverkan ska gå till för målgruppen med komplex problematik. I rollen som koordinator ingår mandat att sammankalla till en SIP (samordnad individuell plan) med lämpliga aktörer från både socialtjänst och region och blir då ett snabbspår i samverkan och etablering av kontakt. Funktionen följs upp av socialförvaltning som både chef och koordinator är en del av. En utmaning som påvisats är att hålla i den fortsatta processen efter första genomförda SIP:en.

Samverkan inom socialtjänsten

Det finns ett pågående samarbete mellan olika enheter inom socialtjänsten, med mål att skapa en sammanhållen socialtjänst. Arbete inkluderar projektet "Digitallots", ett pilotprogram med en koordinerande funktion, samt ett forum för samsjuklighet som främjar strukturerat samarbete mellan enheten arbete, integration och bistånd, biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning samt vuxenenheten.

Det har genomförts revideringar av samarbete med Relationsvårdsteamet (RVT) och temporära boendetjänster för att säkerställa att klienter kan ta del av vuxenenhetens insatser. Vuxenenheten i samarbete med enheten arbete, integration och bistånd samt Jobbtorg stöttar gemensamt individer i behandling på Öppenvård sydost, genom arbetsmarknadsåtgärder för att öka möjligheter för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Intensifierad samverkan har arbetats fram med SIG-samordnare för unga och SIG-samordnare för vuxna gällande unga mellan 18-20 år i övergångsåren.

Flertalet samverkansrutiner har gemensamt reviderats under året och en fortlöpande samverkan sker mellan avdelningen individ- och familjeomsorgs enheter. Enheterna har under året haft gemensamma ledningsgruppsmöten i syfte att få till stånd en sammanhållen socialtjänst och ett gott socialt arbete i Farsta.

Barn och unga

Andel barn som återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning har minskat med tre procentenheter sedan 2023. Nämnden har de senaste åren arbetat systematiskt med att synliggöra och analysera orsakerna för återaktualisering för att anpassa insatserna.

Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktig och fått återkoppling har ökat från 76,56 procent under 2023 till 77,63 under 2024. En bidragande orsak till den fortsatta ökningen är nämndens arbete med digitala verktyget Viewpoint för att öka barn och ungas delaktighet och inflytande i samtal med socialtjänsten.

Nämnden har arbetat i projektet intensifierad utredning i hemmamiljö där socialsekreterare och familjebehandlare jobbar tillsammans hemma hos barnen och deras familjer. Arbetssättet har visat på goda resultat vad gäller att bidra till att barn och familjer motiveras till tidiga och mer träffsäkra insatser. Resultatet visar att färre behöver återaktualiseras hos socialtjänsten med anledning av oro för brister i omsorgen från föräldrarna.

Andel placerade barn i familjehem, behandlingsfamilj, hem för vård och boende (HVB), Statens institutionsstyrelse (SiS) och stödboende som klarar målen i kärnämnen i grundskolan har ett utfall 63,83 procent vilket är ökning på 9,53 procentenheter från förra året. En av utmaningarna med att nå årsmålet är att ett flertal ungdomar omplaceras till andra vårdformer och orsakat avbrott i skolgången. Nämndens skolsamordnare följer upp resultat och samordnar att ungdomar får en sammanhållen skolgång. Betygen hos placerade ungdomar har trots detta ökat och ungdomarna har fått fler betyg i andra ämnen än kärnämnen. För gruppen barn i ålder 6 – 12 år ligger resultat på årsmålet. Analysen visar att det goda resultatet för denna grupp kan bero på att de flesta placeringar för ålderskategorin innefattar familjehemsplacering.

Trefas

Arbetet med Trefas och fler lokala avhoppare har bidragit till att fler unga och unga vuxna blir aktuella för sociala insatsgrupper (SIG) och fler unga har skyddsplacerats. Nya arbetssätt har implementerats som exempelvis att SIG-samordnare, socialsekreterare och ibland även polisens lokala avhopparsamordnare tillsammans besöker ungdomar placerade på Statens institutionsstyrelse (SiS) för att motivera fler till avhopp och för att planera den fortsatta vårdkedjan efter avslutad SiS-placering. Intensifierad samverkan har arbetats fram med SIG-samordnare för vuxna gällande unga mellan 18-20 år i övergångsärenden. Socialsekreterare hos polis har även knutits ihop med SIG-samordnarnas arbete vilket har ökat samverkan med polisen. I ett pilotprojekt tillsammans med Barn och ungdomspsykiatri (BUP) arbetar nämnden i SIG ärenden för att ungdomar ska få snabbare och mer riktad vård. Nämnden har utökat med ytterligare en SIG-samordnare för unga under året för att kunna möjliggöra detta arbete.

Arbetet med att implementera Socialstyrelsens Kunskapsstöd om insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott fortsätter. Nämnden har tagit del av Socialstyrelsens utvärdering gällande det övergripande implementeringsstödet som pågick under 2023 samt deltagit på Socialstyrelsens spridningskonferens i syfte att ta del av andra kommuners implementering av kunskapsstödet och RBM. Vid inkomna anmälningar gällande barn och unga som begått brott görs bedömningar om risk och skydd enligt kunskapsstödet. Identifiering av barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet görs utifrån bland annat forskningsbaserade bedömningsinstrument som Structured Assessment of Violence Risk in Youth (SAVRY) och Early Assessment Risk List (EARL) använts.

Nämnden har deltagit i det nationella arbetet avseende Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning (NUSO) samt Socialförvaltningens uppföljning av studien och bidragit med underlag till delstudier rörande avslutade utredningar respektive inkomna anmälningar. Lokala resultat har analyserats gemensamt med medarbetare och chefer och används i fortsatt utvecklingsarbete genom bland annat workshops under 2024 - 2025.

Barn i behov av särskilt stöd (BUS) är ett samverkansforum där barn och ungas behov av särskilt stöd från skolan och/eller socialtjänsten samt från hälso- och sjukvården lyfts. Under året har styrgruppen arbetat med aktiviteter från handlingsplanen som berör presentationer från respektive verksamhet och informationstillfällen kring skolfrånvaro. Styrgruppens arbete har fungerat bra och ökad samverkan med fristående skolor har förstärkts.

Vuxna

SIG-samordnare för vuxna har idag åtta aktuella personer för insatsen och arbetar motiverande med tio. Motivationsarbetet och utmaningarna med att arbeta för att personer ska lämna en kriminell livsstil har lett till att nämnden har utökat med en SIG-samordnare för vuxna. Inom ramen för SIG-insats deltar även personer i kriminalitetsbehandling via öppenvård sydost.

Årets brukarenkät för vuxna personer aktuella för missbruk och/eller socialpsykiatri visade en högre svarsfrekvens än förgående år med ett resultat på 87 procent som upplever en förbättrad livssituation av de insatser de fått från socialtjänsten, vilket är en ökning från förra årets resultat på 80 procent.

Arbetet med förstärkt samverkan har mynnat ut i en pilot för personer med komplex samsjuklighet som inte har förmåga att ta emot insatser inom ramen för ordinarie samverkan. Vidare har ett intensifierat internt samarbete inom socialtjänsten genom projektet "Digital lots" som arbetar med att kartlägga och stödja brukare för att minska ett digitalt utanförskap. Intensifierad samverkan har även arbetats fram med SIG-samordnare för unga och SIG-samordnare för vuxna gällande unga mellan 18-20 år i övergångsåren.

Stöd till anhöriga

Öppenvård sydost har under året arbetat med att utveckla stödinsatser för familjemedlemmar och vårdgivare genom fokusgrupper med personal från både vuxen- och ungdomsenheterna. Förvaltningens anhörigkonsulent erbjuder stödgrupper och individuell rådgivning för anhöriga. För att öka medvetenheten har informationsbroschyrer tagits fram och annonser publicerats i lokalmedia. Förvaltningens SIG-samordnare för unga deltar i en fokusgrupp i samarbete med Skarpnäck och Enskede Årsta Vantör för att utveckla en anhörigcirkel.

Funktionsnedsättning

Under 2024 har koordinator på Biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning haft kontakt med en 17 familjer. Enheten har under våren haft studiebesök från Eskilstuna som håller på att starta upp koordinatorstöd i sin kommun. Under hösten har koordinator informerat om stöd på adhd-center, BVC Farsta och Innovitaskolan. Koordinatören har tillsammans med stadsdelens anhörigkonsulent hållit i en digital föräldragrupp för föräldrar i Farsta som har barn med funktionsnedsättning i grundskoleålder.

Nämndens utförarverksamheter inom LSS har fortsatt arbetet med utbildningskonceptet pedagogiska ramverket, som alla anställda ska vara certifierade i. Det innefattar bland annat lågaffektivt bemötande, kartläggning av brukare och tydliggörande pedagogik för att skapa en gemensam bild av uppdraget samt säkerställa att alla medarbetare har likvärdig kunskap. Under året har medarbetare även utbildats inom Studio 3 – att bemöta utmanande beteende lågaffektivt.

Nämnden arbetar med att motverka hälsorisker bland personer med funktionsnedsättning. Brukare i grupp- och servicebostäder enligt LSS har erbjudits gratis friskvårdskort till stadens simhallar. Nämnden arbetar aktivt med att informera, motivera och vid behov följa med brukare till simhallen.

För att öka delaktigheten, självständigheten, aktiviteten och tryggheten för personer med funktionsnedsättning genomförs en särskild satsning på välfärdsteknik inom LSS-verksamheterna. Arbetet har skett i dialog med brukare och medarbetare i linje med förvaltningens mål att öka Farstabornas delaktighet och medskapande.

Biståndsbedömning äldreomsorg

Under året har beställarenhet äldre genomfört enkätundersökningar för brukare med hemtjänst. Enkäten har tagits fram av enheten. Resultat av enkäten visade att i princip alla svarande upplever att de blir bemötta på ett bra sätt. Majoriteten av de svarande upplever även att de har beslutade insatser utformade efter sina behov.

Enheten har vid metodmöte genomfört praktiska övningar i utformande av rambeställningar för hemtjänstinsatser. Syftet var att öka kunskapen samt antal rambeställningar. Den granskning som genomförts inom beställarenhet äldre under året gällande andel rambeställningar inom hemtjänsten visade att 78 procent av de beställningarna var utformade som rambeställningar. Resultaten visar på en successiv ökning av andelen rambeställningar över tid.

Enheten har under året haft ett stort fokus på arbetet med att säkerställa att alla brukare med hemtjänstinsatser har en genomförandeplan upprättad inom gällande tidsram. Löpande dialog kring detta har förts med hemtjänstutförare oavsett regiform. Även en särskild granskning av genomförandeplaner innehåll har genomförts under året. I slutet av året uppgick andelen godkända genomförandeplaner till 67 procent. I jämförelse med andel godkända genomförandeplaner år hösten 2023 innebär årets resultat ökning med 18 procent.

Sammanlagt har beställarenheten äldre genomfört 955 kvalitetsuppföljningar på individnivå (KUPI) under året, 542 inom hemtjänst och 413 inom vård- och omsorgsboenden. Uppföljningarna visar sammantaget på en nöjdhet om 80 procent inom vård- och omsorgsboenden och 85 procent inom hemtjänsten oavsett regiform.

Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024 -2029

Nämnden har under 2024 arbetet med en bred implementering av programmet. Nedan redovisas nämndens arbete under året utifrån de fokusområden som finns i programmet och som är relevanta för nämndens verksamhet.

Nämnden har arbetat med att rättssäkra biståndshandläggningen, den ska vara likställd och jämställd och handläggningen följer lagar och riktlinjer. Medhandläggarskap tillämpas i alla assistansutredningar samt ärenden som är komplexa. En del av arbetet fokuserade på grundkompetens och certifiering för enhetlig yrkestitulatur för anställda inom LSS-verksamheterna. Verksamheterna har ambassadörer som deltar i nätverk och har i uppgift att hålla kunskap om det pedagogiska ramverket levande på arbetsplatsen. Alla medarbetare utbildas och certifieras i ramverket.

Fokusområde 1: Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen.

Ett strukturerat arbete pågår i nämndens verksamheter för att säkerställa att barn med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning får vistas i en trygg, säker och stimulerande verksamhet som skapar förutsättningar för barns delaktighet och inflytande. Förskolans barnhälsosteam är viktig resurs i arbetet kring barn i behov av särskilt stöd. Barnkonferenser är ett verktyg med syfte att identifiera enskilda barns behov samt besluta om tidiga insatser och åtgärder som en del i det främjande och förebyggande barnhälsoarbetet. Från årsskiftet kommer specialpedagoger i förskolan vara stationerade på varje område för att möta upp behoven snabbare och vara ett närmare stöd till pedagoger och förskollärare. Samarbetet med socialtjänst och regionen för att förbättra barns psykiska hälsa är ett viktigt steg för att skapa en trygg och stödjande miljö för barnen. (1.1 *Utbildningsmiljöerna ska vara tillgängliga för alla* och 1.3 *Lär miljön ska vara trygg och inkluderande*)

Fokusområde 2 Rätten till arbete och försörjning

Deltagare på daglig verksamhet har under året haft anpassad praktik på öppna arbetsmarknaden. Målet har varit att stärka möjligheterna att delta på den öppna arbetsmarknaden. (2.3 *Möjligheten till praktik och arbete ska stärkas*).

Fokusområde 5 Rätten till information och kommunikation samt tillgång till ny teknik

I ett projekt tillsammans med Openlab och Kungliga tekniska högskolan arbetar arbetsterapeutstudenter fram innovativa lösningar för nya sätt att ge skriv- och lässtöd till personer med funktionsnedsättning från Sköndal gruppbostad (5.3 *Ny teknik ska öka delaktigheten*).

Nämndens innovationssatsning med utveckling av olika former av välfärdsteknik anpassade för olika funktionsnedsättningar och behov har inneburit att inköp gjorts i dialog med brukare av digitala terapidjur, rörelsevästar och Memoplanners. Medarbetare har gått utbildning om terapidjuren och verksamheterna har börjat använda djuren, bland annat för att lugna vid oro. Nämnden har besökt Förvaltningen för funktionsstöd i Göteborgs stad för att inspireras i arbetet med målgruppsinflytande, digitalisering och användande av välfärdsteknik. Resan finansierades genom beviljade medel för utbyte och lärande (MUL) (5.3 *Ny teknik ska öka delaktigheten*).

Fokusområde 6 Rätten till bästa möjliga hälsa

Nämnden arbetar med att motverka hälsorisker bland personer med funktionsnedsättning. Brukare i grupp- och servicebostäder enligt LSS har erbjudits gratis friskvårdskort till stadens simhallar. Nämnden arbetar aktivt med att informera, motivera och vid behov följa med brukare till simhallen för att öka brukarnas hälsa genom aktivitet (6.1 *Alla ska kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter*).

Genom att hörselinstruktören regelbundet har besökt den öppna seniorverksamheten för att hjälpa till med service av hörapparater har tillgänglighet och hälsa främjats (6.3 *Stöd till hälso- och sjukvård på jämlika villkor*)

Inom äldreomsorgen pågår ett arbete med att främja en god måltidsmiljö där hela måltidssituationen uppmärksammas. Inom Edö vård- och omsorgsboende har ett boenderåd

startats upp där både mat och aktiviteter diskuterats. Även enkäter om mat och aktiviteter har lämnats till de boende och ögonblicksundersökningar har utförts för att fånga deras åsikter om maten och måltiderna. Förvaltningen har även genomfört flertalet måltidsobservationer. Verksamheten har även skapat forum för och dialoger med de boende, med målet att ge samma möjligheter till alla oberoende av till exempel kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder och annan ställning att kunna påverka och ta del av verksamhetens aktivitetsutbud. Målet är också att alla ska ha samma möjligheter att kunna lämna synpunkter, klagomål och önskemål till verksamheten (6.2 *Stöd vid måltider ska främja bästa möjliga hälsa*).

Fokusområde 7 Rätten till individuellt stöd

För att stärka brukarnas möjligheter till självständighet än mer har medarbetare utbildats i den socialpedagogiska metodiken Ett självständigt liv (7.3 *Stöd till privatliv, att bilda familj och att vara föräldrar*).

Flera medarbetare inom socialpsykiatri och daglig verksamhet LSS har hållit i workshops för brukare utifrån det så kallade "VIP-konceptet". VIP står för "very important person". Syftet med VIP-konceptet är att stärka brukares förutsättningar att efterfråga adekvat stöd när våld i nära relationer förekommer (7.4 *Risken att utsättas för brott och våld ska uppmärksammas och förebyggas*).

Fokusområde 8 Rätten till kultur och fritid

Verksamheter som gruppboendestäder, serviceboendestäder och mötesplatser inom funktionsnedsättning samt mötesplatser, boendestöd och sysselsättning inom socialpsykiatri har genomfört 93 (68) kulturaktiviteter för 1 300 (900) brukare. Siffror inom parentes är år 2023. För att öka en rikare fritid för brukare som bor på LSS-bostad och som går på daglig verksamhet medverkar nämnden i stadens övergripande nätverk Kultur-och fritid (8.3 *Samverka med föreningsliv och andra aktörer*).

Sedan öppnandet av nämndens öppna förskola, Tilliten för barn 0-6 år med funktionsnedsättning eller sjukdom våren 2024 ser nämnden ett ökat antal deltagare (8.3 *Samverka med föreningsliv och andra aktörer*).






















Fokusområde 9 Rätten att delta i demokratin







Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäcks stadsdelsnämnders råd för funktionshinderfrågor är rådgivande i funktionshinderfrågor. Rådets uppdrag är att, med i enlighet med Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029, identifiera och följa upp strategiska frågor. Rådet har under året sammanträtt vid sex tillfällen. Dessutom har rådet tillsammans med representanter från alla förvaltningarna, deltagit i en workshop med fokus på arbetet med nämndernas verksamhetsplanering för 2025 (9.2 *Personer med funktionsnedsättning ska kunna rösta, ha politiska uppdrag och delta i demokratin mellan valen*).



Agenda 2030

Ovanstående arbete har bidragit till måluppfyllnad inom Agenda 2030's följande mål; god hälsa och välbefinnande (mål 3) god utbildning (mål 4), jämställdhet (mål 5) samt minskad ojämlikhet (mål 10). Fokus på att motverka och förebyggande våld genom ett trygghetsarbete

byggt på samverkan med många aktörer bidrar till ”inkluderande och fredliga samhällen” (mål 16) men också till målet ”minskad ojämlikhet” (mål 10).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning 	22 %	22 %	22 %	25,1 %	24 %	24 %	VB 2024
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering 				84 %	88 %	Tas fram av nämnd	2024
Analys Det har i år blivit en miss i kommunikationen mellan SLK och leverantören av SKR:s nationella undersökningar, vilket lett till att frågan om upplevelse av diskriminering fallit bort i enkäterna för insatserna grupp- och serviceboende samt daglig verksamhet (LSS). Detta innebär att det inte finns något värde att rapportera för indikatorn ” Andelen som inte upplever diskriminering i verksamheten” i årets VB.							
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering 	73 %	80 %	67 %	86 %	90 %	Tas fram av nämnd	2024
Analys Nämnden arbetar med att utveckla en struktur för att säkerställa att resultaten från brukarundersökningen används effektivt för att förbättra verksamheten. Nämndens resultat har försämrats jämfört med föregående år och under perioden kommer nämnden prioritera arbetet med att höja både resultaten och svarsfrekvensen i brukarundersökningen.							
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) 	87 %	89 %	88 %	85 %	85 %	80 %	2024
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) 	88 %	89 %	86 %	89 %	90 %	90 %	2024
Analys Resultatet har minskat med en procent sedan 2023 och nämnden når inte årsmålet. Nämnden kommer analysera vidare resultatet.							
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) 	80 %	75 %	83 %	83 %	83 %	79 %	2024
Analys Resultatet har minskat med tre procent sedan 2023 och nämnden når inte årsmålet. Nämnden kommer analysera vidare resultatet.							
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av 	78,72 %	90 %	70,37 %		85 %	85 %	2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)							
<p>Analys</p> <p>Resultatet är nästan samma som förra året, men antal svaranden har minskat. Nämnden kommer analysera anledning till sänkningen av antal svaranden.</p> <p>2024 Förbättrats totalt antal svarande 37, 79%. Antal kvinnor 19 st., 70%. Antal män 18 st., 90%.</p> <p>2023 Förbättrats totalt antal svarande 64, 80%. Antal kvinnor 31 st., 82%. Antal män 33 st., 79%.</p>							
  Andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan ♀	63,83	59,38 %	73,33 %	54,35	75 %	75 %	VB 2024
<p>Analys</p> <p>Utfallet gällande andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan har fortsatt öka sedan T2s resultat på 54,55 procent och årets utfall övergripande landar på 63,83 procent. Årsmålet på 75 procent bedöms vara svårt att nå.</p> <p>Resultaten för ungdomar har ökat och ligger nu på 47,37 procent, en ökning på 20 procent sedan föregående tertiäl. Satsningen på skolsamordnare bedöms som central och bidrar till det förbättrade resultatet, skolsamordnare övergår till ordinarie verksamhet till 2025. Betygen hos placerade ungdomar har ökat och de har fått fler betyg i andra ämnen än kärnämnen. Detta är en viktig faktor då det krävs minst fem betyg från övriga ämnen tillsammans med kärnämnen för att bli behörig till ett yrkesprogram på gymnasiet. Deras chanser att komma in på ett gymnasieprogram har därför ökat.</p>							
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	77,63	78,82 %	75,81 %	76,56	73 %	Tas fram av nämnd	VB 2024
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) ♀	79 %	78 %	81 %	75 %	86 %	Tas fram av nämnd	2024
<p>Analys</p> <p>Resultatet har minskat med fyra procent sedan 2023 och nämnden når inte årsmålet. Nämnden kommer analysera vidare resultatet.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden och äldre- och barnnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att i dialog med regionen implementera gemensamma system för genomförande och uppföljning av SIP	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Farstas invånare får stöd och omsorg utifrån sina behov.

 Uppfylld delvis

Beskrivning

Målet beskriver hur socialtjänstens insatser och förbyggande arbete ska säkras. Goda metoder och arbetssätt ska spridas samtidigt som en god arbetsmiljö för medarbetarna säkerställas. Nämnden arbetar förebyggande och kunskapsbaserat och med tidiga insatser. Snabb etablering för nyanlända i skola, arbetsliv och samhället. Kompetensutveckling hos medarbetarna ska utvecklas och vidareutbildning uppmuntras. En rättssäker, likställig och jämställd handläggning ska säkerställas. Arbetet med äldre kuratorer och uppsökande insatser för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre är fortsatt viktigt. Ramtid i biståndsbeslut för hemtjänst ska öka och lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS), samordnad individuell plan (SIP) och tryggt mottagande säkerställas.




Förväntat resultat

- Alla förstagångsföräldrar och föräldrar som får sitt första barn i Sverige har erbjudits utökad hembesöksprogram
- Färre barn och ungdomar återkommer inom ett år efter avslutad insats
- Personer som vill lämna en kriminell livsstil får hjälp
- Fler personer med missbruksproblem som söker stöd och hjälp fullföljer sin individuella planering
- Fler personer upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten
- Andelen brukare som är nöjda med sina insatser har ökat
- Nämndens verksamheter är tillgängliga
- Brukare inom nämndens verksamheter upplever en ökad trygghet
- Äldre som ansöker om och beviljas bistånd upplever att de har insatser utformade efter sina behov
- Äldre som ansöker om bistånd upplever sig respektfullt bemötta
- Andel beslut utformade som ramtid inom hemtjänsten ökar

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig i att de förväntade resultaten delvis har uppnåtts och att aktiviteterna har genomförts enligt plan. Överlag bedöms dock måluppfyllnaden som god.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska fortsätta arbeta med projekten Skolsamordnare för placerade barn och unga, intensifierad utredning i hemmiljö, Mitt val - min väg och Stärkt samverkan	2023-01-01	2024-12-31	
✓ Stadsdelsnämnden ska i samverkan med Skarpnäcks och Enskede Årstas Vantörs stadsdelsnämnder utveckla anhörigstödet för anhöriga till personer med en kriminell livsstil, koppling till våldsbejakande extremism, samt till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld vid öppenvård sydost	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Stadsdelsnämnden ska implementera Socialstyrelsens kunskapsstöd om insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott	2022-12-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck stadsdelsnämnd samt det gemensamma funktionshinderrådet utreda förutsättningarna för genomförandet av en insiktsutbildning om hur det är att leva med olika funktionsnedsättningar	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetet med goda samverkansformer inom socialtjänsten	2023-01-01	2024-12-31	
 Verksamheten säkerställer ett gott bemötande mot brukare genom att medarbetare utbildas och certifieras i det pedagogiska ramverket	2024-01-01	2025-12-31	
Analys Alla medarbetare utbildas och certifieras i ramverket. Verksamheterna har ambassadörer som deltar i nätverk och har i uppgift att hålla kunskap om det pedagogiska ramverket levande på arbetsplatsen. Aktiviteten fortsätter 2025.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Inflytande och delaktighet

Under året har Edö vård- och omsorgsboende genomfört flera aktiviteter för att öka de boendes delaktighet och skapa en meningsfull tillvaro med förbättrad måltidssituation, matkvalitet och aktivitetsutbud baserat på deras önskemål. Ett boenderåd har bildats där både mat och aktiviteter diskuteras. Enkäter om mat och aktiviteter har lämnats till de boende och ögonblicksundersökningar har utförts för att fånga deras åsikter om maten och måltiderna. Genom ökad delaktigheten har verksamheten fått bättre kännedom om de boendes önskemål och behov inom områdena mat, måltider och aktiviteter. Utifrån denna kunskap har verksamheten planerat aktiviteter samt fört dialog med måltidsleverantör.

Inom Postiljonens vård- och omsorgsboende har en enkät lämnats ut till de boende för att inhämta önskemål och synpunkter på aktiviteter. Syftet är att utveckla meningsfullhet för de boende i verksamheten.

I syfte att stärka individperspektivet i den sociala dokumentationen har enheternas dokumentationsombud haft en genomgång med efterföljande diskussion om upprättande av genomförandeplan och dess innehåll. Under nätverksträffen deltog beställarenhetens biståndshandläggare med särskilt uppdrag att följa upp genomförandeplaner. Syftet var att stärka ombudens kunskap om handläggningsprocessen från beslut till utförande utifrån ett personcentrerat perspektiv.

Information och samverkan

Förvaltningen har informerat målgruppen och allmänheten om skyddsåtgärder och hur man kan underlätta för egen del och för andra vid värmeböljor, både genom aktiviteter inom den öppna seniorverksamheten tillsammans med medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och dietist och via förvaltningens sociala medier (landscapsarkitekt, dietist, MAS).

Under året har förvaltningens medicinskt ansvarig sjuksköterska, genom stadens processledarnätverk, tillsammans med äldreförvaltningen deltagit i arbetet inför upphandlingen och implementeringen av ett nytt journalsystem för vårdsektorn.

Förvaltningens dietist har tillsammans med MAR och MAS genomfört en fallförebyggande föreläsning för seniorer. Även en föreläsning om hälsosamma matvanor har genomförts för seniorer på de öppna verksamheterna Tuben, Fagersjö och Tallkrogen.

En informationsfolder med tips och råd för personer med nedsatt aptit har tagits fram till seniorer som besöker förebyggande enheten eller som kommer i kontakt med beställarenheten. Förvaltningens dietist har även haft en föreläsning om mat och måltider vid demenssjukdom för anhöriga i samarbete med Anhörigstöd sydost.

Utvecklad hälso- och sjukvård

Omställningen till en god och nära vård har fortgått inom äldreomsorgens verksamheter. Förvaltningens samverkan med Region Stockholm har utvecklats utifrån stadens handlingsplan för en god och nära vård. Under slutet av året har en särskild tjänst tillsatts för arbete med och samordning av god och nära vård inom förvaltningen. Tjänsten delas med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.

Under året har ett gemensamt fokusområde varit nutrition. En uppföljande granskning av nutritionsprocessen har genomförts. Resultaten visade förbättringar inom alla områden och enheter där hälso- och sjukvård erbjuds. Stöddokument och styrdokument har reviderats och verksamhetschefer med ansvar för hälso- och sjukvård har i samarbete med dietist, MAS, MAR och verksamhetscontroller skapat en ny standardmall för nutritionsrutin.

På Edö vård- och omsorgsboende har ett utbildningskoncept för att stärka teamet i nutritionsarbetet genomförts i syfte att förebygga undernäring. Utbildningen bygger på socialstyrelsens webbutbildning "Ett näringsrikt samarbete" men är anpassat till teamet på vård- och omsorgsboendet. Utbildningen har gett en fördjupad kunskap och förståelse om nutrition samt extra tid för teamet att reflektera kring olika situationer. MAS och dietist har även genomfört nattbesök på samtliga vård- och omsorgsboenden med syfte att bland annat diskutera nutrition med nattpersonalen samt vikten av att begränsa nattfastan.

En ny rutin för hantering av avvikelser i vårdkedjan har införts, med tydliggjord ansvarsfördelning mellan MAS och verksamhetschef. Den nya riktlinjen för utredning efter fallincidenter har implementerats på enheterna.

Rondplattformen har införts inom stadsdelsförvaltningarna Farsta, Kungsholmen och Södermalm tillsammans med läkarorganisationen Capio. Rondplattformen är ett ärendehanteringssystem som används i kommunikationen mellan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och läkare på vård- och omsorgsboenden. Rondplattformen har införts på Ängsö vård- och omsorgsboende. Vård- och omsorgsboendena Edö och Postiljonen har Familjeläkarna som ansvarig läkarorganisation och är i nuläget inte inkluderade.

Digital signering av läkemedelshantering och andra vårdåtgärder har fortsatt att utvecklas under året och rehab-professionerna (fysioterapeut och arbetsterapeut) har även börjat dokumentera åtgärder i systemet APPVA. Nämndens vård- och omsorgsboendena uppvisade

under året en mycket hög frekvens av signerade åtgärder och en stor del utförs i rätt tid. En jämförelse med andra kommuner och privata vårdgivare som använder APPVA för signering visade att Farsta stadsdelsförvaltning är en av de främsta i Sverige.

Under året har avdelningens enheter fortsatt att arbetat för att stärka det palliativa förhållningssättet och vården. Medarbetare, chefer och verksamhetscontroller har bland annat deltagit på temadagen *Utmaningar och möjligheter* anordnad av Palliativt kunskapscentrum, PKC, och tre chefer inom avdelningen har genomfört PKC:s ledarskapsutbildning i palliativ vård. Därutöver har ett nätverk för palliativa ombud etablerats på Edö vård- och omsorgsboende, DöBra-kortleken har använts inom nämndens dagverksamhet och palliativa ombud utbildats inom hemtjänstens enheter.

Personcentrerad vård och omsorg

Kvalitetsobservation

Under året har äldreförvaltningen genomfört kvalitetsobservationer inom nämndens vård- och omsorgsboenden. I rapporterna lyfts både styrkor och utvecklingsområden. Enheterna har tagit fram handlingsplaner utifrån rapporterna.

Brukarundersökningar

Resultaten från 2024 års brukarundersökning för Edö dagverksamhet visar på ett bra resultat trots en pågående ombyggnation som periodvis påverkat verksamheten. Av resultatet framgår att gästerna på Edö dagverksamhet har ett högt förtroende för personalen, känner sig väl bemötta och trygga. Undersökningen visar också att insatserna för att förbättra aktiviteter och måltider har varit framgångsrika.

Resultatet för Socialstyrelsens årliga brukarundersökning för vård- och omsorgsboenden och hemtjänst *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen* visar övergripande att majoriteten av brukarna och boende är nöjda med omsorgen. Att de har ett högt förtroende för personalen och känner sig bra bemötta. Även utförd kvalitetsuppföljning på individnivå visar på att majoriteten av de svarande omsorgstagarna är nöjda med sina insatser.

Kvalitetsregister

Under året har åtta medarbetare inom Edö vård- och omsorgsboende utbildats till BPSD-administratörer. BPSD-registret är ett nationellt kvalitetsregister som syftar till att kvalitetssäkra och utveckla vården för personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom.

Mat, måltider och nutrition

Under året har hemtjänstpersonalen genomfört den årliga genomgången av "Frågeformulär för att uppmärksamma ätproblem" i samverkan med Primärvårds rehab. Syftet var att upptäcka svårigheter kring ätandet hos personer i ordinärt boende med hemtjänstinsats, i tidigt skede för att förebygga problem med näringstillstånd och välmående. Sammanlagt inkom ett trettiotal enkäter. Av de svarande var cirka 70 procent kvinnor och 30 procent män. Cirka 70 procent av de svarande uppgav tecken på svårigheter kring ätandet och cirka 20 procent av dem önskade kontakt med dietist.

För nämndens vård- och omsorgsboenden visar brukarundersökningen att en större andel äldre anser att maten smakar bra. Däremot finns ett gemensamt utvecklingsområde vad gäller måltidssituationen.

Workshop kring måltidsmiljön har genomförts för baspersonal på vård- och omsorgsboenden av förvaltningens dietist tillsammans med legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Syftet med workshoppen var att deltagarna praktiskt skulle få testa sina kunskaper i att skapa en god måltidsmiljö. Vid ett tillfälle deltog även syn- och hörselinstruktören. Personalen har även utbildats i kostregistrering, positionering och skapandet av en anpassad måltidsmiljö, och har utbytt idéer för att skapa tilltalande, smakrika och näringsrika mellanmål.

Inom matlyftet har ett visst antal brukare inom hemtjänsten under året fått utökad tid för att tillsammans med personal utföra olika matlagningsaktiviteter, exempelvis långkok, storkok samt bakning. Hemtjänstpersonal som har deltagit har även fått utbildning av dietist inför aktiviteterna och tid för reflektion efter aktiviteterna.

Under året har äldreomsorgen deltagit i den nationella fokusveckan ”uppmärksamma undernäring”. Förvaltningen informerade medborgarna via sociala medier om undernäring, vilka risker som finns, hur man kan förebygga undernäring samt hemtjänsten förebyggande arbete.

Vårddjur

Edö vård- och omsorgsboende har under året fått regelbundna besök av vårdhundar. För övriga vård- och omsorgsboenden i egen regi har möjligheterna återkommande undersökts under året men efterfrågan på vårddjur har varit större än tillgången så har inga lediga vårddjur har kunnat bokas in under året.

Värdegrundsarbete

Vid ledningsgruppsmöten har ledningsgruppen fortsatt att fördjupa sig i frågor gällande värdegrundsarbete och normmedvetenhet. Bland annat har olika verktyg testats så som till exempel värdegrundspelet och normspelet.

Ledningsgruppen inom äldreomsorg har under hösten genomgått en Hbtq-utbildning för normmedvetet förhållningssätt och bemötande. Diplomerings sker i början av år 2025.

Språkombud

Inom äldreomsorgens verksamheter har arbetet med språkutvecklande arbetsplats och etableringen av språkombudsrollen fortsatt under året. Postiljonens vård- och omsorgsboende har haft besök av utredare från Socialstyrelsen för att berätta hur enheten arbetar språkutvecklande med stöd av det av Socialstyrelsen framtagna materialet "Språkförmåga i äldreomsorgen - underlag för bedömning och utveckling". Postiljonen har också tagit emot ett studiebesök från Luxemburg, där arbetet med språkutvecklande arbete inom verksamheten presenterades. En medarbetare är antagen till språkombudsutbildarutbildningen år 2025.

Äldrevänlig stad

Nämnden har under våren skapat en mötesplats för äldre vid den gemensamhetsodling som iordningstälts på nuvarande Hästhagens bollplan. Möbler har placerats ut för att möjliggöra för samvaro. Inom ramen för innovationschecken har avdelningen äldreomsorg genomfört en designtävling i syfte att skapa en ”Farstabänk”. Genom att slå ihop parkutvecklingsprojektet med äldreomsorgens arbete hoppas nämnden kunna nå synergieffekter med att både skapa en mötesplats för äldre och samtidigt få invånare att befolka den plats som ska göras om till park.











Förvaltningen har genomfört ett riktat informationstillfälle, för seniorer 70 till 80 år inom stadsdelsområdet, i samverkan med bland annat polis, brandkår och pensionärsorganisationer. Förvaltningen informerade om biståndsbedömda insatser, syn- och hörselinstruktörer, digital stödjare och fixartjänsten, våld i nära relation (ViNR), broschyr (och samtal om) om att planera sitt boende samt seniorverksamheterna. Även särskild information gällande agerande vid värmeböljor gavs vid informationstillfället.



Under året har en enkät genomförts med fokus på upplevelse av och tillgänglighet till förvaltningens fixartjänst och digitala stödjare. En övervägande majoritet av de svarande uppgav att de var mycket nöjda med tjänsterna. Av de svarande var 80 procent kvinnor.





Agenda 2030

Mål 2 Ingen hunger och mål 3 God hälsa och välbefinnande, är centrala för äldreomsorgens verksamhet som fokuserar på att implementera lämpliga rutiner, säkerställa följsamhet till dessa och tillhandahålla utbildning för medarbetare. Detta är en del av avdelningens arbete för att främja individers psykiska och fysiska välbefinnande, tillgodose äldre personers näringsbehov samt garantera att de äldre har tillgång till säker och näringsrik mat. Vidare är samverkan med läkarorganisationerna och andra samverkansparter en viktig del i att säkerställa tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård av god kvalitet.

För att bidra till det globala målet "ingen hunger" har bland annat hemtjänst och regionen ett etablerat samarbetet för att förebygga undernäring hos äldre. Inom vård- och omsorgsboenden har flera kunskapshöjandeinsatser inom nutrition och måltidsmiljö genomförts under året. Alla enheter inom avdelningen beviljades medel för matlyftet och har genomfört planerade aktiviteter. Inom hemtjänsten har exempelvis Matlagningsaktivitet i hemmet genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel nöjda omsorgstagare	80 %	80 %	81 %		87 %	82 %	2024
Analys							
Resultatet är sammantaget för utförare av äldreomsorg, vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, oavsett regiform.							
Viktat resultat för utförare i egen regi uppgår sammantaget till 83 procents nöjdhet.							
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	84 %	81 %	85 %	85 %	82 %	87 %	2024
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	82 %	77 %	84 %	79 %	82 %	79 %	2024
  Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,06				0,04	Tas fram av nämnd	2024
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	66			67	67 %	67 %	2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Årsmålet uppnås nästan och analys av resultatet kan inte göras då underlaget med endast 50 svarande inte kan anses som representativt.							
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	11,88			11,66	10	Max 10 personer	2024
Analys							
Indikatorn innefattar alla omsorgstagare som stadsdelsnämnden har fattat beslut om oavsett regiform. För hemtjänst utförare i egen regi utgör genomsnittet 11,30 och för utförare i privat regi 12,00. I jämförelse med stadens genomsnitt har hemtjänstutförarna i egen regi ett bättre resultat dvs. en högre kontinuitet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda om, och i så fall hur, uppföljningen av äldreboende som är upphandlade inom stadens LOV-avtal, kan överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden	2024-01-01	2024-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att införa ramtid fullt ut	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Äldre i Farsta är trygga, självbestämmande och har en hög livskvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet beskriver arbetet med en äldrevänlig stad vilket inkluderar äldres delaktighet, inflytande och självbestämmande. Nämnden erbjuder ett varierat utbud med hög tillgänglighet av sociala, kulturella och fysiska aktiviteter. Nämnden arbetar med sociala besök inom vård- och omsorgsboenden, utevistelse kulturturnéer och vårdjur. Värdegrundsarbetet ska fortsatt prioriteras och ofrivillig ensamhet motverkas. Det digitala stödet för äldre ska utvecklas. Arbetet med förebyggande åtgärder vid krissituationer förstärkas och stödet till äldre i samband med extraordinära väderfenomen förbättras. Högt kontinuitet, ramtid inom hemtjänsten, stärkt medicinsk kompetens och ett palliativt förhållningssätt fortsätter präglade nämndens arbete kopplat till aktuellt nämndmål.




Förväntat resultat






- Andelen äldre inom nämndens verksamheter som upplever sig ha inflytande och vara delaktiga i utformandet av sina insatser ökar
- Andelen äldre inom nämndens verksamheter som upplever att hänsyn tas till önskemål och åsikter om hur hjälpen ska utföras ökar
- Andelen äldre inom nämndens vård- och omsorgsboende som är nöjd med måltidssituationerna ökar


- Andelen äldre inom nämndens verksamheter som är nöjda ökar
- De äldre inom nämndens verksamheter har en god vård i livets slutskede

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att de förväntade resultaten i huvudsak uppnås helt och att aktiviteterna har genomförts enligt plan. Utfallet har sjunkit något för några indikatorer, bland annat vad gäller nöjdheten inom hemtjänsten samt dagverksamheten. När det gäller dagverksamheten så har den under året påverkats mycket av den ombyggnation som sker i lokalen men trots det lyckats hålla högra nöjdhetssiffror. När det gäller hemtjänsten så ser nämnden att kvalitetsuppföljningen på individnivå, som nämnden bedömer som mer tillförlitlig, att nöjdheten är högre än vad utfallet på indikatorn visar och att målet därmed uppfylls.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare i hemtjänsten egen regi	71 %			79 %	83 %		2024
Analys							
Resultatet för Socialstyrelsens brukarundersökning visar på en totalt sett lägre andel nöjda brukare än föregående år. Däremot visar resultatet att brukarna fortsatt har ett högt förtroende för personalen och att de upplever att de bli bemötta på ett bra sätt.							
Kvalitetsuppföljningen på individnivå som genomförts under året visar på ett högre resultat vad gäller nöjdhet hos brukarna. Totalt uppger 85 procent av brukarna att de sammantaget är nöjda med sin hemtjänstutvecklare.							
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare inom dagverksamhet egen regi	93 %	94 %	92 %	97 %	96 %		2024
Analys							
Det pågår en omfattande ombyggnation i den fastighet där dagverksamheten bedriver sin verksamhet. Verksamheten har på olika sätt påverkats av ombyggnationen vid flertalet tillfällen under det gångna året. Nämnden vill därför lyfta fram årets goda resultat på brukarundersökningen som särskilt aktningvärt då det visar på verksamhetens och personalens förmåga att under särskilda omständigheter bibehålla en hög och god kvalitet på verksamheten.							
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden i egen regi	86 %			83 %	83 %		2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska arbeta för att säkerställa ett språkutvecklat lärande på arbetsplatsen	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska arbeta för ett stärkt värdegrundsarbete inom äldreomsorgen	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska i samarbete med äldrenämnden sprida riktad information till målgrupperna äldre och funktionsnedsatta om skydd vid värmeböljor	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska implementera ett palliativt förhållningssätt inom äldreomsorgen	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska planera för att alla vård- och	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
omsorgsboenden har vårdjur inom verksamheten			
 Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetet med social dokumentation	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylles helt

Analys

Kultur, högtider och evenemang

Med beviljade medel och genom nämndens idéburna offentliga partnerskap (IOP) med Farsta föreningsråd har firanden av såväl nationaldagen som midsommarafton arrangerats. Nämnden har också deltagit i firandet av Hökarängens dag samt i festivalen We Love Farsta som arrangerades av civilsamhället. Under en vecka i juni genomfördes barnkulturveckan i Fagersjö med sammanlagt sex föreställningar i samverkan med närliggande skolor och förskolor. Nämnden har också arrangerat Way out Farsta, föreställningar på torget i Farsta Centrum i samarbete med Levande Stockholm, torgprogram i Gubbängen tillsammans med Familjebostäder, ett sommarparty på Farsta gård för deltagare/boenden inom LSS samt Farstas lilla kulturhelg i december tillsammans med Fanfaren. På Mötesplats Fagersjö har det arrangerats vårfest, sommarfest, Fagersjödagen tillsammans med Familjebostäder och julkul för alla åldrar. Alla evenemang har varit välbesökta och uppskattade.

Kultur inom nämndens verksamheter

Nämnden har under året erbjudit ett omfattande kulturprogram inom alla verksamhetsområden; förskola, fritid, äldreomsorg, socialpsykiatri och funktionsnedsättning. Programmet har innefattat allt ifrån föreställningar och konserter till läsecirklar och allsång.

Kultur är en viktig del i förskolans kompensatoriska uppdrag och ger barn möjlighet att uttrycka tankar, åsikter och känslor. Alla barn i förskolan har fått ta del av minst en professionell kulturupplevelse. De äldsta barnen har deltagit i Konst i förskolan som genomfördes tillsammans med Konsthall C genom ett idéburet offentligt partnerskap. Nämnden har samarbetat med kulturnämnden och med olika lokala scener. Det blev sammanlagt 63 föreställningar som har visats för cirka 2 000 förskolebarn. På en skala av 1-4 så uppskattar medarbetarna barnens nöjdhet till 3,7 (3,7) procent (siffror från 2023 inom parentes).

Inom fritiden har parklekarna erbjudit ett brett utbud av föreställningar under sommaren som avslutades med Cirkus Cirkörs stora föreställning Cirkusliv. På höstlovet erbjöds åtta eldshower. Öppna förskolan har visat en konsert med blåsorkester på våren och en bebisföreställning på hösten.

Förvaltningens samarbete med kulturförvaltningen kring Kultur för äldre har utvecklats och subventionssystemet har använts flitigt av vård- och omsorgsboendena och den öppna seniorverksamheten. Vård- och omsorgsboendena har erbjudit 68 (60) kulturaktiviteter för

1746 (1850) boende och deltagare. Siffror inom parentes är år 2023. Den förebyggande seniorverksamheten har erbjudit program varje vecka under året.

Verksamheter som gruppboendestäder, serviceboendestäder och mötesplatser inom funktionsnedsättning samt mötesplatser, boendestöd och sysselsättning inom socialpsykiatri har genomfört 93 (68) kulturaktiviteter för 1 300 (900) brukare. Siffror inom parentes är år 2023.

Stöd till lokala föreningslivet

I mars beslutade nämnden om fördelning av föreningsbidrag. Sammanlagt fördelades 880 000 kronor till 33 föreningar, varav 150 000 kronor till målgruppen barn och unga samt 200 000 kr till lovaktiviteter.

Nämnden fortsätter att satsa på Mötesplats Fagersjö och Tuben i Farsta centrum, som är två viktiga lokala kulturhus med öppen verksamhet för flera målgrupper. Här finns också allmänna samlingslokaler som föreningar kan nyttja för att ha goda möjligheter till möten och kulturaktiviteter. De uppdaterade reglerna för lokalupplåtelse som togs fram under året möjliggör att upplåta dessa lokaler till föreningar. Det handlar framför allt om att lokalerna blir möjliga att nyttja även under tider som förvaltningen inte bedriver verksamhet.

Samarbetet med FOC Farsta fotboll kring öppen spontan lördagsfotboll för ungdomar har fortsatt under året. Föreningen har mer aktivt fokuserat på att locka flickor till verksamheten och har även erbjudit andra/skiftande aktiviteter. Fler flickor än tidigare har deltagit i den ordinarie fotbollsverksamheten. Verksamheten är fortsatt välbesökt med en målgrupp som är något yngre än tidigare.

Stockholm vid vattnet

Nämnden har under året ansökt om och beviljats medel från Stockholm vid vattnet för en förnyad träöverbyggnad på badbryggor vid Farstastrandsbadet och Hökarängsbadet. Renoveringen slutfördes under våren.
















Möjlighet till aktivitet i parker och grönområden

Under 2024 har arbetet med projekteringen av Hästhagsparken inletts. 2019 ändrades platsen från idrottsmark till parkmark. Enligt tillgångsanalysen i Farstas lokala parkplan råder det brist på kvartersparker i området. Området omfattar cirka 4500 kvadratmeter och planen är att omvandla en grusyta till en grön och inbjudande park med aktiviteter för alla åldrar.

Efter att parkupprustningen vid Farsta gård blev klar sommaren 2020 har scenen som byggdes på platsen blivit ett välkommet inslag. Scenen saknade tak och efter ett medborgarförslag har förvaltningen under året uppfört ett scentak. En invigning planeras till våren.

Agenda 2030

Under perioden har nämnden arbetat med att komplettera och utveckla sitt fritidsbibliotek med en mobil lösning så att det ska nå ut till fler. Resultatet har blivit att antalet utlåningar ökat kraftigt och nämnden vilket bidrar till må mål 3. god hälsa och välbefinnande och 10. minskad ojämlikhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden 	85	88 %	84 %	86	86 %	75 %	2024
Analys Nämnden når inte riktigt målvärdet men ligger över kommunfullmäktiges målvärde för indikatorn. Farsta har ett rikt utbud av idrottsaktiviteter. Stadsdelsnämnden har många samarbeten med lokalt föreningsliv kring aktiviteter på skollov och under terminerna. I Farsta Sportscamp deltog över 800 barn. Ett samarbete med fjorton lokalt förankrade idrottsföreningar. Nämnden har ett IOP avtal med FOC Farsta fotbollsförening kring spontanfotboll och trygghets skapande aktiviteter på lördagskvällar. Fritidsverksamheten driver en öppen idrottshall på fredagskvällar i Sköndal. Fritidsbiblioteket har utökats och finns nu på två ställen i stadsdelsområdet, Fagersjö och Hökarängen.							
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden 	59 %	52 %	65 %	59 %	59 %	56 %	2024
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter 	77 %	79 %	76 %	78 %	78 %	76 %	2024
Analys Nämnden når inte riktigt målvärdet men ligger över kommunfullmäktiges målvärde för indikatorn. Farsta har ett rikt utbud av idrottsaktiviteter. Stadsdelsnämnden har många samarbeten med lokalt föreningsliv kring aktiviteter på skollov och under terminerna. I Farsta Sportscamp deltog över 800 barn. Ett samarbete med fjorton lokalt förankrade idrottsföreningar. Nämnden har ett IOP avtal med FOC Farsta fotbollsförening kring spontanfotboll och trygghets skapande aktiviteter på lördagskvällar. Fritidsverksamheten driver en öppen idrottshall på fredagskvällar i Sköndal. Fritidsbiblioteket har utökats och finns nu på två ställen i stadsdelsområdet, Fagersjö och Hökarängen.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden 	78 %	76 %	81 %	79 %	65 %	77 %	2024
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv 	64 %	65 %	63 %	66 %	66 %	66 %	2024
Analys Nämnden har utökad fritidslotsprojektet med ett IOP med Farsta föreningsråd för att kunna slussa barn till föreningsaktiviteter. Stadsdelsnämnden har idag ett flertal samarbeten med lokala föreningar kring olika aktiviteter. Dessa samarbeten har som ett av målen att stimulera föreningar att rekrytera fler medlemmar. Under höstterminen genomfördes en där lokalt förankrade föreningar deltog och allmänheten bjöds in.							

Nämndmål: 1.5.1 Farstas invånare deltar i ett rikt kultur-, idrotts-, och föreningsliv

 Uppfylls delvis

Beskrivning



Målet beskriver nämndens arbete med kultur, idrott, evenemang, friluftsliv och föreningsliv. Nämnden har ett brett utbud som erbjuder något för alla nämndens målgrupper.


Förväntat resultat



- Farstabornas nöjdhet med kulturlivet ökar
- Nöjdheten hos förskolebarn, boende, besökare och brukare med kulturupplevelserna i nämndens verksamheter ökar
- Föreningar i Farsta är nöjda med samverkan med förvaltningen
- Farstabornas nöjdhet med möjligheten att spontanidrotta ökar
- Alla barn i den kommunala förskolan får uppleva professionella föreställningar
- Alla femåringar deltar i Konst i förskolan i samverkan med Konsthall C
- Fler och nya besökare i den öppna seniorverksamheten
- Besökare i den öppna seniorverksamheten har påverkat aktivitetsutbudet

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig i att de förväntade resultaten och indikatorerna delvis har uppnåtts. Aktiviteter har genomförts enligt plan. Måluppfyllelsen har sjunkit vilket förvaltningen analyserar. Nämnden kan dock konstatera att indikatorn om Farstabornas nöjdhet med kulturlivet i stadsdelen delvis beror på att det är vuxna som svarat på enkäten medan nämndens kulturverksamheter mer inriktar sig på barn. Nämnden har heller inte själv full rådighet över alla kulturaktiviteter i stadsdelen men ser att antalet aktiviteter ökat och att utbudet breddats under året..

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel Farstabor som är nöjda med kulturlivet i stadsdelen	40 %	45	37	48 %	50 %		2024
Analys Nämnden når inte riktigt målvärde för indikatorn. Indikatorn bygger på svar från vuxna i medborgarenkät. Nämndens satsningar riktar in sig mer på barn och unga när det gäller kulturprogram. Nämnden har producerat och gett ut broschyren Sommar i Farsta som visat ett samlat utbud av kulturprogram i parker och på torg för både barn, vuxna och äldre. Parkteatern har utökat från en föreställning till fyra i år på Farsta strandbad samt visat åtta föreställningar i Farsta Centrum. Genom föreningssamarbeten så har stadsdelsnämnden genomfört ett antal firande och dagar som till exempel nationaldagsfirande, midsommarfirande och Hökarängens dag.							
 Andel Farstabor som är nöjda med möjligheten att spontanidrotta	79 %			80 %	81 %		2024
Analys Nämnden når inte riktigt målvärdet men utfallet är i linje med tidigare år. Indikatorn bygger på svar från vuxna i medborgarenkät. Nämndens satsningar riktar in sig mer på barn och unga när det gäller aktiviteter kring idrott. Idrottsförvaltningens kartläggning visar på att Farsta har ett rikt utbud av platser för spontanidrott för både barn och vuxna. Den planerade upprustningen av Hästhagsparken i närheten av Farsta centrum kommer att binda ihop ett större parkstråk och kan framöver stimulera till mer spontana aktiviteter kring rörelse och lek.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genomföra en ljusinstallation på stadsdelarnas torg på barnkonventionens dag	2024-01-01	2024-12-05	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska tillse att barn och unga i Farsta genom konstnärliga uttryck kan bearbeta det kollektiva trauma som de har varit med om på grund av de skjutningar som ägt rum de senaste åren.	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska uppdatera regler och taxor för upplåtelse av lokaler	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att Kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål kopplade till inriktningsmålet uppfylls helt.

Mål 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att nämndmålet och samtliga indikatorer bedöms uppfylls helt, att indikatorerna i huvudsak uppfylls helt samt att en majoritet av aktiviteterna genomförts enligt plan. Nämndens energiförbrukning har på totalen ökat men beror på de renoveringsarbeten som pågår på Edö vård- och omsorgsboende. Bortsett från renoveringen visar dock siffror att nämnden minskat sin elförbrukning under året.

Mål 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att nämndmålet uppfylls helt samt på att nämnden under året genomfört ett flertal åtgärder och investeringar för att öka den biologiska mångfalden. De förväntade resultaten är uppfyllda och planerade aktiviteter genomförda enligt plan. Nämnden når fortfarande inte upp till målet om ekologiska livsmedel men har under året sett en förbättring jämfört med tidigare år och bedömer att måluppfyllnaden i stort är hög.

Mål 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att nämndmålet uppfylls helt samt att aktiviteter är genomförda enligt plan. Under året har flera åtgärder för att minska utsläppen från resor i tjänsten genomförts samtidigt som nämnden tagit fram en plan för utfasning av fossila bränslen inom parkdriften.

Mål 2.4 Stockholms hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer uppfylls helt. Det baseras på att nämndmålet uppfylls helt, att indikatorn uppfylls helt samt att aktiviteterna i huvudsak är genomförda enligt plan. Åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten har genomförts och antalet produkter med utfasningsämnen har minskat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

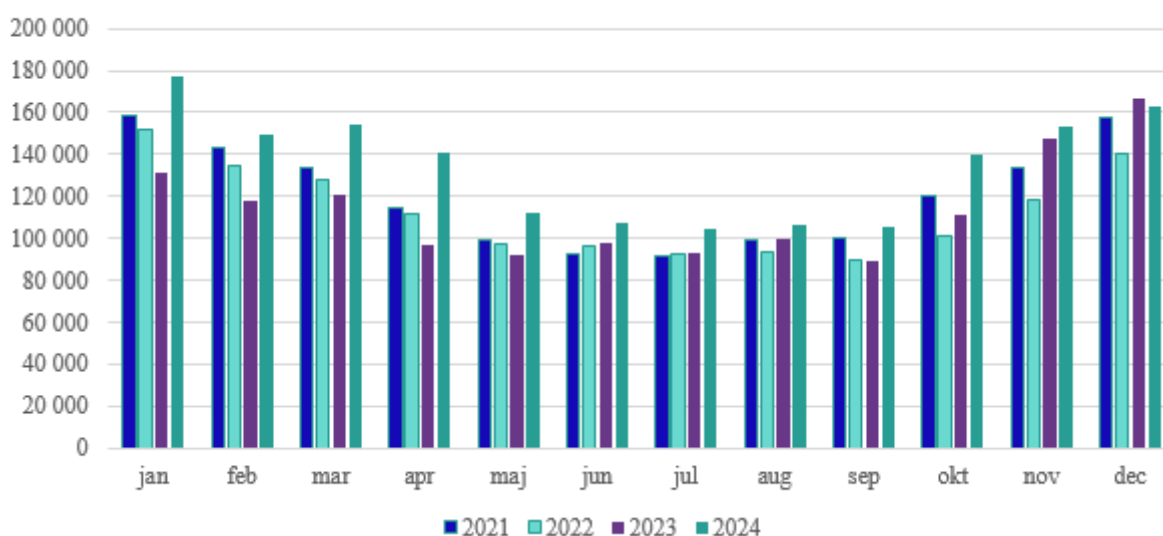
 Uppfylls helt

Analys

Elförbrukning

Elförbrukningen för perioden januari till december har ökat jämfört med samma period 2023. Avvikelsen beror på att delar av Edö vård- och omsorgsboende byggs om till seniorbostäder och Micasas byggentreprenör använder nämndens elabonnemang vilket medför stor skillnad på förbrukningen. Totalt har nämndens elförbrukning ökat med drygt 17 procent jämfört med samma period föregående år. Micasas bedömning är att ombyggnationen av Edö har ökat elförbrukningen med cirka 20 procent. Det tyder på att nämndens verksamheter har effektiviserat sin elförbrukning jämfört med tidigare år. Micasa kommer att justera elfakturorna.

Elförbrukning Farsta stadsdelsförvaltning 2020-2024



Matsvinn

Mätning av tallriks- och serveringssvinn har genomförts vid nämndens vård- och omsorgsboenden, dagverksamhet och förskolor. Förskolorna mäter matsvinn två gånger per år och vård- och omsorgsboende mäter en gång per år. Resultatet visar sammantaget att svinnet har minskat i jämförelse med mätningen hösten 2023. Pedagoger på förskolorna har dialoger med barn och personal om vikten av att ta mindre portioner och att minska matsvinn.

Verksamheter som använder sig av måltidsservice har svårare att påverka sitt matsvinn, eftersom måltidsservice levererar samma portionsmängd varje dag, trots att närvaron ser olika ut från dag till dag. Mängden lagad och serverad mat kan därmed inte anpassas till närvaron i verksamheterna. Vidareutbildning har anordnats för flertalet kockar och övrig måltidspersonal i förskolan genom förskolans kocknätverk i syfte att planera och tänka strategiskt kring ekologisk och klimatsmart mat.

Hållbara inköp

Under året har nämnden haft som mål att alla medarbetare som jobbar med inköp ska genomgå utbildningen ”Hållbara kontor” i syfte att öka kunskapen om hållbara inköp ytterligare. Under året har 19 personer slutfört utbildningen och 28 personer har påbörjat men ännu inte slutfört utbildningen. Det finns ingen exakt siffra över hur många medarbetare vid förvaltningen som arbetar med inköp, men en försiktig bedömning är att det borde handla om totalt cirka 50 stycken.

Inom Edö vård- och omsorgsboende har man arbetat för ökade sambeställningar för att minimera antalet transporter till verksamheten. För återbruk och ökad recirkulation har nämnden i första hand använt Stocket när inköp av möbler och inventarier har gjorts.

Nämnden arbetar vidare för att minska användandet av engångsartiklar i plast. På Postiljonens vård- och omsorgsboende har beställningar av engångsmaterial (hushållsartiklar) i plast minskat väsentligt.

En grönare stadsmiljö

Nämnden arbetar på flera sätt med att säkra staden för ett förändrat klimat. Bland annat samarbetar nämnden med trafikinämnden i deras projekt på Lysviksgatan som syftar till att öka robustheten mot värmeböljor genom att skapa en grönare och lumrigare gata och torg. Nämnden ser även över möjligheten att plantera fler träd på lekplatser i syfte att skapa skugga och därmed en bättre robusthet mot värmeböljor. I parkstråket vid parkleken Odlaängen har 12 träd planterats av ett flertal olika arter däribland päron- och äppelträd.

Nämnden beviljades klimatinvesteringsmedel för att anlägga solseglar på tre lekplatser. Projektet har inte kunnat genomföras under 2024. Nämnden sökte medel för insatsen i samband med verksamhetsplan 2025.



Goda exempel



Nämndens förskolor arbetar systematiskt med att källsortera och återvinna avfall samt att återanvända möbler och inventarier. Återbruksstationer har utvecklats i samarbete med vårdnadshavare. Förskolorna har även arbetat för att skapa en ökad tydlighet gällande hur man tar hand om och vårdar material utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Vid Farsta nya grupp- och servicebostäders har klimatombudet tagit fram en checklista som stöd i arbetet med att minska matsvinn, effektivisera elförbrukning, minska användning av engångsprodukter och att källsortera mera.

Agenda 2030

Genom att minska nämndens elförbrukning bidrar nämnden till mål 7 hållbar energi för alla.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,47 kg CO2 per kg livsmedel			1,46 kg CO2 per kg livsmedel	1,61 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Under tertial 2 år 2024 har staden bytt rapporteringssystem från <i>Hantera livs</i> till <i>Tendmill</i> . Enligt Tendmill har utfallet ökat med 0,05kg CO2 per kg livsmedel mellan år 2023 och år 2024. Vid en jämförelse konstateras dock att om samma beräkning görs i Tendmill för 2023 så visar det också på ett högre utfall än det som räknats fram i Hantera livs för aktuell period. Tendmill verkar därmed ge ett generellt högre utfall än Hantera livs.							
  Köpt energi i stadens organisation	1,3 GWh			1,36 GWh	1,3 GWh	1 735 GWh	2024
Analys							
Elförbrukningen för perioden januari till december har ökat jämfört med samma period 2023. Avvikelsen beror på att delar av Edö vård- och omsorgsboende byggs om till seniorbostäder och Micasas byggtreprenör använder nämndens elabonnemang vilket medför stor skillnad på förbrukningen. Totalt har nämndens elförbrukning ökat med drygt 17 procent jämfört med samma period föregående år. Micasas bedömning är att ombyggnationen av Edö har ökat elförbrukningen med cirka 20 procent. Det tyder på att nämndens verksamheter har effektiviserat sin elförbrukning jämfört med tidigare år. Micasa kommer att justera elfakturorna.							

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter minskar utsläpp och ökar koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Beskrivning




Målet beskriver nämndens samlade miljö- och klimatarbete. Här samlas nämndens arbete för minskad klimatpåverkan inklusive arbetet med effektivare energianvändning, minskad resursförbrukning och ökad cirkularitet. Målet beskriver även nämndens arbete med anpassning till ett förändrat klimat.



Förväntat resultat

- Matsvinnet inom nämndens verksamheter minskar
- Klimatpåverkan från livsmedel och måltider i verksamheterna minskar
- Elförbrukningen i nämndens verksamheter effektiviseras
- Användning av engångsprodukter av plast inom verksamheterna minskar

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att de förväntade resultaten i huvudsak uppfylls helt och att aktiviteterna i allt väsentligt har genomförts enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska delta i miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag om att i samarbete med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden kartlägga områden i staden eller som staden äger som kan restaureras och bli kolsänkor samt beräkna hur mycket koldioxid som kan bindas i dessa	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska komplettera vissa sopkärl i stadsdelens parker med särskilda behållare för pantburkar	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa att förskolorna ska arbeta med	2023-01-01	2024-12-05	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
matstrategi utifrån stadens riktlinjer kring mat, måltider och hållbar utveckling.			
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa att förskolornas kökschefer/kockar har kunskap om ekologisk matlagning och koppling till klimatpåverkan och hållbarhet i kost	2023-01-01	2024-12-05	
 Stadsdelsnämndens ska säkerställa att de medarbetarna på stadsdelsförvaltningen som arbetar med inköp, administration och intern service ska genomgå stadens interna webbutbildning Hållbara kontor	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Projekt för ökad biologisk mångfald

I samband med verksamhetsplanen ansökte och beviljades nämnden både drifts- och investeringsmedel för flera projekt som stärker den biologiska mångfalden. Projekten är:

- betesdjur på Farstanäset
- anlägga äng
- stärka ek-sambandet Magelungen – Drevviken
- gemenskapsodling i Farsta och benjeshäcker (det vill säga häcker av ris).

Samtliga ansökningar beviljades och projekten har slutförts under året. Mellan slutet av maj och slutet av augusti betade två kor och två kalvar på Farstanäset. Betesdjuren ersätter maskinell röjning och syftar till att hålla området öppet och för att främja en rik artrikedom. För att öka den biologiska mångfalden omvandlades en gräsyta vid Sköndals handelsplats till äng. I området Magelungen – Drevviken har slyröjningsåtgärder genomförts för att stärka ek-sambandet. Gemenskapsodlingen har inrättats på Hästhagens bollplan. Ett antal medborgare har lämnat en intresseanmälan och därefter tilldelats lådor att odla i.

Nämnden har också kompletterat perennplanteringarna på Tallkrogsplan för rikare och längre blomningsperiod vilket gynnar pollinerande insekter.

Ekologiska inköpta livsmedel och måltider

Andelen ekologiska inköpta livsmedel och måltider uppgår till 65,4 procent vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år. Standardiserade inköpslistor har tagits fram inom förskolan och äldreomsorgen och indikatorn följs numera upp på samtliga enheter. Förskolorna följer en gemensam kostpolicy och matsedel för att säkerställa näringsriktig kost, med en ökad andel vegetariska rätter och ekologiska livsmedel. Det finns vissa utmaningar då en del baslivsmedel inte finns som ekologiska alternativ samt att tillgången till ekologiska alternativ skiftar över tid. Det är också en utmaning att balansera inköp av ekologiska varor med ekonomin.

Förskolan har sedan april ett nytt avtal gällande måltidsservice med ett krav på minst 70



procent ekologiska måltider.



Koloniträdgårdar

Ett nytt arrendeavtal för koloniföreningen Farsta gårds fritidsträdgårdar undertecknades i februari. Avtalet gäller från den 1 april 2024 och 25 år framåt.

Agenda 2030

Genom att vidta åtgärder i enlighet med målets inriktning, och genom att bland annat beakta biologisk mångfald vid planeringar, stärka eksamband och anlägga äng bidrar nämnden till mål 15 ekosystem och biologisk mångfald.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	65,44 %				70 %	70 %	2024
Analys Andelen ekologiska inköpta livsmedel och måltider uppgår till 65,4 procent vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 I Farsta ökar den biologiska mångfalden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet beskriver nämndens arbete för en ökad biologisk mångfald, grön infrastruktur, parker, naturreservat, stadens träd och ekologiska livsmedel.





Förväntat resultat

- I Farstas grönområden ökar antalet fruktträd, bärbuskar och blommande ängsmarker
- I Farsta ökar antalet anläggningar som gynnar insekter, till exempel mulmholkar och rishäckar
- Fler Farstabor får möjlighet att odla i gemensamhetsodlingar
- Andelen inköpta ekologiska livsmedel ökar

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att de

förväntade resultaten i huvudsak uppfylls helt och att aktiviteterna i allt väsentligt har genomförts enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska arbeta tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden för att ta fram skötselplaner, gränsdragningar och övriga underlag som krävs för inrättandebeslut av naturreservat i Majroskogen 2025	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska inventera stadsdelsområdet för att särskilja gräsytor lämpliga för ängsslåtter, höggräs respektive gräsmattor viktiga för sociala aktiviteter	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska påbörja en utredning om förutsättningarna för att skapa en skogsträdgård	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa att alla medarbetare som gör inköp av livsmedel kan göra så kallade standardiserade inköpslistor med ekologiska basvaror	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
Analys Utbildningsunderlag och lathund för hur medarbetare inom Farsta kan arbeta med standardiserade inköpslistor har tagits fram. Tanken är att respektive enhet tar fram en lista som passar deras verksamhet och att listan sedan distribueras till samtliga rekvisiter som beställer mat. På grund av den pågående omorganisationen inom hela förvaltningen har utbildningsinsatsen pausats fram till 2025			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Minskade utsläpp från transporter

Farsta hemtjänst Norra har bytt ut två biogasfordon mot två elbilar som övertagits från en annan verksamhet samt från en annan förvaltning i staden. Farsta hemtjänst Centrum har leasat en ny elbil.

Vid hembesök av äldreomsorgens fixartjänst/digital stödjare har resorna samordnats geografiskt i syfte att minska antalet resor med bil. De bilar som används är eldrivna. Beställarenheten äldres medarbetare har i samband med uppföljningar använt nämndens elbil när kollektivtrafiken varit begränsad/otillgänglig, exempelvis utanför Stockholmsområdet. Inom nämndens vård- och omsorgsboenden har beställningar samordnats i den mån det varit möjligt. Detta har resulterat i fler samordnade beställningar under året.



Utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten

Driften av park- och naturområden utförs på entreprenad enligt avtal. Nämnden beslutade under våren att parkskötseln ska gå över till egen regi 2026 och då kommer krav att ställas på icke-fossila bränslen för stadsmiljöverksamheten. En redovisning av nuläge och planerade aktiviteter och åtgärder redovisades i samband med tertialrapport 2.

Agenda 2030

Genom nämndens medvetna arbete med att ersätta fossila fordon med elbilar samt att

samordna transporterna inom och mellan verksamheterna bidrar nämnden till mål 13 bekämpa klimatförändringarna samt mål 11 hållbara städer och samhällen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska redogöra för hur långt arbetet kommit med utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten, i så väl upphandlingar som egen regi, för att nå en fossilfri organisation 2030	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.3.1 Transporter och resor sker hållbart och klimatsmart

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet beskriver nämndens arbete för ökad framkomlighet och mer klimatsmarta transporter.

Förväntat resultat

- Ökad framkomlighet för fotgängare och cyklister på parkvägarna i Farsta
- Minskade utsläpp från resor i tjänsten
- Öka stockholmarnas nöjdhet med snöröjning och sandning
- Ökad upplevd trafiksäkerhet för fotgängare och cyklister
- Miljökrav på arbetsfordon, transporter och leveranser ställs vid upphandling

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att de förväntade resultaten i huvudsak uppfylls.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Hantering av kemikalier

Förskolorna arbetar aktivt med att skapa giftfria miljöer genom att följa riktlinjer från Kemikaliecentrum och använda kemikaliesmarta material. De fokuserar på källsortering, återbruk och att minska kemiska risker. Alla inköp hanteras centralt för att säkerställa att de är hållbara och kemikaliesmarta. Pedagogerna är väl insatta i dessa riktlinjer och engagerar barnen i hållbarhetsarbete, som att använda naturmaterial och återbruksstationer. Målet är att minska konsumtionen och främja en hållbar utveckling i förskolans lärmiljöer.

Nämnden verkar för att minska förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen i den offentliga miljön och i nämndens verksamheter. Kemikalier som innehåller utfasnings- och riskminskningsämnen byts succesivt ut mot mer miljövänliga. Enligt verksamheternas rapportering i Chemsoft är antalet produkter som innehåller riskminskningsämnen oförändrat

i jämförelse med föregående år medan antalet produkter med utfasningsämnen har minskat vilket är en förbättring jämfört med tidigare år.



Sjöar och vattendrag

Nämnden medverkar i det arbete som leds av miljö- och hälsoskyddsnämnden kring att förbättra vattenstatusen i stadsdelsområdets vattenförekomster. Andelen godkända badvattenprover har minskat något i jämförelse med 2023.

Nämnden har klippt vattenväxter vid Hökarängsbadet. I samband med verksamhetsplanen 2024 ansökte nämnden om och beviljades medel för vasslätter. Arbetet har genomförts under hösten. Under hösten utfördes punktåtgärder vid Forsån, i syfte att bevara och utveckla strandzonerna kring ån. Åtgärderna finansierades med medel som beviljades i samband med tertialrapport 1.

Agenda 2030

Genom att fasa ut miljö- och hälsofarliga ämnen i den offentliga miljön och i nämndens verksamheter så bidrar nämnden till måluppfyllnad i mål 3 god hälsa och välbefinnande samt mål 6 rent vatten och sanitet till alla.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	100 %				100 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2024
Analys Under året har inga ny- eller ombyggnader genomförts av nämnden vilket innebär att utfallet är 100%.							

Nämndmål: 2.4.1 Farsta har en ren och giftfri miljö som främjar hälsa

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet beskriver nämndens arbete med en giftfri miljö, minskade förekomster av kemikalier som innehåller utfasnings- och riskminskningsämnen samt arbetet med förbättrad vattenstatus i Farstas sjöar.

Förväntat resultat

- Andelen godkända badvattenprover ska öka
- Nämndens anläggningsentreprenörer använder Byggvarubedömningen (BVB)
- Förekomsten av kemikalier som innehåller utfasnings- och riskminskningsämnen i nämndens verksamheter minskar
- Alla medarbetare och ledning inom förskola har genomgått kemikaliecentrums vägledning

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att de förväntade resultaten i huvudsak uppfylls helt.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att Kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundas på att fyra av sju verksamhetsområdesmål kopplade till inriktningsmålet uppfylls helt.

Mål 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd uppfylls delvis. Bedömningen grundas i att nämndmålet uppfylls delvis och att indikatorn prognossäkerheten för budgetåret är god och är inom stadens mål om +/- 1 procent. Övriga indikatorer kopplade till målet ligger nära måluppfyllnaden och den samlade bedömningen är att målet i sin helhet därmed uppnås. Nämnden dras med ett underskott i driftbudgeten som i huvudsak beror på följd effekter av Trefas och har under året arbetat med att ta fram åtgärdsplaner för de verksamheter som går med underskott. Arbetet med innovation och digitalisering har dock pågått enligt plan.

Mål 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att nämndmålet uppfylls helt och att de obligatoriska indikatorerna i huvudsak uppfylls helt. Nämnden har fortsatt låga nivåer av personer med ekonomiskt bistånd samtidigt som antalet feriejobb och praktikplatser för högskolestuderande har ökat jämfört med föregående år.

Mål 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att nämndmålet uppfylls helt och att de flesta indikatorer uppfylls helt. I de fall där indikatorerna inte nås har nämnden gjort vad man har mandat att göra. Nämnden har ett effektivt vräkningsförebyggande arbete för alla målgrupper samtidigt som antalet förskoleplatser möter behovet.

Mål 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig i att nämndmålet uppfylls delvis och att flera indikatorer uppfylls delvis. Aktiviteterna har till stor del genomförts enligt plan även om några har fått flyttas fram till följd av den organisationsförändring som genomförts vid årsskiftet. Nämnden har i flera förbättrat utfallet på indikatorerna jämfört med föregående år men når inte riktigt årsmålet. Det pågående arbetet med att implementera riktlinjen för ny chefsstruktur i Stockholms stad, tillsammans med andra planerade arbetsmiljöinsatser och aktiviteter i kompetensförsörjningsplanen, kommer sannolikt på sikt att bidra till förbättrad måluppfyllelse vad gäller exempelvis AMI och korttidssjukfrånvaron.

Mål 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden uppfylls

helt. Bedömningen grundar sig i att nämndmålet uppfylls helt, att alla indikatorer förutom en når upp till årsmålet samt att planerade aktiviteter har genomförts enligt plan. I de fall där årsmålet för indikatorerna inte har uppnåtts har nämnden vidtagit flera åtgärder för att öka resultatet och bedömningen är därför att måluppfyllelsen därmed är god.

Mål 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig i att nämndmålet uppfyllas helt men de obligatoriska indikatorerna endast uppfylls delvis. Under året har nämnden jobbat i enlighet med ambitionerna och inriktningen i verksamhetsområdesmålet och flera av kommunfullmäktiges indikatorer har en positiv utveckling jämfört med föregående år. Nämnden har också under sedan tertialrapport 2 lyckats öka antalet våldsutövare som haft kontakt med RVC kraftigt.

Mål 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt uppfylls helt. Bedömningen grundar sig i att nämndmålet uppfylls helt. Nämnden når inte upp till kommunfullmäktiges årsmål för indikatorn men bedömer är att nämnden arbetar i enlighet med inriktningen i verksamhetsområdet och att indikatorn inte ensamt fångar det arbetet som sker inom ramen för verksamhetsområdesmålet. Nämnden arbetar även på flera olika sätt med att stärka dialogen med Farstaborna i syfte att öka tilliten och förtroendet för verksamheten.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

◆ Uppfylls delvis

Analys

Nämndens driftverksamhet visar ett underskott om 8,2 miljoner kronor före överföring till resultatfonder och ett underskott om 9,4 miljoner kronor efter överföring till resultatfonder. Resultatfonderna ökar med 1,2 miljoner kronor till 26,6 miljoner kronor. Underskotten beror främst på följd effekter av Trefas med ökade kostnader inom Individ- och familjeomsorg.

Nämnden har under året tagit fram åtgärdsplaner för sex enheter och ett löpande arbete inom berörda verksamheter som har utmaningar med budgethållning har pågått under året. Utöver det har en fortsatt översyn av lokalplaneringen genomförts för att effektivisera och kvalitetssäkra planeringen ytterligare, både utifrån ett verksamhets- och ett ekonomiskt perspektiv. Nämnden arbetar kontinuerligt med att effektivisera sitt lokalutnyttjande och att se över möjligheter till att exempelvis samlokalisera verksamheter samt bevakar uppsägningsbara hyresavtal.

Vidare har förvaltningens upphandlingssamordnare under året tagit fram en rutin för inköp och upphandling samt uppdaterat en riktlinje för direktupphandling som nämnden senare fattat beslut om. Verktygen är viktiga som stöd till verksamheterna samt för att skärpa uppföljning av att de får beställda varor och tjänster samt följer upp dessa vid ofullständiga leveranser. Slutligen genomförs löpande utbildningsinsatser för att utveckla stödet till budgetansvariga chefer.

Innovation





Under året har innovationschecken genomförts som ett pilotprojekt. Fem projekt tilldelades medel och alla förutom ett har genomförts enligt plan. Det sista projektet kommer slutföras under 2025. En utvärdering av checken har genomförts och som visat på att checken har skapat möjligheter att jobba med frågor som verksamheterna annars haft svårt att prioritera. Det visar också att nya samarbeten mellan avdelningar uppkommit och att utfallet skapat nytta för användaren. Utvärderingen visade också på en utvecklingsmöjlighet när det gäller att koppla det till nämnden övergripande innovationsstrategi.



Under hösten har förvaltningen jobbat med Openlab-studenter kring två innovationsutmaningar. Den ena med fokus på hur vi kan nå ut och bygga tillit till socialtjänster i målgrupper som vi idag har svårt att nå, den andra med fokus på att kommunicera med blivande äldre om deras behov av äldreomsorg. Genom att delta har förvaltningen byggt kunskap och kompetens kring hur man kan jobba med design thinking-metoden rent praktiskt men också att bygga kunskap och insikter inom två utmaningar som finns i verksamheten.

Genom innovationsnätverket har verksamheterna byggt nya insikter om de fyra övergripande innovationsutmaningarna, insikter som ska användas för att utveckla och skapa mer träffsäkra lösningar för Farstaborna.

Digitalisering

Under perioden har arbetet med kartläggningen av förvaltningens IT-system och -tjänster slutförts. Implementeringen av förvaltningsorganisationen för IT-system- och e-tjänster pågår. Samtliga objekt i förvaltningsorganisationen har objektägare och objektledare. De flesta systemen har objektspecialister utsedda och där det saknas kommer det tillsättas under nästa år. Genom den nya strukturen har det skapats en struktur och organisation för att säkerställa att förvaltningen stödjer, underhåller, vidareutvecklar och supportar de system, applikationer och tjänster som verksamheterna använder.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100,5 %			100 %	100 %	100 %	VB 2024
Analys Nämndens driftverksamhet visar ett underskott om 9,4 miljoner kronor efter överföring från resultatfonder. Förklaring till underskott är främst följdfeffter av Trefas med ökade kostnader inom Individ- och familjeomsorg. Åtgärder har vidtagits under året vid avvikelser och för att nå en budget i balans. Under året har åtgärdsplaner tagits fram för sex enheter och ett löpande arbete inom berörda verksamheter som har utmaningar med budgethållning har pågått under året. Åtgärdsplanerna är för individ och familjeomsorg barn respektive ungdom, ekonomiskt bistånd, två enheter inom förskola samt en enhet inom funktionsnedsättning.							
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,4 %			100,3 %	100 %	100 %	VB 2024
Analys Nämndens driftverksamhet visar ett underskott om 8,2 miljoner kronor efter överföring från resultatfonder. Förklaring till							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
underskott är främst följdfeffter av Trefas med ökade kostnader inom Individ och familjeomsorg. Åtgärder har vidtagits under året vid avvikelser och för att nå en budget i balans. Under året det tagit fram åtgärdsplaner för sex enheter och ett löpande arbete inom berörda verksamheter som har utmaningar med budgethållning har pågått under året. Åtgärdsplanerna är för individ och familjeomsorg Barn respektive Ungdom, Ekonomiskt bistånd, två enheter inom förskola samt en enhet inom funktionsnedsättning.							
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2024

Nämndmål: 3.1.1 Nämndens verksamheter bedrivs hållbart och långsiktigt inom givna ekonomiska ramar.

 Uppfylls delvis

Beskrivning



Målet beskriver nämndens arbete med en budget i balans med en god prognossäkerhet. Avtalstroheten ska öka och nämnden ska säkerställa en effektiv lokalförsörjning. Innovationsarbetet ska utvecklas och arbetet med att implementera en förvaltningsorganisation för it-förvaltning fortsätta.

Förväntat resultat

- Nämnden uppvisar en budget i balans
- Prognossäkerheten är god
- Stadsdelsnämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 procent efter resultatöverföringar
- Stadsdelsnämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 procent mellan tertialrapport 2 och bokslut
- Antalet innovationsinitiativ ökar

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på de förväntade resultaten uppfylls delvis samt att alla aktiviteter är genomförda enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt med innovationscheck för medarbetare och verksamheter som vill driva och utveckla innovationsprojekt	2024-01-01	2024-06-30	
 Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla och implementera en struktur för omhändertagande av IT och digitala verksamhetssystem	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Hushåll med ekonomiskt bistånd

Antalet aktuella hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat med 0,08 procent jämfört föregående år. Även andelen vuxna invånare med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare ökar något.

Feriejobb och praktikplatser

Nämnden fortsätter hålla en hög ambition gällande feriejobb för ungdomar. 823 ungdomar har fått feriejobb vilket är en ökning med drygt 30 feriejobb jämfört med föregående år. Nämnden har också erbjudit fler platser för verksamhetsförlags utbildning jämfört med föregående år. Under året har 108 praktikplatser tillhandahållits. Bland annat har verksamheterna tagit emot socionomstudenter, sjuksköterskestudenter, förskollärostudenter och elever från vård- och omsorgsprogrammet.

Brukare vid nämndens dagliga verksamhet Höken har haft extern praktikplats.

Stockholmsjobb och stöd till självförsörjning

Under 2023 gick ansvaret för stockholmsjobb gått över till arbetsmarknadsnämnden och 2024 har varit ett omställningsår som bidragit till svårighet för förvaltningen att nå målet på 25 anställningar då tjänsterna inte delas ut lokalt. Arbetsmarknadsnämnden har hittills under första året inte tagit ställning till vilka arbetstillfällen som ska fördelas till vilken nämnd för att få till en jämn spridning av platser över staden och detta är ett område som ska utvecklas framöver. Som ett resultat av detta har nämnden under 2024 tilldelats åtta Stockholmsjobb.

Projektet Stockholmskraft började i november och nämnden har en medarbetare som arbetar inom projektet. Syftet är dels att personer ska komma närmare studier/självförsörjning eller ut i studier/självförsörjning, dels metodutveckling. Arbetssättet är framförallt att arbeta i team, socialsekreterare, jobbcoach och arbetsförmedlare. Tanken är att aktörerna ska vara mer tillgängliga för deltagare och ha tätare kontakt. Just nu pågår inskrivning av deltagare och i hela teamet (Skarpnäck/Farsta) har 12 personer skrivits in och sex deltagare kommer från Farsta.

Inkluderingslots

Under året har nämnden beviljats budgetjusteringar för en inkluderingslots med uppdrag att jobba med att inkludera nyanlända. Alla aktiviteter genomfördes i gruppform under ledning av samordnaren och erbjöds kostnadsfritt med möjlighet till tolk och digitalt deltagande. Tre föräldragrupper organiserades under året, med hög närvaro och uppskattning bland deltagarna.

Inkluderingslotsen/NYFEIS har erbjudit ett omfattande paket av insatser för att främja integration och stärka utrikesfödda föräldrar. Insatserna inkluderade aktiviteter som studiebesök till bibliotek, kurser i föräldraskap (FÖS), simning och cykling, samt möten med familjerådgivare. Under året har totalt 47 personer totalt deltagit i projektet varav 39 kvinnor och 8 män. 98 procent av deltagarna upplever att de har brutit sin isolation, etablerats, inkluderats och fått bättre hälsa. Genom projektet har 60procent fått hjälp med barnens inskrivning till förskola.

Projektets målgrupp breddades under hösten till att omfatta alla utrikesfödda föräldrar med barn 0–23 år samt unga vuxna utan egna barn, vilket bidrog till att fler nåddes genom aktivt uppsökande arbete. Ett av årets framsteg är att projektet övergått till ordinarie arbete. Samverkan med förskolor, särskilt genom förskoleseminarier som fokuserar på att förebygga psykisk ohälsa hos barn har fördjupats under året. Rekrytering av pappor till projektet har varit svårt, även om åtta män deltog.

Slutligen visar hög närvaro och positiva deltagarutvärderingar (enkäter och intervjuer) att NYFEIS uppskattas av målgruppen och bidrar till ökad tillit till socialtjänsten. Projektet fortsätter att utvecklas med stöd av nya samarbeten och metoder bla Openlab för att nå fler föräldrar i Farsta.

Implementering och arbete utifrån Näringslivspolicy för Stockholms stad

Inom ramen för näringslivsarbetet har nämnden i samarbete med trafikkontoret fört dialog med Hökarängens företagarförening inför ombyggnationen av Hökarängens centrum. Nämnden har också, i samarbete med exploaterings- och stadsbyggnadsnämnderna, haft ett informationsmöte för företagare i Larsboda verksamhetsområde inför en eventuell större etablering i området. Därtill har nämnden, tillsammans med Familjebostäder, fört dialog med företagare i Gubbängens centrum kring intresse att bilda en företagarförening.



Nämnden har genomfört regelbundna ronderingar vid stadsdelsområdets tre företagsområden Larsboda, Sköndal och Pepparvägen i syfte att säkerställa en ren och snygg stadsmiljö. Under sommaren har även nämndens feriearbetare bistått med rondering. Omfattande nedskräpning och dumpning av sopor har påträffats på bergshöjden i Larsboda verksamhetsområde, vid Perstorpsvägen och vid Sköndals verksamhetsområde. Nämnden arbetar med åtgärder tillsammans med trafiknämnden för att motverka dumpning, samt med lokala företag genom att de ansluter sig till arbetet med Farsta trygghetsforum.

Nämnden har under året genomfört tre workshops på tema från idé till företag, i samarbete med stadens starta eget konsult. Workshopen resulterade i ett antal konkreta idéer där nämnden bistår med stöd. Nämndens arbete inom stadens integrationspakt har resulterat i åtta genomförda mentorskap för en mer inkluderade arbetsmarknad.

Nämnden har gemensamt med Stockholm Business region (SBR) och arbetsmarknadsförvaltningen genomfört 97 företagsbesök inom Farsta stadsdelsområde. Syftet är att genom dialog få mer kunskap om företagets villkor och ge stöd i frågor där staden kan bidra till att förbättra företagets förutsättningar att expandera

Agenda 2030

Ovan arbete har bidragit till måluppfyllnad inom följande mål; ingen fattigdom (mål 1), ingen hunger (mål 2), god hälsa och välbefinnande (mål 3) god utbildning (mål 4), jämställdhet (mål 5) samt minskad ojämlikhet (mål 10).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till	1,39 %	1,71 %	1,6 %	1,31 %	1,6 %	1,5 %	VB 2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ befolkningen							
● Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,17 %	1,19 %	1,16 %	1,16 %	1,3 %	1,0 %	VB 2024
● Antal tillhandahållna platser för feriejobb	823			789	815 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
■ Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	8			17	25 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys							
Sedan 2023 har ansvaret för stockholmsjobb gått över till arbetsmarknadsförvaltningen (AMF) och detta har bidragit till svårighet för nämnden att nå målet då tjänsterna inte delas ut lokalt. Enligt AMF behövs fler arbetstillfällen inom administration, kommunikation, personal och service, park, kultur och fritid och dessa områden får förvaltningen tillsammans med Jobbtorg arbeta med att öka till nästa år.							
● Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	108 st			96 st	81 st	Tas fram av nämnd	VB 2024
● Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	823 st	389 st	434 st	789 st	815 st	11 000 st	VB 2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta aktivt för att ungdomar får feriejobb i andra stadsdelsområden än där de bor	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med socialnämnden utreda nuvarande organisation och ansvarsfördelning för den arbetsmarknadspolitiska insatsen skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)	2024-01-01	2024-06-30	
✓ Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att med förstärkt handledarskap erbjuda feriearbeten till yngre äldre och utifrån denna utredning pröva om det ska genomföras en pilotverksamhet under året	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholm Business Region och stadsdelsnämnderna arbeta uppsökande mot lokalt näringsliv utifrån stadens fokusområden och i city	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Farstas invånare har jobb och kan försörja sig själva

● Uppfylls helt

Beskrivning



Målet beskriver nämndens arbete och insatser för att fler invånare har jobb och kan försörja sig själva, till exempel arbetet med inkluderingslotsar. Det uppsökande och mobila arbetet inom socialtjänsten ska utvecklas för att underlätta stöd och insatser till personer som är särskilt utsatta. Nämnden har en fortsatt hög ambitiös nivå för feriearbeten och praktikplatser.



Förväntat resultat

- Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd minskar
- Andel invånare med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar
- Företagarna i Farsta har ökad nöjdhet i kontakt med förvaltningen
- Företagarna i Farsta har ökad nöjdhet med utemiljön i lokala centrum och företagsområden
- Ökat antal feriejobb

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. De förväntade resultaten uppfylls inte fullt ut men utfallet för aktuella indikatorer ligger inom ramen för de årsmål som är satta för aktuella indikatorer så bedömer nämnden ändå att målet uppfylls helt. Samtliga aktiviteter är genomförda enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal arbetstillfällen i Farsta	16 500			15 652	14 500		2024
 Antal Stockholmsmentorer	16			16	20 st		2024
Analys Under året har det genomförts informationskampanjer i syfte att locka fler mentorer, men nämnden når ändå inte det uppsatta målet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska uppmuntra verksamheter, organisationer och företag inriktade på social och klimat- och miljömässig hållbarhet att etablera sig i Farsta	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetet med inkluderingslots	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Vräkningsförebyggande arbete

Under året har nämnden tagit emot 688 meddelanden om obetalda hyror, störningar och

hyresskulder och 33 ärenden har lett till avhysning varav två hushåll är med barn. Det innebär att 95 procent har avvärjts i ett tidigt skede. Under året har nämndens mottagning och hyresrådgivare arbetat fram arbets sätt för att få in hyresskulsärenden snabbare till ekonomiskt bistånd, detta i syfte att få in ansökan om hyresskuld i ett tidigare skede.







Förvaltningens äldre kurator har arbetat vräkningsförebyggande för seniorer som av olika anledningar lever i hemlösa eller riskerar vräkning. Under 2024 har äldre kuratorn arbetat i ärenden som bland annat avsåg akut hemlöshet, avhysningar och anmodan om rättelse. Äldre kuratorn och biståndshandläggare har samarbetat med nödvändiga åtgärder i flera ärenden. Äldre kuratorn har även samarbetat med förvaltningens hyresrådgivare och deltar vid Internt forum då vräkningsärenden lyfts för samverkan mellan berörda enheter. Under 2024 har äldre kuratorn arbetat i 17 ärenden varav två avsåg seniorer i hemlöshet, förhindrat vräkning i nio ärenden, samordnat till boende med stöd samt fyra ännu pågående ärenden.

Remisser för detaljplaner

Nämnden bevakar förvaltningens behov av lokaler samt övriga lokala perspektiv bland annat genom att besvara detaljplaneremisser. Under året har stadsdelsnämnden behandlat fyra detaljplaneremisser som bland annat berör bostadsbyggande i Fagersjö, Larsboda, Farsta strand och Sköndal.

Agenda 2030

Ovan arbete har bidragit till måluppfyllnad inom följande Agenda 2030- mål; god hälsa och välbefinnande (mål 3), jämställdhet (mål 5) samt minskad ojämlikhet (mål 10). Men också till målet ”minskad ojämlikhet” (mål 10).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärderna	95,2 %			95,85 %	80 %	Tas fram av nämnd	VB 2024
  Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	0			7	18	Tas fram av nämnd	2024
  Antal vräkningar som berör barn	2			0	0	Tas fram av nämnd	2024
Analys							
Under året har två barnfamiljer berörts av vräkning. Förvaltningen har varit involverad i båda fallen. I ett av ärendena har nämnden reglerat hyresskulden men hyresvärderna lät inte hyresgästen bo kvar trots det. I kontakt med familjen innan avhysningstillfället konstaterades att familjen hade ordnat med annan bostad. Det andra ärendet handlar om en dom i Hyresnämnden.							

Nämndmål: 3.3.1 Behov av bostäder och lokaler möts genom hållbar stadsutveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet beskriver arbetet för en hållbar stadsutveckling, där nämnden bidrar med det lokala perspektivet. Målet är minskad segregation och blandad bebyggelse, där avstånden mellan vardagens målpunkter håller gång- och cykelavstånd, ska eftersträvas. En effektiv lokalförsörjning för nämndens egna verksamheter som också erbjuder möjligheter för det lokala föreningslivet.

Målet beskriver även nämndens arbete med nollvision för vräkning av barnfamiljer och äldre i hemlöshet. Arbetet med hemlöshet och att avvärja orsakerna till att människor blir hemlösa ska fortsätta genom såväl förebyggande som akuta insatser. Sociala lägenheter som genomgångsbostäder, Bostad Först-lägenheter och försöks- och träningslägenheter ska öka. Rätten till en fungerande bostad är ett nytt fokusområde i Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning och arbetet för det ska utvecklas nämndens verksamhet under året.

Förväntat resultat

- Äldre får stöd från förvaltningen i att behålla sitt boende
- Antalet förskoleplatser täcker behoven
- Inga barnfamiljer blir vräkta
- Nyanlända som har ett tillfälligt boende, exempelvis inom SHIS får i ett tidigt skede det stöd och den hjälp de behöver för att kunna ta sig vidare till en varaktig boendelösning

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. De förväntade resultaten uppfylls inte fullt ut men utfallet för aktuella indikatorer ligger inom ramen för de årsmål som är satta för aktuella indikatorer så bedömer nämnden ändå att målet uppfylls helt. Samtliga aktiviteter är genomförda enligt plan.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

◆ Uppfylls delvis

Analys

Utfall av medarbetarenkäten och AMI

Resultatet i medarbetarenkäten visar att nämnden inte uppnådde det uppsatta årsmålet för aktivt medskapandeindex (AMI) på övergripande nivå även om resultatet förbättrades jämfört med föregående år. Kvinnor har liksom föregående år ett lägre AMI än män. Detta förklaras delvis med att AMI generellt är lägre i de kvinnodominerade kontaktverksamheterna där personalgrupperna är stora, vilket adresseras i samband med att riktlinjen för chefsstruktur implementeras i verksamheterna. Av enkäten framgår också att 74 procent av medarbetarna upplever att chef uppmuntrar och stödjer initiativ och nytänkande, vilket är ett bättre resultat jämfört med föregående år. Av enkäten framgår vidare att endast 66 procent av medarbetarna

upplever att chef och medarbetare har en regelbunden dialog om arbetsituationen. Resultatet är något bättre jämfört med föregående år men det uppsatta årsmålet uppnåddes inte. Samtliga chefer har tillsammans med sina medarbetare tagit fram handlingsplaner för att bibehålla goda resultat och utveckla det som behöver förbättras. Detta, tillsammans med implementeringen av riktlinjen för chefsstruktur, kommer sannolikt att bidra till att den totala AMI:n ökar framöver.

Implementering av riktlinje för chefsstruktur

Processen med att förbereda implementeringen av riktlinjen för chefsstruktur i Stockholms stad har pågått för fullt under hela året och nämnden har följt den föreslagna process som staden tagit fram. Givet det som framkom i informationsinsamlings- och analysfasen, och givet intentionerna i riktlinjen för chefsstruktur, fattade direktören i september beslut om en ny organisation. Därefter vidtog processen med att bemanna den nya chefsstrukturen och planera för själva genomförandet av den nya organisationen. Samtliga moment i implementeringen av chefsstrukturen har samverkats med de fackliga organisationerna. I den nya organisationen, som började gälla den 1 januari 2025, ges cheferna bättre organisatoriska förutsättningar att utöva ett mer närvarande och tillgängligt ledarskap eftersom förvaltningen får fler chefer med fullt mandat och personalgrupperna blir mindre.

Andelen tillsvidareanställda och timavlönade

Nämndens målsättning om att minst 90 procent av medarbetarna ska vara tillsvidareanställda på heltid uppfylls på förvaltningsövergripande nivå under året men det finns enskilda verksamheter som inte uppnår målsättningen. I dessa verksamheter, företrädesvis inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning och fritidsverksamheten, har ett arbete inletts i syfte att minska andelen visstidsanställda och timavlönade. I samband med att kompetensförsörjningsplanen följdes upp under hösten var fortsatt fokus på att utveckla strategier för att säkerställa verksamhetskritisk kompetens och utveckla nya bemanningsstrategier för att vidmakthålla lågt nyttjande av visstidsanställda och timavlönade i syfte att säkra kontinuitet och kvalitet i verksamheterna.

Heltid som norm

Heltid som norm är implementerad i alla verksamheter och samtliga rekryteringar av ny tillsvidareanställd personal sker numera på heltid. Sköndals gruppbestäder återgick i kommunal regi den 1 mars 2024 efter att ha varit på entreprenad sedan 2009. Samtliga medarbetare och chefer följde med i verksamhetsövergången och alla deltidsanställda erbjöds vid övergången möjlighet att gå upp till heltid. En kartläggning bland tillsvidareanställd personal som arbetar deltid genomfördes under hösten i syfte att fånga upp önskat deltidarbete och orsaker bakom deltidarbete. Av kartläggningen framgår att 93 procent av den tillsvidareanställda personalen arbetar heltid och bland de resterande 7 procent som arbetar deltid förekommer i princip inget ofrivilligt deltidarbete. Verksamheterna kommer framöver att följa frågan löpande i medarbetarsamtalen.

Systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro

Samtliga chefer och skyddsombud har under året genomgått en kortare utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete som ett led i implementeringen av stadens gemensamma

systemstöd för årlig process för uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete och arbetsmiljöronder. Verksamheterna har genomfört sina årliga arbetsmiljöronder, och vid behov upprättat handlingsplaner, för att motverka risker i arbetsmiljön. En förvaltningsövergripande sammanställning av arbetsmiljöronderna har genomförts och i denna framkom inga förvaltningsövergripande risker eller behov av insatser utan de utvecklingsbehov som framkom omhändertas lokalt i respektive verksamhet i samverkan med medarbetare och skyddsombud. Dessa årliga arbetsmiljöprocesser kommer bidra till en god arbetsmiljö med minskad risk för ohälsa med sjukfrånvaro som följd.

Förvaltningsövergripande kan en nedåtgående trend i den totala sjukfrånvaron skönjas vilken delvis kan förklaras med en tydligt minskad sjukfrånvaro inom äldreomsorgen. Det uppsatta årsmålet för korttidssjukfrånvaron uppnås inte och kvinnors sjukfrånvaro är fortsatt högre än mäns. Förklaringen till kvinnors högre sjukfrånvaro följer trenden på övrig arbetsmarknad vilken visar att sjukfrånvaron är högre i typiskt kvinnodominerade kontaktyrken med mycket stora personalgrupper som exempelvis inom förskolan. Sannolikt kommer implementeringen av chefsriktlinjen bidra till att minska sjukfrånvaron då cheferna ges bättre förutsättningar att jobba mer med förebyggande insatser och en aktiv rehabilitering. Den inledda satsningen på att stärka chefers kompetens inom rehabilitering kommer att fortsätta under nästa år och detta, tillsammans med satsningen på friskfaktorarbetet och aktivt medarbetarskap, kommer sannolikt också bidra till att minska sjukfrånvaron.




Arbetet med Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten har under året fortskridit i berörda verksamheter och resultat på indikatorerna för samtliga tre fokusområden är högre än det stadsövergripande resultatet.













Goda exempel

Under året har äldreomsorgens verksamheter arbetat aktivt med kompetensutvecklingen bland annat genom ett aktivt deltagande i ESF-projektet "Kompetensutveckling inom äldreomsorgen" och utvecklandet av ombudsroller, som exempelvis inom språk, inom flera verksamheter.

Agenda 2030

Genom nämndens systematiska arbete med att öka andelen tillsvidareanställda på heltid och minska andelen timavlönade samt fokus på stärkt arbetsmiljöarbete bidrar nämnden till de globala målen om jämställdhet (mål 5), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	79	83	78	78	80	83	2024
Analys Resultatet i medarbetarenkäten visar att verksamheten i sin helhet inte uppnådde det uppsatta årsmålet för aktivt medskapandeindex (AMI) även om resultatet förbättrades jämfört med föregående år. I den nya organisationen ges chefer bättre förutsättningar att arbeta med ett närvarande ledarskap vilket sannolikt bidrar till ett högre AMI.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	5				5	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	22				17	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys För att minska andelen arbetade timmar som utförs av timavlönad personal har ett analysarbete genomförts där man undersökt varför målet inte uppnås. Nämnden arbetar för att införa en ny bemanningsstrategi inom verksamhetsområdet. Schemaläggning ses över och så långt som möjligt undviks timavlönad personal.							
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	10,1				12	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
  Sjukfrånvaro 	7,5 %	4,1 %	8,3 %	7,9 %	7,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys Avser siffror januari-november							
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	3 %	2,7 %	3,1 %	3,2 %	2,7 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys Siffror avser sjukfrånvaron till och med november. Det går att skönja en nedåtgående trend i den totala sjukfrånvaron i men mål nås inte för kortidssjukfrånvaro och bland kvinnor. Insatser är planerade som adresserar sjukfrånvaron.							

Nämndmål: 3.4.1 Medarbetarna i Farsta har goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Målet beskriver nämndens arbete med tillitsbaserad styrning, trygga anställningar, reflektionstid inom äldreomsorgens verksamheter, skyddad yrkestitel för undersköterskor, språkutvecklande arbetsplatser. Arbetet omfattar också frågor om kompetensutveckling, kompetensförsörjning och friskfaktorer.



Förväntat resultat





- AMI ökar
- Chefstältheten ökar

- Chefer har förutsättningar att utöva ett närvarande ledarskap
- Andelen timanställda bibehålls på en låg nivå
- Medarbetare upplever att chef och medarbetare har en regelbunden dialog om arbetssituationen
- Medarbetare upplever att chef uppmuntrar och stödjer initiativ och nytänkande

Analys

Nämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Nämnden når upp till flera av kommunfullmäktiges indikatorer och har i flera fall förbättrat utfallet jämfört med föregående år men för vissa indikatorer nås inte årsmålen. Den genomförda implementeringen av riktlinjen för ny chefsstruktur i Stockholms stad, tillsammans med andra planerade arbetsmiljöinsatser och aktiviteter i kompetensförsörjningsplanen, kommer sannolikt att bidra till förbättrad måluppfyllelse vad gäller exempelvis AMI och sjukfrånvaron framöver.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen medarbetare som upplever att chef och medarbetare har en regelbunden dialog om arbetssituationen	66				70		VB 2024
Analys Det uppsatta årsmålet uppnåddes. Den nya organisationen, med färre medarbetare per chef, kommer ge cheferna bättre organisatoriska förutsättningar att ha en regelbunden dialog med sina medarbetare.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska delta i ESF-projekt "Kompetensutveckling inom äldreomsorgen"	2024-01-01	2026-08-31	
Analys Sammantaget har 18 medarbetare från Farsta deltagit eller deltar i ESF-projektets utbildningsmoduler. Två enheter inom nämndens verksamheter har även tagit del av ESF-projektets chefsstöd. Inom Farsta Hemtjänst Norra har utvecklingsinsatser genomförts gällande språkambudsrollen och inom Edö vård- och omsorgsboende 2 med dokumentationsstöd.			
 Stadsdelsnämnden ska genomföra en kompetenskartläggning i syfte att säkerställa rätt yrkeskompetens i nämndens verksamheter	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Arbetet har inletts men inte slutförts. Arbetet kommer att fortsätta under 2025.			
 Stadsdelsnämnden ska genomföra ett aktivt friskfaktorarbete i samtliga verksamheter	2024-01-01	2025-01-31	Avvikelse
Analys Satsningen på ett aktivt friskfaktorarbete fick pausas med anledning av organisationsförändringarna. Aktiviteten återkommer i VP 2025			
 Stadsdelsnämnden ska genomföra kompetenshöjande insatser för medarbetarna i Farsta inom befintliga digitala verktyg	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
Analys På grund av omorganisationen som genomförts 2024 har aktiviteten skjutits fram till 2025 när det finns mer utrymme för			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
riktade kompetenshöjande insatser.			
 Stadsdelsnämnden ska implementera riktlinjen för chefsstruktur i Stockholms stad	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska implementera stadens systemstöd för årliga process för uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt arbetsmiljöronder	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska stärka det förebyggande arbetet med hot och våld samt otillbörlig påverkan	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska stärka medarbetardialogen och utveckla samverkan	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa att alla nämndens verksamheter genomför stadens digitala utbildning "Innovation i Stockholm"	2024-01-01	2024-12-31	
Analys			
En majoritet av enheterna och medarbetarna har genomgått utbildningen men några enheter har inte hunnit klart och kommer slutföra aktiviteten under 2025.			
 Stadsdelsnämnden ska utveckla förskolans handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare	2024-01-10	2025-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla förskolans vikariepooler/bemanningssteam	2024-01-10	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla strategier för att fortsätta minska andelen timavlönade, visstidsanställda och deltidsanställda inom förvaltningen	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utvärdera modellen med lokal bemanningsfunktioner/resursteam inom äldreomsorgen	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämndens handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare ska revideras	2023-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Civil beredskap och kris

Stadsdelsnämnden ska ha god beredskap för fredstida kriser och civilt försvar. För att stärka upp det arbetet samverkar nämnden med andra stadsdelar inom säkerhetsområdets samtliga delar och deltar i stadens arbete med sektorsorganisation där Skärholmen är sektorsansvarig och sammankallande för de södra stadsdelsnämnderna (Farsta, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Älvsjö och Skarpnäck). Som en del av stadens säkerhets- och trygghetsarbete delar nämnden kontinuerligt den egna lägesbilden på stadens SISS-möten (Samverkan inom Stockholms stad). Nämnden deltar även vid stadens trygghets- och säkerhetsnätverk för att ytterligare samverka internt och kunskapshöjas inom området.

I januari 2024 samövade nämnden med de södra stadsdelarna och stadsledningskontoret i en trygghetspunktövning i syfte att öva Rakelkommunikation. I mars genomförde nämnden på

eget initiativ en krigsledningsövning, Stadsö24. Utöver det genomför nämnden var tredje månad, i samband med test av utomhusvarningssystemet - "Hesa Fredrik", en kortare utbildning och övning i Rakelkommunikation för personal som är tillänkta för våra trygghetspunkter. Trygghetspunkterna har inte aktiverats under 2024. Nämnden har utöver trygghetspunkterna identifierat andra lokaler som kan öppnas vid kris.

Under beredskapsveckan övande utvalda förskolor och samtliga utav nämndens vård- och omsorgsboenden. Utöver det hade säkerhetssamordnaren och kommunikatören skapat underlag för en beredskapsquiz utifrån hemberedskap och frågor kopplade till Farsta. Syftet var att identifiera om medborgare tar till sig information på anslagstavlor men även hur lång tid det tar att sätta upp information på dessa, till exempel om nämnden skulle behöva göra det vid en kris. Övningen gick generellt bra och viktiga erfarenheter gjordes för framtida arbete.

Särskilda händelser

Nämnden har det gångna året hanterat ett antal särskilda händelser med skjutningar och detonationer där nämndens krisstödjare aktiverats. Vid de särskilda händelserna har samverkan skett med aktörer på plats, framför allt polis, för att säkerställa om krisstöd eller andra åtgärder behövs. Utöver samverkan med polis har nämnden god samverkan med andra stadsdelsnämnder och aktörer inom POSOM vilket underlättar beredskap inför kris.

Nämnden har börjat använda Cosafe vid särskilda händelser för att underlätta arbetet och kommunikation inom nämnden. Nämnden har även utökat den egna kriskommunikationen för att ytterligare underlätta att nå medarbetare inom krisstöd och stab. Nämnden utvärderar kontinuerligt händelser och bedöms vara väl rustad inför kommande kriser.

Krisstödjarna har under 2024 fått utbildning inom psykologiskt första hjälpen. Syftet är att samtliga krisstödjare ska ha samma grundkunskaper för att kunna utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt. Nämnden bidrog i april med krisstödjare och fältassistenter till Skärholmen efter en händelse inom deras stadsdelsnämndsområde.

Beredskapsplanering

Nämndens vård- och omsorgsboenden och förskolor har aktuella beredskapsplaner samt en lagerhållning enligt gällande anvisningar. Äldreomsorgen har en underhållsplan för det egna beredskapslaget medan förskolan håller på med et arbetet.

Nämndens systematiska brandskyddsarbete fortsätter där förvaltningshuset fått uppdatering inom väsentliga delar inom brandskyddet. Inom Individ- och familjeomsorg har det identifierats och säkerställts att brandskyddet gällande nämndens lokaler för boende inom särskild service är fullgott.

Risk- och sårbarhetsanalyser

Under året har nämnden genomfört RSA steg 1-4 i alla samhällsviktiga verksamheter. Nämnden har i RSA arbetet till exempel inkluderat anläggning, funktion, process, tjänst/service, verksamhetsutövning inklusive beroenden för de samhällsviktiga verksamheterna inom hela hotskalan.

Som en del i RSA arbetet har nämnden gått ut med information till enhetschefer om gul varning för höga flöden. Syftet har varit att förbereda enheterna om detta skulle påverka deras

verksamheter av till exempel transporter men vem som skall kontaktas vid eventuella åtgärder.

Redovisning av statligt anslag för krisberedskap

Farsta stadsdelsnämnd har tilldelat 0,4 mnkr i statligt anslag för krisberedskap. Medlen har i huvudsak använts för att finansiera nämndens säkerhetssamordnare. Utöver det har följande aktiviteter genomförts under året:

- I enlighet med implementering av stabsmodellen har nämnden utökat antalet användare av larm-appen för krishantering (Cosafe).
- Fortsatt etablering av stadsdelsområdets två trygghetspunkter.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Under året har arbetet med att informationssäkerhetsklassa verksamhetssystem fortsatt och intensifieras. Samtliga verksamhetssystem som omfattas av NIS-direktivet är informationssäkerhetsklassade. Därtill har ytterligare 30 system informationsklassats i sin helhet och ytterligare 23 stycken är påbörjade. Att takten ökat beror på en mobilisering av förvaltningens informationssäkerhetsnätverk i arbetet med att kartlägga vilken information som finns i system samt vilket skyddsvärde som informationen har. Detta ligger till grund för kommande prioriteringar. En generell behörighetsrutin har tagits fram och nämndens registerförteckning (GDPR) har under året uppdaterats för att bättre möta kraven i befintlig lagstiftning. Ledningens genomgång har uppdaterats och beslutats. Samlat bedöms nämndens informationssäkerhetsarbete under året ha stärkts och att fler organisatoriska och tekniska säkerhetsåtgärder vidtagits för att säkra informationen.

Verksamhet i egen regi

I syfte att uppnå robust beredskap och samtidigt säkerställa att stadsdelsnämnden har stark rådighet i alla verksamheter, så bedrivs kärnverksamhet i stor utsträckning i egen regi. I linje med detta återtog nämnden Sköndals gruppbestäder i egen regi den 1 mars 2024.

Under året har även förvaltningen börjat planera inför nämndens återtagande av parkskötsel i egen regi från den 1 oktober 2026. En utredning om möjligheten att samverka med bland annat Enskede Årsta Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsnämnder inom vissa områden såsom lokaler, maskiner, specialistfunktioner har genomförts under året.

Inköp och upphandling och avtalsuppföljning







Förvaltningens arbete med att öka systemutnyttjandet för elektroniska inköp och inventering av lokala avtal har fortsatt under året i syfte att öka användandet. Från att systemutnyttjandet har ökat och legat stabilt under det första halvåret har systemutnyttjandet minskat det senare halvåret och är tillbaka på samma nivå som i slutet av fjolåret. Nedgången bedöms tillfällig och nämnden bedömer att arbetet kommer ge effekt under 2025. Om möjligt ska nämndens samtliga lokala avtal kopplas till e-handel.





Som ett led i att öka nämndens beställar-/upphandlingskompetens har rutin för inköp och upphandling och riktlinjer för direktupphandling uppdaterats under året. Vidare har förvaltningen genomfört en intern informationsutbildning för chefer med fokus på välfärdsbrottslighet och avtalsuppföljning. Det i syfte att säkerställa att förvaltningen har





rutiner att följa upp att stadens leverantörer är seriösa och att avtalsparter efterlever ingångna avtal. Förvaltningen bedöms exempelvis kunna bli bättre på att kontrollera att fakturor är korrekta och i enlighet med avtal. Uppdaterade stöd- och styrdokument finns tillgängliga på intranätet och dokumentbiblioteket.

Under året har information gått ut till samtliga chefer och medarbetare i Farsta kring befintliga rutiner och vikten av att inte handla utanför ramavtal.

Som en del av stadens arbete att motverka välfärdsbrott har två nyckelpersoner inom förvaltningen påbörjat en uppdragsutbildning, fördjupningskurs med fokus på leverantörskontroller. Utbildningen som omfattar en heldag och fyra halvdagar anordnas i samarbete med Frans Schartaus Handelsinstitut och pågår mellan november 2024 och februari 2025. Utbildningen syftar till att öka förvaltningens kompetens och ska dels bidra till ökad rådighet att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott, dels underlätta för förvaltningen att strategiskt, taktiskt och operativt kunna implementera metoder och arbetssätt i den egna verksamheten för att utveckla upphandling och avtalsuppföljning. Syftet är att i förlängningen kunna förhindra olika typer av avtals- och välfärdsbrott samt stärka stadens kompetens inom området.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	40,25 %			40,95 %	60 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2024
Analys							
Systemutnyttjandegraden ligger fortsatt under fastställt årsmål och det trots att förvaltningen har anslutit flera lokala avtal till stadens inköpssystem. Systemutnyttjandegraden under det första halvåret har legat jämförelsevis konstant runt 45 procent och som mest på 48 procent, perioden januari - juni. Därefter har systemutnyttjandegraden minskat under hösten, något som förvaltningen undersöker orsaken därtill. Den minskade systemutnyttjandegraden bedöms tillfällig och förvaltningens pågående arbete bedöms på sikt påverka systemutnyttjandegraden positivt. Resultatet av nedlagt arbete bedöms bli synbart en bit in på år 2025. Nämndens arbete med att ansluta lokala avtal till stadens inköpssystem fortgår. Därutöver fortgår arbetet med att styra inköpsbeteendet till att samtliga varor/tjänster som finns tillgängliga via stadens inköpssystem ska beställas den vägen. Nämndens avtalstrohet bedöms som god.							
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	81 %	81 %	2024
  Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys	100 %				100 %	100 %	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2024-01-01	2024-12-31	
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt beredskapslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga			
  Stadsdelsnämnderna Farsta och Enskede-Årsta-Vantör ska gemensamt utreda förutsättningarna för samt förbereda inför att påbörja driften av natur- och parkskötsel i egen regi från 2025 i de park- och naturområden som stadsdelsnämnderna ansvarar för	2024-01-01	2024-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen enskilt eller i samverkan öva aktivering av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.5.1 Nämnden har hög beredskap och stark rådighet

 Uppfylls helt

Beskrivning


Målet beskriver nämndens arbete med beredskapslager, trygghetspunkter, informationssäkerhet, kontinuitetsplaner, förebyggande åtgärder mot välfärdsbrott samt frågor kopplat till inköp, upphandling och avtal.


Förväntat resultat

- Alla verksamheter har uppdaterade och aktuella kontinuitetsplaner
- Underhållsplan finns för beredskapslager
- Genomfört övningar i syfte att utveckla trygghetspunkterna
- Implementerat och säkerställt stabsmodellen som arbetssätt i samband med krisledning
- Krisövningar har genomförts
- Nämndens beställar-/upphandlingskompetens ska öka.
- Nämndens avtalstrohet ska öka
- Nämnden ska genomföra färre direktupphandlingar och inga otillåtna direktupphandlingar ska förekomma
- Nämnden ska utveckla och bedriva en aktiv avtalsuppföljning för att säkerhetsställa att avtalspart efterlever ingånget avtal, i syfte att motverka välfärdsbrott samt främja en sund konkurrens mellan seriösa företag
- Nämndens systemutnyttjande (Agresso) ska öka
- Verksamhetssystem som omfattas av NIS-direktivet har informationssäkerhetsklassats

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. De förväntade resultaten uppfylls helt och alla aktiviteter har genomförts enligt plan. Indikatorerna uppfylls inte helt men flera enheter har genomfört utbildningarna gemensamt vilket inte visas i systemet och nämnden bedömer därmed en god måluppfyllelse.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som genomfört grundläggande	85,43 %			90,92 %	100 %		2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
utbildning i dataskydd							
	Andel medarbetare som genomfört grundläggande utbildning i informationssäkerhet	88,33 %	100	7	94,5 %	100	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska fortsatt inventeringen av nämndens informationstillgångar	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska följa upp behörigheter och avsluta de som beställer sällan i syfte att begränsa antalet beställare inom förvaltningen	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genomföra informationsklassningar av de verksamhetssystem som omfattas av NIS-direktivet	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska inventera och uppdatera nämndens rutiner avseende avtalsuppföljning/-förvaltning	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska omarbete och uppdatera sin registerförteckning	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa att nyckelpersoner inom förvaltningen erbjuds intern utbildning om stadens inköps- och upphandlingsprocess inklusive tillämpningsanvisning för direktupphandling	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska under året dels inventera nämndens mest väsentliga avtal, dels upprätta en sammanställning av sistnämnda avtal	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla en rutin för uppföljning av rapportering av NIS-incidenter och personuppgiftsincidenter	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
Analys			
Arbetet med att ta fram en rutin har påbörjats men på grund av personalförändringar inte kunnat slutföras. Aktiviteten fortsätter in i 2025.			
 Stadsdelsnämnden ska utveckla stöd till godkännare och attestanter av fakturor för att säkerställa att nämnden betalar för beställda och levererade varor och tjänster enligt avtal samt motverkar välfärdsfusk	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls delvis

Analys

Förebygga och motverka välfärdsbrott

Under året har nämnden 2024 påbörjat implementeringen av den handlingsplan som beslutades i samband med verksamhetsplanen 2024.

Under året har särskilt fokus legat på deltagandet i stadens arbetsgrupp för att motverka

välfärdsbrottslighet inom HVB och andra placeringsformer för barn och ungdomar tillsammans med tre andra stadsdelar och socialförvaltningen. Arbetsgruppen arbetar med att utveckla stadsövergripande rutiner för hur stadsdelsnämnderna kan granska, kontrollera och följa upp privata utförare utifrån ett välfärdsbrottslighetsperspektiv. Nämndens enhet för ungdom har under höstterminen testat ett första utkast till en riskprofil som arbetsgruppen tagit fram och lämnat återkoppling om hur den kan utvecklas vidare.

Under hösten har en ny samarbetsyta lanserat och dit samtliga medarbetare och chefer kan vända sig för att ta del av information, vägledning, rutiner och stödmaterial om hur välfärdsbrottslighet kan förebyggas och motverkas inom nämndens verksamheter. Nya medarbetare får nu också information om välfärdsbrottslighet redan under introduktionsutbildningen för nyanställda och dragningar om handlingsplanen har hållits för samtliga chefer i stadsdelen på ett ledarforum samt för medarbetare på flera enheter.

Förvaltningens samordnare mot välfärdsbrott har också haft ett fortsatt samarbete med upphandlings- och inköpsansvarig på förvaltningen för att möjliggöra ett än mer effektivt arbetssätt med målet att förebygga och motverka välfärdsbrott.

I slutet av 2024 beslutade förvaltningsledningen att den resurs som arbetet med att samordna arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet kommer att få ett utökat uppdrag från 20 till 40 procent av en heltidstjänst för att kunna trappa upp och utöka arbetet till andra verksamhetsområden under 2025.

Farstas trygghetsberedning

Farsta stadsdelsnämnds trygghetsberedning har under året överlämnat sin första delrapport till nämnden. Delrapporten behandlar beredningens arbete kring en långsiktig och blocköverskridande överenskommelse i nämnden. Under oktober fastställdes trygghetsberedningens slutrapport vars innehåll har integrerats i stadsdelsnämndens verksamhetsplanering för 2025.

Situationell prevention

Inom den situationella preventionen beviljades nämnden trygghetsinvesteringsmedel för två projekt under året. Ett med fokus på upprustning av parken utanför Centrumkyrkan, i syfte att göra platsen mer lekbetonad och minska häng av vuxna missbrukare. Projektet slutfördes i juni och indikationer finns redan nu att platsen blivit tryggare, detta baserat på bland annat minskat antal trygghetsavvikelse kopplat till missbruksproblematik på platsen. Det andra projektet gäller etableringen av en så kallad skoghundrastgård i Hökarängen. Projektet slutfördes i december och har därför inte varit möjligt att utvärdera ännu.

Trygghetsvårdarna arbete har fortgått under året. Vårdarna var en värdefull resurs för att hantera efterverkningarna efter de skjutningar och detonationer som skett under året.

Social prevention

Nämndens skolsociala team har arbetat med barn som har svårigheter i skolan. Målet är att ge elever med hög skolfrånvaro och låg måluppfyllelse förutsättningar att klara av skolgången. Under året har det skolsociala teamet haft 24 ärenden i jämförelse med förra årets 22 ärenden. Nämnden har i år sett en ökning av ärenden initierade av elever själva eller anhöriga. Detta är

troligen ett resultat av skolsocionomernas närvaro vid föräldramöten och informationspridning.

Nämndens stödgruppsverksamhet Humlan i samarbete med Svenska kyrkan för barn eller vuxna som har anhöriga i missbruk och/eller psykisk ohälsa har under året genomfört grupper för barn med tio träffar och en föräldragrupp med sex träffar. Humlan har erbjudit besök till alla grundskolor i Farsta och 14 skolklasser har tackat ja till information om insatsen.

Varje år hålls Tillsammansdagarna för alla elever i årskurs sju i Farstas kommunala skolor. Dagarna genomförs tillsammans med bland annat fritiden, polisen, ungdomsmottagningen, fältassistenter, och kyrkan med syfte att synliggöra viktiga vuxna/kontakter i barn och ungas omgivning. Ungdomsmottagningen har under året träffat 400 elever från årskurs åtta och 375 elever från årskurs sju på Tillsammansdagarna.

Föräldraskapsstödsprogram

Nämnden har genomfört föräldraskapsstödsprogrammet På rätt väg. Programmet riktar sig till föräldrar med barn mellan 9 och 15 år, där föräldrarna känner oro för att barnet ska dras in i kriminalitet eller där barnet uppvisar riskbeteende för kriminalitet. Under året har 13 föräldrar till åtta barn genomfört programmet.

Under hösten 2024 har nämnden arbetat aktivt med marknadsföring och fått in ett ökat antal ansökningar till föräldraskapsstödsprogrammen och har under året ökat antal erbjudna kurser och genomfört totalt 29 grupper med 162 deltagare. Under året har sju medarbetare utbildat sig till gruppleddare och fyra nya gruppleddare utbildar inför nästa år för att tillgodose det ökade behovet och ansökningar som kommit in inför 2025. Störst efterfrågan är på kurserna Alla Barn i Centrum (ABC) 3 - 12år och KOMmunikationsMETod(KOMET) 3 - 11år, vilket ligger i linje med målgruppen för nämndens förebyggande arbete och tidiga insatser.

Trefas och SIG

Arbetet med Trefas och fler lokala avhoppare har bidragit till att fler unga och unga vuxna blir aktuella för sociala insatsgrupper (SIG) och fler unga har skyddsplacerats. Trefas har även medfört ökade kostnader och då fler ungdomar placerats på Statens institutionsstyrelse (SiS), HVB samt behandlingsfamiljer.

Nya arbetssätt har implementerats som exempelvis att SIG-samordnare och socialsekreterare och ibland även tillsammans med polisens lokala avhopparsamordnare besöker ungdomar placerade på SiS för att motivera fler till avhopp och för planering framåt efter avslutad SiS-placering. Intensifierad samverkan har arbetats fram med SIG-samordnare för vuxna gällande unga mellan 18-20 år i övergångsåren. Socialsekreterare hos polis har även knutits ihop med SIG-samordnarnas arbete vilket har ökat samverkan med polisen. I ett pilotprojekt tillsammans med Barn och ungdomspsykiatri (BUP) arbetar nämnden i SIG ärenden för att ungdomar ska få snabbare och mer riktad vård. Nämnden har utökat med ytterligare en SIG-samordnare för unga under året för att kunna möjliggöra detta arbete.

SIG-samordnare för vuxna har idag åtta aktuella personer för insatsen och arbetar motiverande med tio. Motivationsarbetet och utmaningarna med att arbeta för att personer ska lämna en kriminell livsstil har lett till att nämnden har utökat med en SIG-samordnare för vuxna. Inom ramen för SIG-insats deltar även personer i kriminalitetsbehandling via

öppenvård sydost.

Arbetet med att implementera Socialstyrelsens Kunskapsstöd om insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott fortsätter. Nämnden har tagit del av Socialstyrelsens utvärdering gällande det övergripande implementeringsstödet som pågick under 2023 samt deltagit på Socialstyrelsens spridningskonferens i syfte att ta del av andra kommuners implementering av kunskapsstödet. Vid inkomna anmälningar gällande barn och unga som begått brott görs bedömningar om risk och skydd enligt kunskapsstödet. Identifiering av barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet görs utifrån bland annat forskningsbaserade bedömningsinstrument som Structured Assessment of Violence Risk in Youth (SAVRY) och Early Assessment Risk List (EARL) använts.

Nämnden har förstärkt arbetet med anhöriga till kriminella som drabbats av dödligt skjutvåld. Nämndens anhörigkonsulent har under året haft kontakt med och stöttat anhöriga till personer som lever ett kriminellt liv.

Platssamverkan

Nämnden arbetar med platssamverkan i Farsta strand och i Hökarängen. Inom ramen för platssamverkansarbetet i Farsta strand arbetar nämnden med att bygga kollektiv förmåga och bidra till en starkare gemenskap mellan boende samt större tillit till kommun och blåljusmyndigheter. Nämnden har under året genomfört fyra välbesökta trygghetsträffar med boende. I Hökarängen har nämnden deltagit tillsammans med trafikkontoret vid en medborgardialog angående andra etappen av upprustningen av Hökarängens centrum. Nämnden har även stöttat två aktiviteter som den lokala företagarföreningen varit genomförare av.

Samarbetspartners för platssamverkan i Farsta är primärt de kommunala bostadsbolagen, företagarföreningen i Hökarängen, svenska kyrkan, Stadsmissionen samt polisen. Utöver det ingår ett dussin aktörer som bidrar i mindre omfattning.

Lokala samverkansöverenskommelsen med polisen

Majoriteten av de planerade åtgärderna i samverkansöverenskommelsen är genomförda och i det flesta fall bedöms syftet ha uppnåtts. I de fall där åtgärderna inte har genomförts eller syftet inte kunnat uppnås dras lärdomar om orsakerna i syfte att få än mer träffsäkerhet i kommande års åtgärdsplan. För fullständig uppföljning av åtgärdsplanen hänvisas till bilaga 12.

Öka stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning

I syfte att öka stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning har nämnden utökat tillgången på sopkärl vid stadsdelsområdets badplatser samt placerat ut kärl med källsortering vid två stora parklekar. Utöver att minska nedskräpningen är detta också en åtgärd som syftar till att säkerställa att nämnden följer de riktlinjer och rekommendationer inför kommunernas ansvar att samla in förpackningsavfall som träder i kraft år 2026.

Våld i nära relationer

Nämnden har arbetat med Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt

sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 och sedan det antogs har verksamheten utvecklats för att implementera programmet. Under året har 238 ärenden inkommit till relationsvåldsteamet, varav 213 kvinnor och 25 män. Det har varit ett jämnt inflöde från enheter inom nämnden, men mindre inflöde utifrån som exempelvis socialjouren, via Islandsmodellen och egen ansökan. Av de inkomna ärendena har 88 utredningar inletts och av dessa har 41 beviljats samtalsstöd som insats, 15 har beviljats skyddat boende och 23 har beviljats insatsen lots. Antalet inkomna ärenden är högre än föregående år och 20 fler utredningar har inletts. Framförallt är det insatsen lots som ökat mest

Under året har antal ärenden som relationsvåldsteamet fått kännedom och förhandsbedömt ökat från 204 till 234 ärenden varav 88 har lett till utredning, en ökning på 20 ärenden. 15 personer har skyddsplacerats vilket är en ökning på fyra personer sedan förra året. Under året har även Relationsvåldscentrums lotsinsats som syftar till att samordna insatser och kontakter samt ge praktiskt stöd för att frigöra den våldsutsattas egna resurser och bryta isolering dubblats och beviljats till 23 personer.

Under året har nämnden motiverat fyra våldsutövare att förändra sitt beteende och ligger precis under årsmålet.

Medarbetare inom funktionsnedsättning har utbildats inom Viktig Intressant Person (VIP). Syftet med VIP är att främja förutsättningarna för god hälsa och jämlika relationer där målsättningen är att minska utsatthet för våld genom stärkt självkänsla. Under året har beställarenhet äldre haft 15 ärenden (11 kvinnor och fyra män) med våld i nära relation.

Våldsförebyggande arbete

Forskningsstudie om Ungas våld i det offentliga och våld i nära relationer pågår mellan 2023-2026. Under året har workshops, enkätstudier med målgruppen utförda av socialsekreterare, intervjuer med chefer och medarbetare, gruppmöten tillsammans med forskare, underlag i form av statistik som tagits fram till forskare, genomförts.

Våldsförebyggande arbete i förskolan

Förskolorna i Farsta arbetar aktivt för att skapa en trygg och säker miljö för barnen, fri från våld och diskriminering. Det finns en uppdaterad plan mot diskriminering och kränkande behandling och barnkonferenser hålls regelbundet för att uppmärksamma barnens hälsa, särskilt de som är i riskzonen. Förskolorna fokuserar också på värdegrundsfrågor och barns rättigheter, och samarbetar med socialtjänsten för att erbjuda stöd och kompetenshöjande insatser.

Våldsförebyggande arbete i äldreomsorgen

Beställarenhet äldre granskar regelbundet användandet av FREDAs kortfrågor i ärenden. Sammantaget visar granskningen för året att enheten har blivit bättre på att ställa FREDAs kortfrågor och att dokumentera det enligt rutin. Dokumentation saknas endast i enstaka ärenden. I de fall där frågorna inte har ställts, finns oftast en dokumenterad orsak. Vårens egenkontroll visade att män i betydligt lägre grad än kvinnor hade tillfrågats om våldsutsatthet. Höstens egenkontroll visar att detta har förändrats. Män och kvinnor har nu tillfrågats i ungefär samma utsträckning.

Fler äldre än tidigare år har getts möjlighet att besvara FREDA kortfrågor. Däremot visar enhetens enkätundersökning ett försämrat resultat vad gäller kännedom om vart de kan vända sig för stöd vid våld i nära relation. Av de svarande var det 70 procent som uppgav att de vet vart de ska vända sig.







Medarbetarna inom Edös vård- och omsorgsboenden har under året genomfört en webbutbildning i hot & våld på APT, samt gått igenom verksamhetens rutin för att upptäcka och hantera hot & våld. Mötesdeltagarna uppvisade goda kunskaper kring ämnet och reflektioner gjordes kring hur man kan upptäcka och agera vid våld i nära relation.



Goda exempel



I den sociala hållbarhetskommissions rapport Tryggare tillsammans framhålls att tryggheten kan stärkas och brottslighet förebyggas om ett grannskaps förmåga att agera, den så kallade kollektiva förmågan, stärks. Detta kan göras genom att främja ökad interaktion mellan de boende. De som upplever att boende i ett område brukar göra tjänster åt varandra eller be varandra om råd också är själva mer benägna att ingripa mot problem i området. I syfte att stärka den kollektiva förmågan och tryggheten i Farsta strand har nämnden, i samarbete med bland annat Familjebostäder, polis samt civilsamhället, genomfört en serie av så kallade trygghetsträffar under 2024. Den 15 maj genomfördes den första av i form av en vårfest på parkleken Forsängen, som lockade närmare 1000 besökare. Övriga träffar under året var generellt sett också välbesökta. Nämnden bedömer att detta är ett framgångsrikt koncept för att arbeta med att stärka medborgarnas upplevelse av trygghet.

Agenda 2030

Nämndens trygghetsarbete bidrar till de globala målen: 3. God hälsa och välbefinnande, 10. Minskad ojämlikhet, 11. Hållbara städer och samhällen. 16, fredliga och inkluderande samhällen. Nämndens våldsförebyggande arbete bidrar till måluppfyllnad inom följande mål; god hälsa och välbefinnande (mål 3), jämställdhet (mål 5) samt minskad ojämlikhet (mål 10). Fokus på att motverka och förebyggande våld genom ett trygghetsarbete byggt på samverkan med många aktörer bidrar till ”inkluderande och fredliga samhällen” (mål 16) men också till målet ”minskad ojämlikhet” (mål 10).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor 	71 %	67 %	75 %	68 %	79 %	79 %	2024
Analys							
Farsta stadsdelsnämnd							
Nämnden når inte riktigt upp till kommunfullmäktiges årsmål avseende den upplevda tryggheten i den stadsdel där man bor. Trenden är dock positiv då andelen som upplever trygghet ökat från 68 % förra året till 71 % i år. Arbetet mot ökad trygghet måste ses som ett långsiktigt arbete och det är positivt att nämnden nu tar steg i rätt riktning.							
  Stockholmnarnas nöjdhet med renhållning och städning 	64 %	64 %	66 %	65 %	74 %	73 %	2024
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Farsta stadsdelsnämnd							
Medborgarundersökningen genomfördes under våren 2024. Utfallet för årets mätning är 64 %, vilket innebär att nämnden inte når årsmålet på 74 %. Utfallet är också en minskning med en procentenhet från föregående år. I syfte att öka stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning har nämnden under sommaren utökat tillgången på sopkärl vid stadsdelsområdets badplatser samt placerat ut kärl med källsortering vid två stora parklekar.							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	69 %	66 %	72 %	67 %	74 %	73 %	2024
Analys							
Farsta stadsdelsnämnd							
Nämnden når inte riktigt upp till kommunfullmäktiges årsmål avseende nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden. Trenden är dock positiv då andelen som upplever nöjdhet ökat från 67 % förra året till 69 % i år.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.6.1 Farstas invånare lever i relationer fria från våld

 Uppfylls helt

Beskrivning



Målet beskriver nämndes arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck som ska trappas upp. Det ska vara enkelt för våldsutsatta att söka stöd och skydd och dessa ska ges snabbt. Nämnden ska säkerställa att insatser ger stöd till alla som behöver det. Kunskaperna om gömda kvinnor och barn och deras trygghet och rättigheter ska vara goda och skyddat boende ska garanteras för den som utsätts för våld och förtryck.


Förväntat resultat

- Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som tar emot insatser ökar
- Ökad andel våldsutsatta fullföljer insatsen
- Samtliga medarbetare och rektorer har kompetens i att identifiera och arbeta med våldsutsatta barn
- Samtliga medarbetare och vårdnadshavare i förskolan är förtrogna med rutiner och tillvägagångssätt vid upprättande av en orosanmälan
- Medarbetare vet hur de ska agera vid misstanke om våld i nära relation

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. De förväntade resultaten uppfylls helt och alla aktiviteter har genomförts enligt plan. Indikatorerna uppfylls i princip helt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel våldsutsatta där målet med insats från RVC uppnåtts	77,14 %			75 %	70 %		2024
 Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med RVC.	4			4	5		VB 2024
Analys							
Hittills under året har fyra våldsutövare utretts för insatser genom RVC. Det är en ökning under året, och nämnden når därmed nästan årsmålet på fem våldsutövare som har kontakt med RVC.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa att det finns kompetens för att upptäcka och förebygga hedersrelaterat våld och barn som lever med våld i nära relationer	2023-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.6.2 Farstas invånare är trygga i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning


Målet beskriver nämndens arbete för social och situationell prevention, inklusive platssamverkan och trygghetsinvesteringar. Det beskriver samverkan med polis och andra aktörer inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Nämnden ska arbeta med stöd till vittnen, brottsoffer och anhöriga till brottsoffer samt insatser för att våga vittna, Trefas och avhopparverksamhet. Arbetet med städning och renhållning av park- och naturområden beskrivs också här.

Förväntat resultat

- Farstabornas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden ökar
- Fler föräldrar ska delta i föräldraskapsstödsprogram
- Antal som anger att de upplever otrygghet inom sitt bostadsområde minskar
- Fler unga ska uppge att de känner sig trygga sent på kvällen inom sitt bostadsområde
- Arbetet i Trefas bidrar till minskat dödligt skjutvapenvåld

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. De förväntade resultaten och årsmålen för indikatorerna uppfylls helt och alla aktiviteter har genomförts enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Preventionsindex	85			72	73		2024

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Stadsdelsförvaltningen ska samordna platssamverkan i Hökarängen och Farsta strand.	2023-01-10	2024-12-05	
✓	Stadsdelsnämnden ska implementera den lokala handlingsplanen mot våldfärdsbrottslighet	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

● Uppfylls helt

Analys

Mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Under året har en ny rutin för analys av mänskliga rättigheter i förvaltningens tjänsteutlåtande tagits fram. Från början var tanken att den bara skulle omfatta barnkonsekvensanalyser men när arbetet påbörjades identifierades behovet att ta ett bredare grepp på frågan och uppdraget breddades till att även omfatta andra aspekter av mänskliga rättigheter. Syftet är att få syn på hur besluten påverkar olika grupper och kunna bereda bättre beslutsunderlag.

Äldreomsorgens ledningsgruppsmöten har under året fördjupa sig i frågor gällande värdegrundsarbete och normmedvetenhet. Bland annat har olika verktyg testats så som till exempel värdegrundspelet och normspelet. Nedan beskrivs arbetet inom respektive område.

Medborgarbudget

Förskolan

Förskolornas blivande skolbarn arbetade under hösten med att ta fram medborgarbudget. En grupp per förskoleområde tilldelades en summa pengar som de på olika sätt hanterat i samband med inköp. Det resulterade sedan i en utställning om medborgarbudget som demokratisk handling i samband med Barnkonventionens dag 20 november. Målet med medborgarbudget är att barnen ska få en fördjupad kännedom och delaktighet i budget och ekonomi och även känna sig stolta över sitt deltagande i utställningen.

Öppna seniorverksamheten

Medborgarbudget har genomförts inom den öppna seniorverksamheten. Medborgarbudgeten beslutades genom en dialog med verksamhetens målgrupp. Information om dialogen publicerades i lokaltidningen och via informationsbroschyrer som delades ut på olika platser. Ett femtiotal seniorer deltog. Flera av de seniorer som deltog i dialogen besökte seniorverksamheten för första gången. Medborgardialog resulterade i att en gemensam kryssning anordnas av verksamheten under hösten. 75 seniorer anmälde sig till aktiviteten, varav flera är nya i verksamheten.

Medborgardialog

Under året har ett flertal dialoger genomförts i nämndens olika verksamheter. Detta i syfte att göra medborgarna och nämndens brukare delaktiga i utvecklingen av verksamheten. Nedan

redogörs för de större medborgardialoger som genomförts under året.

Hållbarhetsdialog 6 november

Nämnden bjöd in till en samtalskväll om miljö och klimat i Hökarängen. Syftet var att få höra Farstabornas åsikter om vilka miljö- och klimatrelaterade satsningar och förändringar som stadsdelsområdet behöver. På dialogen medverkade nämndens hållbarhetsberedning, Stockholms stads klimatgeneral och förvaltnings miljö- och klimatsamordnare. Nämnden samlade skriftliga inspel och frågor som inkommit samt svar på dem och återkopplade till deltagarna.

Trygghetsdialog den 10 april

Stadsdelsnämnden anordnade den 10 april ett medborgarmöte i Magelungsskolan i Farsta strand. Temat för medborgarmötet var hur nämnden arbetar med trygghetsfrågor. Utöver nämnden så deltog även finansborgarråd Karin Wanngård (S). Ordförande för nämndens trygghetsberedning informerade om beredningens arbete och vad man har kommit fram till så här långt. Cirka 25 medborgare deltog på mötet och många av dem ställde också frågor. Exempel på frågor var hur nämnden arbetar med att förebygga kriminalitet bland unga, förslag på olika insatser som finns, och hur nämnden samarbetar med andra aktörer. På plats fanns representanter från alla avdelningar som kunde svara på de frågor som dök upp.

Utformningen av Hästhagsparken

Arbetet med att utveckla Hästhagens bollplan till Hästhagsparken har pågått under året. I början av februari bjöds Farstaborna in till en workshop där de fick tycka till om vad de vill att parken ska innehålla. Tidigare har barn och ungdomar i området fått ge sina åsikter om platsen vid två olika tillfällen. Nämnden har sammanställt inkomna synpunkter och har gått vidare med projektering av parken. Planen är att den ska anläggas under 2025.

Barnrättsarbete

Barnrättsarbete inom socialtjänsten

Nämndens arbete med barnkonventionen har fortsatt under året och det finns ett förvaltningsgemensamt barnombuds nätverk samt en förvaltningsövergripande implementeringsplan för arbetet med barnrätt. Genom workshops har nämnden arbetat för att öka samverkan mellan socialtjänst och förskola. Medarbetare har deltagit i Socialförvaltningens program under Stockholms stads barnrättsvecka i oktober 2024.

Barnombuden på Enheten för barn, ungdom och familjestödsenheten har genomfört seminarieriet *Samtal med Barn* och uppföljning har gjorts i form av en utvärderingsenkät som besvarades av 41 medarbetare från de tre enheterna.

Biståndsenheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning har genomfört informationsträffar för föräldrar som har barn med funktionsnedsättning har genomförts. Dit kan föräldrar komma och lyssna, ställa frågor, eller höra hur andra har det. Koordinatorstöd fokuserar på att stärka samverkan och arbetar främst mot föräldrar med barn med funktionsnedsättning. En utveckling av information riktade till barn har gjorts genom att bland annat skapa så kallade barnbrev och syskonbrev.

Inom vuxenenheten har fokus under året legat på att utveckla barnkonsekvensanalyser och resonemang förs kring hur barn i utredningar” Lagen om vård av missbrukare” i vissa fall kan synliggöras. Under hösten har enheten haft en workshop med brukarföreningar. Efter dialogen har en sammanställning på åtgärdsförslag gjorts vilka några kommer prioriteras till aktiviteter 2025.

Inom ekonomiskt bistånd har fokus varit på att synliggöra barn i hushåll med ekonomiskt bistånd bland annat genom barnbilagor och en informationsbok riktad direkt till barn om vad det innebär att leva med ekonomiskt bistånd. Under året har ett brukarråd genomförts där deltagarna har varit långtidsaktuella klienter med barn i hushållet. Samtalet kretsade mycket kring barnens upplevelse av att vara begränsade ekonomiskt till följd av försörjningsstöd, det stöd man får från stadsdelsnämnden och om man kände till arbetssätten kring barnrätt. Några viktiga insikter var att barnen påverkas i olika grad, beroende på ålder och vilket stöd som finns från nätverket runt omkring. Föräldrarna har hittat olika strategier för att minska den påverkan som den ekonomiska utsattheten innebär samt olika sätt att prata om detta och också vända det till något positivt. Generellt sett gav rådet en positiv bild av det stöd de erbjudits, de beskriver en positiv utveckling från att de först tog kontakt för flera år sedan. Avseende arbetssättet med barnbilaga för att synliggöra barnens situation och erbjuda samt lotsa till stöd har två av tre varit på ett sådant samtal och båda har uppskattat det. I ett fall ledde det till frivilliga insatser som också dessa varit uppskattade.

RVT har under året utvecklat arbetet med barnkonsekvensanalyser även vid andra beslut än skyddat boende och chef gör internkontroll att barnkonsekvensanalys finns vid avslutad utredning. Övergripande samverkansarbete med barn- och ungdomsenheten sker kontinuerligt genom gemensamma gruppmöten och med stöd av forskare vid Marie Cederskölds högskola har två gemensamma workshops genomförts av samverkan och om ny lagstiftning kring barn i skyddat boende.

Barnrättsarbete i förskolan

Förskolorna i Farsta arbetar aktivt för att skapa en öppen, jämställd och demokratisk miljö för barnen, baserad på barnkonventionen och Agenda 2030. Pedagogerna har ett barnrättsligt förhållningssätt och utformar utbildningen utifrån varje barns intressen och behov, vilket skapar inkluderande och demokratiska mötesplatser. Barnens inflytande och delaktighet är centrala i utformningen av lärmiljöer och undervisning, och deras nyfikenhet och intressen styr utbildningens innehåll. Jämställdhetsfrågor är en viktig del av arbetet, och pedagogerna arbetar aktivt för att motverka könsmönster som begränsar barnens utveckling. Projektet "Barns röster i ett hållbart Farsta" bidrar till att främja barns delaktighet och inflytande, vilket stärker deras utveckling som demokratiska medborgare. Förskolorna har under året arbetat systematiskt för att skapa en miljö där barnens rättigheter och välmående står i centrum, vilket bidrar till att de utvecklas till empatiska och demokratiska individer.

Jämställdhet

I brukarundersökningarna inom området funktionsnedsättning inkommer fler svar från män än från kvinnor. Det kan delvis förklaras av att det är fler män än kvinnor som har en insats enligt LSS. Nämnas kan att 87 procent av männen är nöjda med stödet de får på sin gruppboende enligt LSS, andelen kvinnor är 81 procent. För samma målgrupp svarar 78

procent av männen att inte är rädda för något hemma, medan andelen kvinnor är 70 procent.

Under året har jämställdhetsambassadörer inom nämndens enheter för barn och ungdom planerat och genomfört två workshops med temat – jämställdhet och jämlikhet. Första workshopen fokuserade på övning med värderingsfrågor. Andra workshopen utgick från rapporten "Jämställdhet inom socialtjänsten".

Socialtjänstens biståndsbedömda insatser för barn och unga har visat på en jämn fördelning mellan kön. Andel placerade barn som mår målen i svenska som andra språk, engelska och matematik i grundskolan visar på att flickor i högre grad klarar målen i skolan men att andel pojkar är högre vad gäller institutionsplaceringar.

I brukarundersökningar för personer aktuella inom socialpsykiatri, missbruk och våld i nära relation skiljer svaren sig i huvudsak inte mycket åt mellan könen. Däremot är det en minskning av antal svaranden från personer som anser sig fått en förbättrad situation efter insatser från socialtjänsten.

Nämnden ser en jämn fördelning mellan flickor och pojkar som tilldelas feriejobb. Medborgarkontoret kan se en jämn fördelning mellan män och kvinnor som efterfrågar samhällsvägledning. På medborgarkontoret har även 102 (61 kvinnor och 42 män) personer tagit del av studievägledning.

Årets resultat för brukarundersökning inom vård- och omsorgsboenden visar på vissa skillnader mellan män och kvinnor inom områden som exempelvis aktiviteter och mat och måltider. Enheternas åtgärdsplaner kommer att fokusera på att identifiera vad dessa skillnader kan beror på och hur de kan åtgärdas. Identifierade jämställdhetsutmaningar är också att andra principer än majoritetsprinciper behöver användas för att garantera ett inkluderande och jämställt perspektiv.

Nationella minoriteter

Under året har projektet arbetat enligt projektplan med särskilt fokus på projektmålet att stärka brobyggarna i deras roll. Brobyggarna har gått en omfattande brobyggartutbildning, introduktionsutbildningar för nya socialsekreterare samt genomfört studiebesök till socialtjänstens verksamheter. Under året har projektet övergått till projektets nästa fas enligt projektplan - operativt arbete på stadsdelsförvaltningarna Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör. Projektets brobyggare har erbjudit drop-in-verksamhet samt temaaktiviteter till romer. Ett utbildningstillfälle och stödmaterial för tillämpning av minoritetslagstiftning har erbjudits till socialtjänstmedarbetare. Projektet har även lanserat podden Dialogens brygga och spelat in elva avsnitt.

Förvaltningens kontaktperson för nationella minoriteter har under året medverkat vid utbildningsdagen "Fokusdag om nationella minoriteters rättigheter". Aktiviteterna finskt kafé "Tervetuloa" Välkommen och finsk allsång besöks av sverigefinska seniorer från flera olika delar av Stockholmsområdet och närliggande kommuner. Farsta stadsdelsförvaltning samarbetar med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck i detta arbete.

HBTQI+

Under året har fältassistenter haft 34 HBTQI+ häng och elva enskilda besökare. Under året

har flera enheter inom förvaltningen utbildats inom HBTQI. Under året har enheten för arbete, integration och bistånd, vuxnenheten och enheten för barn diplomerat sig via Stockholms stad. Ledningsgruppen inom äldreomsorg har under hösten genomgått en HBTQ-utbildning för normmedvetet förhållningssätt och bemötande. Diplomerings sker i början av år 2025.

Inom den öppna seniorverksamheten har ett regnbågscafé startats upp under året i samverkan med stadsdelsförvaltningarna Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör.

Uppföljning av medel för demokrati och mänskliga rättigheter

För att stärka utrikesfödda föräldrars integration erbjuds insatsen NYFEIS. Insatserna inkluderar aktiviteter som bland annat studiebesök till bibliotek, kurser i föräldraskap (FÖS), simning och cykling, samt möten med familjerådgivare. Alla gruppaktiviteter sker kostnadsfritt med möjlighet till tolk och digitalt deltagande.

Projektets målgrupp har breddats från att tidigare ha riktats mot nyanlända föräldralediga till att omfatta alla utrikesfödda föräldrar med barn 0 – 23 år samt unga vuxna utan egna barn. Insatserna har även utökats med studie- och yrkesvägledare, jobbcoacher och socialsekreterare från enheten för barn. Föräldrar med barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar erbjuds särskilt stöd via nämndens föräldrakoordinator.

Under året har 47 personer deltagit i insatsen varav 39 kvinnor och 8 män. 98 procent av deltagarna upplever att de har brutit sin isolation, etablerats, inkluderats och fått bättre hälsa.

60 procent av deltagarna har fått hjälp att skriva in barnen på förskola. Nio deltagare har fått hjälp att upprätta kontakt med JobbTorgs rekryteringsbazaar. 33 personer deltog i Föräldraskap i Sverige (FÖS). Projektet har gått över i ordinarie verksamhet och samverkan med förskolor har stärkts för att öka rekryteringen och stödet till föräldrar.

Goda exempel

Förvaltningens förebyggande enhet och beställarenhet äldre har medverkat i en film framtagen av Socialstyrelsen gällande enheternas HBTQI-arbete. I filmen kommer medarbetare och chefer att berätta om arbetet. Filmen kommer att utgöra ett kunskapsstöd med goda exempel om hur verksamheter kan arbeta utifrån normkritiskt förhållningssätt.

Agenda 2030

Arbetet med Agenda 2030 genomsyrar verksamheterna och nämnden jobbar på olika sätt. Första stadsdelsnämnd, strategiskt med implementering av agendas mål. Nedan är en beskrivning av nämndens arbete med Agenda 2030 kopplat till kommunfullmäktiges inriktningsmål

1. Ett Stockholm som håller samman med en start och jämlik välfärd i hela staden
Nämndens arbete bidrar till måluppfyllnad inom följande mål; Ingen fattigdom (mål 1), Ingen hunger (mål 2), God hälsa och välbefinnande (mål 3) God utbildning (mål 4), Jämställdhet (mål 5) samt Minskad ojämlikhet (mål 10). Nämndens samarbete med Region Stockholm kring screening inom hemtjänsten för att upptäcka undernäring samt genom fokus på de äldres måltider och kunskapsföreläsningar om nutrition har nämnden bidragit till målet Ingen hunger (mål 2). Genom arbetet med likvärdiga möjligheter till utveckling och lärande inom förskolan bidrar nämnden till God utbildning (mål 4). Förskolans arbete inom ramen för IFOUS-

programmet bidrar i stor grad till måluppfyllelse av alla agendans mål. Genom fokuserat arbete på stöd och omsorg där behoven är som störst bidrar nämnden till målet om Minskad ojämlikhet (mål 10), Jämställdhet (mål 5) och Ingen fattigdom (mål 1). Genom samarbetet med utbildningsnämnden kring en lokal fritidslots har lett till att fler barn och unga i Farsta har fått en meningsfull fritid och en bättre hälsa vilket bidrar till målet om God hälsa och välbefinnande (mål 3).




2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämndens arbete bidrar till måluppfyllnad inom följande mål; Rent vatten och sanitet för alla (mål 6), Hållbar energi för alla (mål 7), Hållbar konsumtion och produktion (mål 12), Bekämpa klimatförändringarna (mål 13), Hav och marina resurser (mål 14) och Ekosystem och biologisk mångfald (mål 15). Arbetet med giftfri förskola och implementering av kemikaliecentrums vägledning samt utbildning i frågorna bidrar till mål Rent vatten och sanitet för alla (mål 6). Nämnden arbetar systematiskt och har genomfört flera åtgärder i syfte att minska elförbrukningen och bidra till Hållbar energi för alla (mål 7). Genom arbetet med att minska matsvinn, utbilda kökspersonal samt nyckelpersoner i e-utbildningen ”Hållbara kontor” samt medvetna inköp och återvinning bidrar nämnden till ”hållbar konsumtion och produktion” (mål 12). Under tertialen har vassklippning och bortforsling av bråte lett till bättre lekmiljöer för fiskar och rekreation inom stadsdelsområdet och därmed till målet Hav och marina resurser (mål 14). Flera strategiska satsningar på lokala stadsodlingar, planteringar på nämndens vård- och omsorgsboenden, ängsslätter och projektet med betesdjur på Farstanäset i syfte att bidra till och utveckla målet Ekosystem och biologisk mångfald (mål 15).

3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla. Genom det strategiska arbetet som pågår bidrar nämndens arbete till måluppfyllnad om God utbildning (mål 4), Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8), Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (mål 9), Minskad ojämlikhet (mål 10), Hållbara städer och samhällen (mål 11), Fredliga och inkluderande samhällen (mål 16) samt Genomförande och globalt partnerskap (mål 17)

Fokus på att motverka och förebyggande våld genom ett trygghetsarbete byggt på samverkan med många aktörer bidrar till Fredliga och inkluderande samhällen (mål 16) men också till målet Minskad ojämlikhet (mål 10). I ett växande stadsdelsområde som Farsta är en hållbar stadsutveckling viktigt med fokus på bostäder och verksamhetslokaler som möter medborgarnas behov vilket bidrar till mål Hållbara städer och samhällen (mål 11). Förskolans planerade utbyggnad är central i nämndens planering i syfte att erbjuda alla barn en plats i verksamheten vilket leder till måluppfyllnad både vad gäller Hållbara städer och samhällen (mål 11) och God utbildning (mål 4). Som ett sätt att säkra kompetensförsörjningen har flera satsningar på medarbetarna genomförts. Ambitionerna för feriearbetare, praktikplatser för universitet- och högskolestuderanden och satsningar på chefsutveckling ligger väl i linje med målet Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8). Under året har nämndens innovationsarbete strukturerats och det skapas förutsättningar för innovation och utveckling inom verksamheterna. Några mindre innovationsprojekt har drivits och digitala lösningar implementeras, bland annat dokumentation av ronderingar, vilket gemensamt bidrar till målet Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (mål 9). Budget i balans är en förutsättning för

implementering och genomförande av ovanstående mål och därmed är mål Genomförande och globalt partnerskap (mål 17) centralt i nämndens strategiska arbete med Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor 	33	38	29		38 %	38 %	2024
Analys Utfallet baserar sig på medborgarundersökningen. Det är prioriterat att stärka måluppfyllnad för indikatorn, bland annat har nämnden en aktivitet under året med att alla beslut som påverkar Farstaborna ska föregås av en dialog med de berör. Parallellt med detta jobbar innovationsnätverket med att skapa insikter kring dialog, delaktighet och tillitsbyggande mellan förvaltningen och Farstaborna men också Farstabor emellan. Under året har arbetet med att ta fram en gemensamt kommunikationsstrategi lokalt i Farsta pågått och målet är att öka förtroendet genom den externa kommunikationen.							

Nämndmål: 3.7.1 Nämndens verksamheter är jämställda och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning




Målet beskriver nämndens arbete med att öka jämställdhet och inkludering. Beskriver nämndens uppdrag med att stärka nationella minoriteters, HBTQI-personers och barns rättigheter samt motverka rasism och diskriminering. Genom medborgardialoger, värdegrundsarbete, samarbete med civilsamhället och medborgarbudget vill nämnden inkludera fler Farstabor i utvecklingen av stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

- Kunskaper om nationella minoriteter har ökat
- Lokala riktlinjer för när barnkonsekvensanalyser ska genomföras i nämndens beslutsunderlag har implementerats
- Fler verksamheter har genomfört HBTQI-utbildning
- Medborgarbudget har genomförts inom äldreomsorgen och förskolan

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. De förväntade resultaten uppfylls helt och alla aktiviteter har genomförts enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska arbeta fram lokala riktlinjer för när barnkonsekvensanalyser ska genomföras i beslut av övergripande karaktär	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genom nämndens innovationsnätverk innovera arbetet med att skapa en stadsdel där invånarna känner trygghet och har tillit	2024-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genomföra medborgarbudget inom den öppna seniorverksamheten	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✔ Stadsdelsnämnden ska genomföra medborgarbudget inom förskolan	2024-01-01	2024-12-31	
⏸ Stadsdelsnämnden ska säkerställa alla beslut som fattas i verksamheterna och som på något sätt påverkar nämndens målgrupper föregåtts av en dialog med aktuell målgrupp	2024-01-01	2024-12-31	
✔ Stadsdelsnämnden ska ta fram ny rutin för hantering av klagomål, synpunkter och avvikelser	2024-01-01	2024-02-29	
✔ Stadsdelsnämnden ska uppmärksamma barns rättigheter och inflytande genom kunskapshöjande insatser	2023-01-01	2024-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Totalt redovisas kostnader om 2 326,9 miljoner kronor och intäkter om 300,3 miljoner kronor. För investeringar redovisas kostnader om 11,4 miljoner kronor.

Nämndens driftverksamhet visar ett underskott om 8,2 miljoner kronor före överföring till enheternas resultatfonder och ett underskott om 9,4 miljoner kronor efter överföring till enheternas resultatfonder. Resultatfonderna ökar med 1,2 miljoner kronor till 26,6 miljoner kronor.

Investeringarna visar ett överskott om 1,4 miljoner kronor.

Årets bokslut har upprättats i överensstämmelse med stadens anvisningar och enligt reglerna i stadens redovisningshandbok.

Farsta stadsdelsnämnd tilldelades en total nettobudget på 1 970,3 miljoner kronor av kommunfullmäktige inför 2024. Under året har budgeten justerats, i samband med kommunstyrelsens beslut i avstämningsärende och tertialrapporter, med 48,1 miljoner kronor netto.

Mnkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023	Avvikelse 2023
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 018,4	2 026,6	-8,2	1 909,4	-6,0
Kostnader (+)	2 231,6	2 326,9	-95,3	2 134,5	-63,4
Intäkter (-)	-213,2	-300,3	87,1	-225,1	57,4
Avvikelse före resultatdispositioner			-8,2		-6,0
Resultatenheternas överskott från 2023 (+)			25,4		31,1
Resultatenheternas överskott till 2025 (-)			-26,6		-25,4
Avvikelse efter resultatdispositioner			-9,4		-0,3

I tabellen nedan redovisar nämnden det ekonomiska resultatet per verksamhetsområde före och efter resultatöverföring till fonder.

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2024 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2023 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	89,4	0,0	89,4	89,4	89,4	0,0	0,1
Individ- och familjeomsorg	253,2	-24,9	228,3	245,2	245,2	-16,9	-7,8
<i>varav barn och ungdom</i>	136,9	-10,5	126,4	150,2	150,2	-23,8	-19,2
<i>varav vuxen</i>	45,2	-2,1	43,1	42,7	42,7	0,4	1,5
<i>varav socialpsykiatri</i>	67,3	-8,5	58,8	52,3	52,3	6,5	3,5
<i>varav nyanlända</i>	3,8	-3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8
Stadsmiljöverksamhet	24,1	-0,1	24,0	24,4	24,4	-0,4	-2,3
<i>avskrivningar</i>	12,8	0,0	12,8	12,5	12,5	0,3	0,9
<i>internräntor</i>	2,8	0,0	2,8	2,9	2,9	-0,1	-1,4
Förskoleverksamhet	415,5	-37,6	377,9	374,3	370,9	7,0	10,9
Äldreomsorg	824,8	-121,3	703,5	699,5	702,7	0,8	3,4
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	442,3	-21,3	421,0	416,7	418,1	2,9	-3,5
Barn, kultur och fritid	39,2	-2,0	37,2	38,1	38,1	-0,9	-3,3
Arbetsmarknadsåtgärder	19,7	-2,6	17,1	16,0	16,0	1,1	2,6
Ekonomiskt bistånd	107,8	-3,4	104,4	107,6	107,6	-3,2	0,0
<i>varav handläggare</i>	23,6	0,0	23,6	25,5	25,5	-1,9	-9,3
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	2 231,6	-213,2	2 018,4	2 026,6	2 027,8	-9,4	-0,3

Nämnd och administration

Verksamhetsområdet redovisar en budget i balans.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
------------------	-------------	--	-------------	--	-----------	--

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Nämnd och administration	89,4	0	93,3	-3,9	0,0	0,1
Avvikelse i %					0,0%	0,1%

Individ och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 16,9 miljoner kronor.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Individ- och familjeomsorg	253,2	-24,9	291,5	-46,3	-16,9	-7,8
varav socialpsykiatri	67,3	-8,5	64,6	-12,3	6,5	3,5
varav vuxen	45,2	-2,1	46,4	-3,7	0,4	1,5
varav barn och ungdom	136,9	-10,5	176,3	-26,1	-23,8	-19,2
varav nyanlända	3,8	-3,8	4,3	-4,3	0,0	4,8
Summa	253,2	-24,9	291,5	-46,3	-16,9	-7,8
Avvikelse i %					-7,4%	-3,6%

Barn och Ungdom

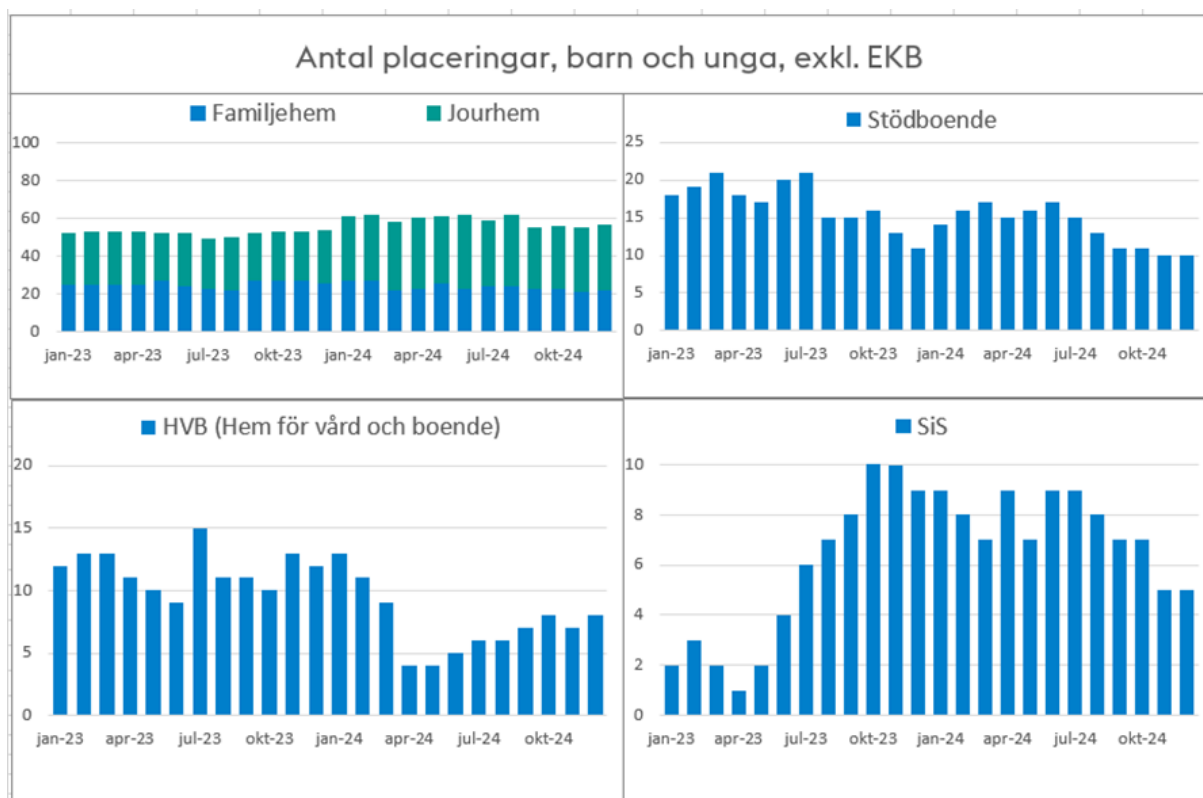
Barn och Ungdom redovisar ett underskott om 23,8 mnkr.

Underskottet beror främst på höga placeringskostnader som i stor utsträckning hänger ihop med förstärkt samverkan mellan socialtjänst, kriminalvård och polis genom (Trefas).

Antal helårsplaceringar på SiS (ungdomshem som drivs av Statens Institutionsstyrelse) har ökat från sex placeringar år 2023 till åtta placeringar år 2024.

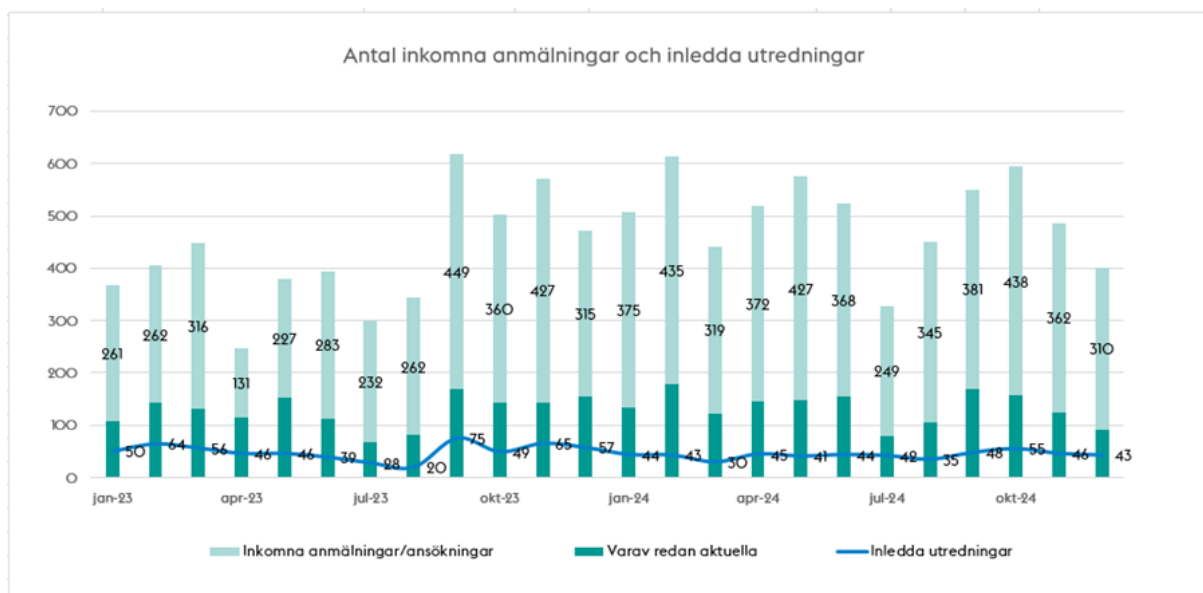
Nämnden får dock ett lägre underskott än prognostiserat i november månad. Det beror dels på att antal placering vid HVB (Hem för vård och boende) ligger på en lägre nivå än budgeterat samt dels på att intäkter från Migrationsverket är högre än prognostiserat.

Utöver det, fick nämnden ytterligare stadsbidrag i december månad som är kopplat till Trefas samt är kostnader avseende preventionsarbetet som är kopplat till förstärkning av brottsförebyggande arbete lägre än budgeterat.



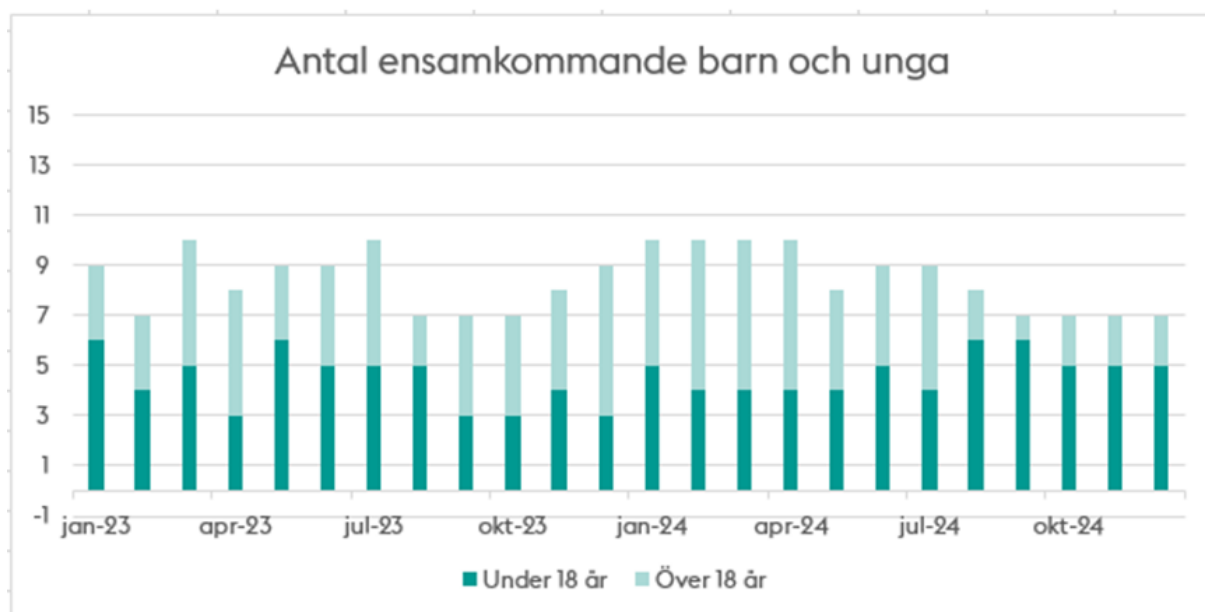
Antal placeringar, Barn och ungdom, exklusive Ensamkommande barn EKB, 2023-2024

Årets snittantal inledda utredningar ligger på 43 per månad. Antal inkomna anmälningar ligger på en högre nivå i jämförelse med förra året. Snittantal av inkomna anmälningar per månad har ökat från 294 år 2023 till 365 år 2024.



Antal anmälningar och inledda utredningar, Barn och ungdom, 2023-2024

Kostnader för mottagning av ensamkommande barn och unga täcks av dygnsersättningar samt återsökningar av faktiska kostnader från Migrationsverket för placeringar enligt *Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)*. Antalet ensamkommande barn har minskat kraftigt sedan 2020 då trenden med ökat antal bröts. Snittet för antalet ensamkommande barn och unga ligger på 9 personer per månad under år 2024 jämfört med 38 personer per månad under år 2020.

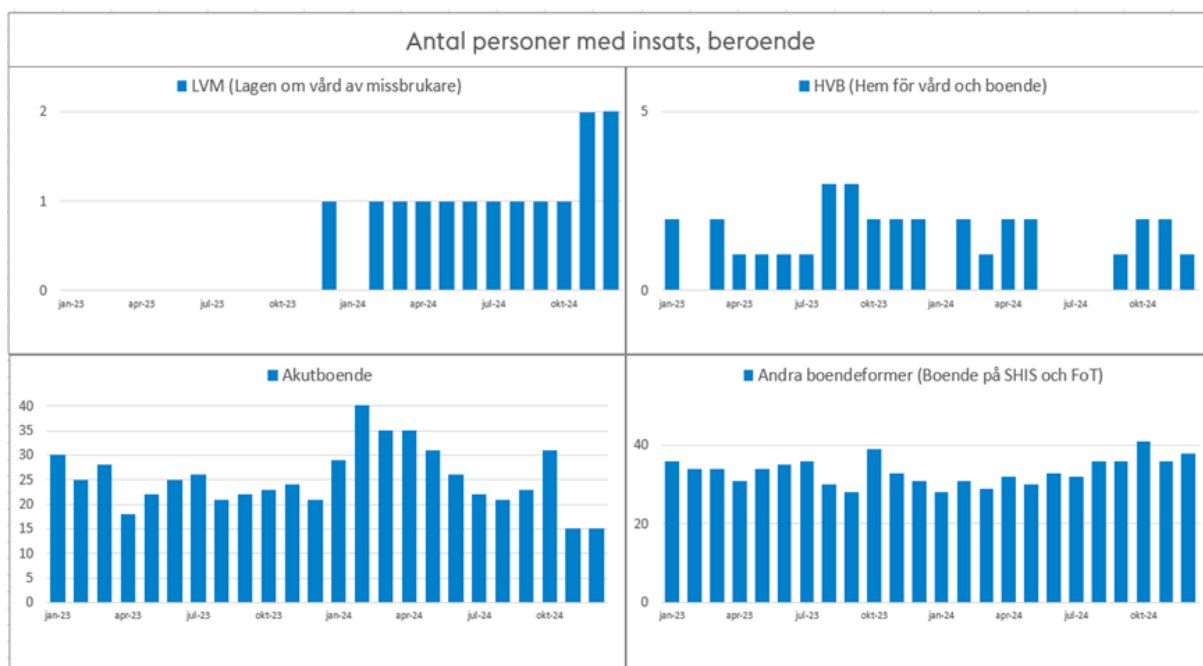


Antal placerade ensamkommande barn och unga, 2023-2024

Vuxna

Vuxna redovisar ett överskott om 0,4 miljoner kronor.

Prognostiserat överskott beror främst på att antal placeringar ligger på en lägre nivå än budgeterat, främst Hem för vård och boende (HVB).

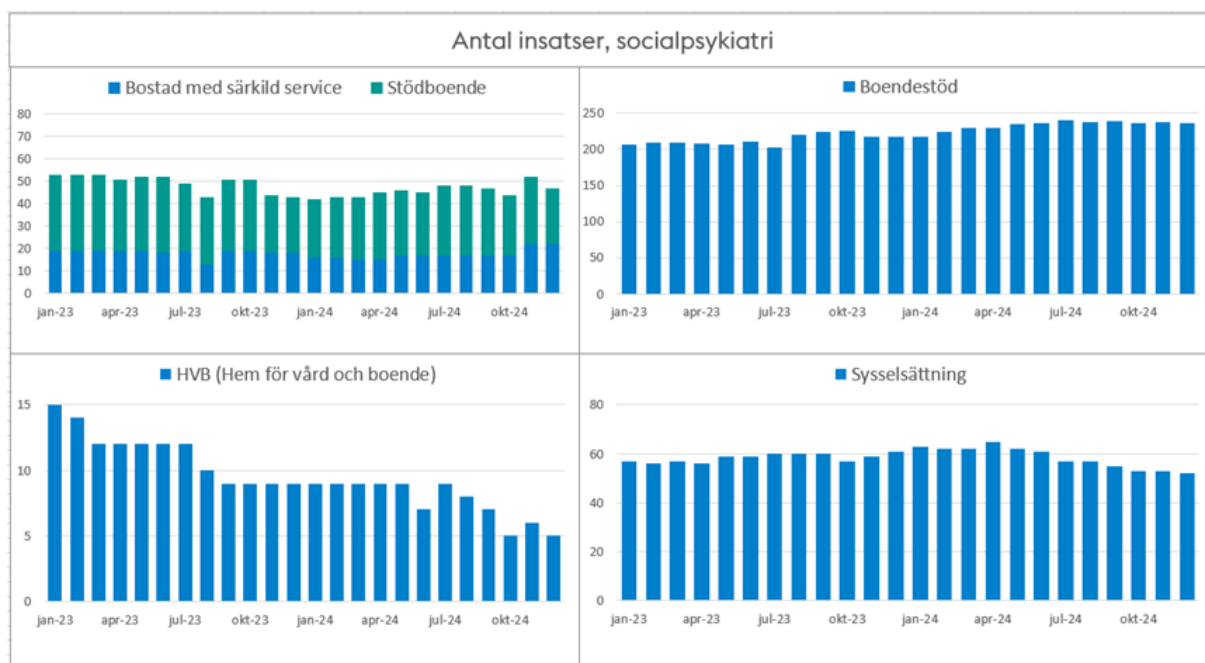


Antal unika personer med insats, Vuxenheten, beroende, 2023-2024

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri redovisar ett överskott om 6,5 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att antalet placering vid HVB-hem ligger på en lägre nivå än budgeterat. Antal placering vid Boendestöd ligger på en högre nivå i jämförelse med förra året. Snittantal av placering vid Boendestöd per månad har ökat från 213 år 2023 till 233 år 2024.

Lingberga gruppboende redovisar ett underskott om 0,4 miljoner kronor. Gruppboendet ligger organisatoriskt sedan januari 2023 under Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, men får sin budget från Individ- och familjeomsorg Socialpsykiatri. Underskottet belastar därav Socialpsykiatri.



Antal placeringar, Socialpsykiatri, 2023-2024

Nyanlända

Verksamheten redovisar en budget i balans.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 0,1 miljoner kronor.

Främsta förklaringen till underskottet är att kostnader för avskrivningar och ränta har blivit högre för investeringsprojekt än prognostiserats. Samt har lägre lönekostnad kunnat bokföras på investeringsprojekt än prognostiserat som istället påverkat lönekostnad på ordinarie driftbudget för stadsmiljö.

Under året har nämnden erhållit vite om en miljon kronor från exploateringsnämnden. Vitet är för skador som uppstått i samband med det arbete som utförs av regionens förvaltning för utbyggd tunnelbana i Hökarängen, där en entreprenör har tagit ner skog utanför deras planområde.

En tillkommande kostnadspost under året efter budgettilldelningen är kostnader för att hantera bekämpning av invasiva arter, exempelvis björnloka. Ansvar för hanteringen har under löpande budgetår förts över till stadsdelsnämnderna från trafiknämnden. Nämnden sökte i tertialrapport 2 om budgetjustering för motsvarande kostnad och ansökan om budgetjustering blev beviljad om 2,2 miljoner kronor.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Mnkr						

Verksamhet, mnr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
Stadsmiljö	24,1	-0,1	26,4	-2,0	-0,4	-2,3
internräntor	2,8	0,0	2,9	0,0	-0,1	0,9
avskrivningar	12,8	0,0	12,5	0,0	0,3	-1,4
Summa	39,7	0,0	41,7	-2,0	-0,1	-2,8
Avvikelse i %					-0,3%	-8,9%

Förskoleverksamhet

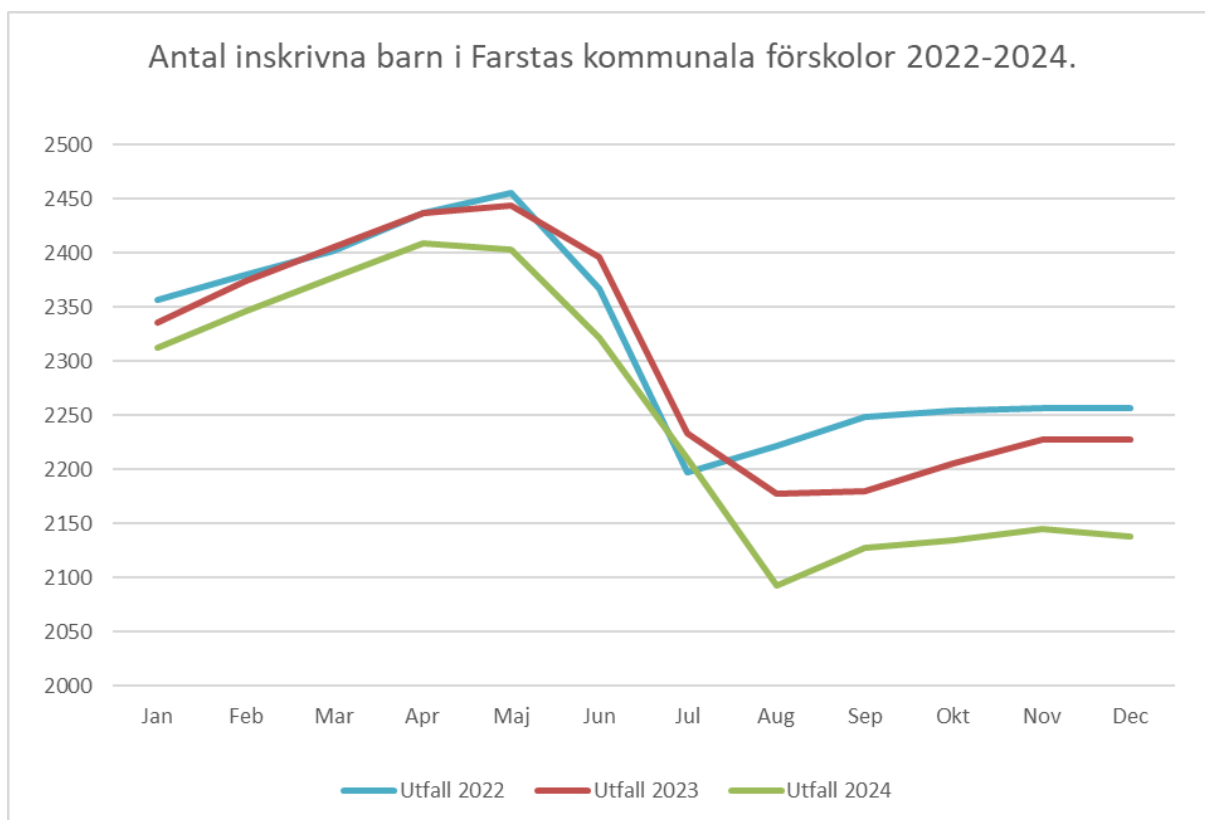
Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 3,6 miljoner kronor före resultatöverföring och ett överskott om 7,0 miljoner kronor efter resultatöverföringar.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
Mnr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Förskola	415,5	-37,6	419,6	-45,2	3,6	3,0
Summa	415,5	-37,6	419,6	-45,2	3,6	3,0
Resultatöverföring till (-)/från (+) resultatfonder					3,4	7,8
Utfall efter resultatöverföring					7,0	10,9
Avvikelse utfall gentemot budget i % efter resultatöverföring					1,8%	0,0
Resultatfonder efter resultatöverföringar					18,4	21,8

I överskottet efter resultatöverföring ingår en förvaltningsgemensam reserv om 4 miljoner kronor.

Det genomsnittliga antalet inskrivna barn per månad har varit 2 252 under året. Budgeten för 2024 baserades på 2 403 barn per månad, vilket ger ett genomsnitt om 151 färre inskrivna barn i Farstas kommunala förskolor jämfört med budget. Detta har medfört en negativ prestationsförändring om 19,1 miljoner kronor. Förskolan har därmed fått en minskad budgetram vilket främst påverkat verksamhetens budget som består av fasta kostnader såsom hyror, IT-kostnader och löner för övergripande personal. Utförarenheterna har under året löpande arbetat med att anpassa kostnaderna utifrån lägre intäktsram, främst personalkostnader. Barnomsorgsgarantin har under året uppfyllts och behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för barnomsorgsgarantin blev 2,2 miljoner kronor.



Antal barn på förskola, 2022-2024

Förskolorna förde från 2023 med sig ett ackumulerat överskott om 21,8 miljoner kronor i resultatfond. Enheterna redovisar i bokslutet för 2024 upp ett underskott och minskar resultatfonderna med 3,4 miljoner kronor. Förskolenheternas resultat visas nedan under rubrik Resultatenheter.

Under perioden januari till juli 2024 har nämnden fortsatt betala hyra för lokalen Hinden, som drabbades av en vattenläcka i november 2023. Vattenläckan gjorde så att man tvingades evakuera till en annan lokal, Bullerbyn, som nämnden betalade hyra för under evakueringstiden. Hyran för Hinden uppgår till 175 tusen kronor per månad och detta har medfört extra lokalkostnader för nämnden om cirka 1,2 miljoner kronor under evakueringstiden.

Under året har inga förskolor öppnats eller stängts.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 4,0 miljoner kronor före resultatöverföring och ett överskott om 0,8 miljoner kronor efter resultatöverföring.

I överskottet efter resultatöverföring ingår en förvaltningsgemensam reserv om 4,2 miljoner kronor. Verksamhetsområdet har även avsatt en reserv om 5,0 miljoner kronor för att täcka ett prognostiserat underskott på Postiljonens vård- och omsorgsboende. Detta efter Arbetsmiljöverkets inspektion och nämndens beslut att tomställa totalt 39 lägenheter, vilket

medför stora intäktsbortfall.

33 av lägenheterna ligger i en separat del, L-huset. Denna del i fastigheten är uppsagd och nämnden har i tertialrapport 2 sökt budgetjustering för tomgångshyror om 3,9 miljoner kronor vilket har beviljats och är medräknade i utfallet för beställarenheten.

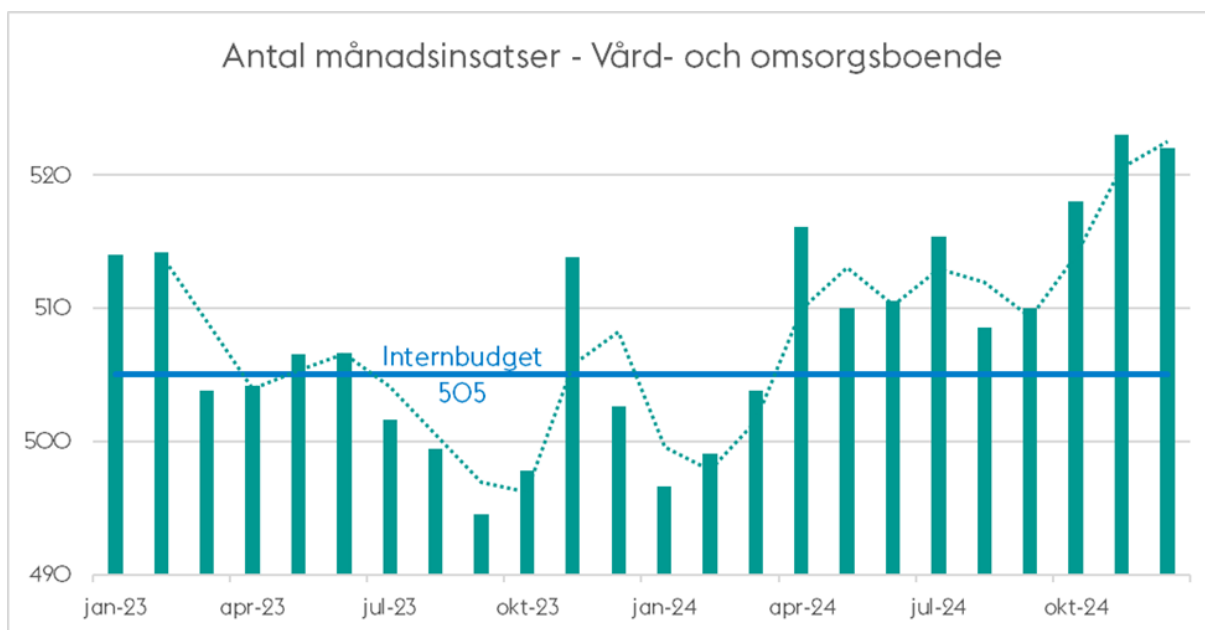
Äldreomsorgen har under hösten fått ta del av ett större statsbidrag för sitt arbete med minskad andel timavlönade. Det avser redan utförda prestationer och behöver inte återredovisas. Bakgrund var att regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela ett prestationsrelaterat statsbidrag om totalt 2 miljarder kronor för hela landet, som syftar till att minska andelen timavlönade inom äldreomsorgen. Detta för att stärka kvaliteten och öka tryggheten inom äldreomsorgen. Farstas äldreomsorg har jobbat framgångsrikt med frågan under många år och var den enda stadsdelsnämnd som nådde Socialstyrelsens krav om maximalt 17 procent timavlönade. Det andra kravet avsåg förbättring av andel timavlönade om 5 procent. Farstas äldreomsorg har blivit tilldelade 8,4 miljoner kronor för år 2024. Bidraget kom sent på året vilket föranlett att medlen ej fullt ut har kunnat omsättas i verksamhet och är en av anledningarna till att verksamhetsområdet redovisar ett överskott.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Äldreomsorg						
Summa	824,8	-121,3	854,8	-155,3	4,0	6,9
Resultatöverföring till (-)/från (+) resultatfonder					-3,2	-3,5
Utfall efter resultatöverföring					0,8	3,4
Avvikelse utfall gentemot budget i % efter resultatöverföring					0,12%	0,37%
Resultatfonder efter resultatöverföringar					8,1	4,9

Beställarenheten redovisar ett underskott om 11,5 miljoner kronor. Enheten hanterar biståndsansökningar, beställer beviljat bistånd hos utförare samt har kostnaderna för utförarnas hyror. Budgeten för beställarenhetens biståndsinsatser är 675,9 miljoner kronor inklusive budgetjustering.

Vård- och omsorgsboende är den största posten för äldreomsorgen, cirka 65%. Verksamhetens budgetram räcker till 505 månadsinsatser. I och med att år 2024 är ett skottår medför denna extra dag en merkostnad om cirka 2 miljoner kronor. Detta justeras inte i budgettilldelningen. Vid årets början var månadsinsatserna 497 och har under året ökat markant. I december låg insatserna på 522. Snittet för år 2024 är 511, jämfört med snittet för år 2023 som var 505.



Antal månadsinsatser på vård- och omsorgsboende, 2023-2024

Hemtjänstinsatserna ligger över budget. Både utförda dagtimmar och nattimmar har ökat under hösten. Utförandegraden av beställd tid inom hemtjänst för 2024 är 89%, vilket är samma som utförandegraden för 2023.

Antalet månadsinsatser inom dagverksamhet, servicehusinsatser, ledsagning ligger över budget.

Nämndens två vård- och omsorgsboenden, Edö respektive Ängsö vård- och omsorgsboende redovisar budget i balans. Postiljonens vård- och omsorgsboende redovisar, efter att ha fått en utökad ram om 5 miljoner kronor på grund av tomställning av platser, ett mindre överskott. Enheten arbetar fortsatt aktivt med åtgärder, såsom bemanningsplanering, för att minska det reella underskottet.

Äldreomsorgen förde med sig ett ackumulerat överskott om 4,9 miljoner kronor i resultatfond från 2023. Enheterna redovisar i bokslutet för 2024 upp ett överskott och ökar resultatfonderna med 3,2 miljoner kronor. Äldreomsorgens resultat visas nedan, under rubrik Resultatenheter.

Verksamhetsområdet har även en förebyggande enhet. Kostnaden för denna budgeteras till 2,8 miljoner kronor och enheten redovisar en budget i balans.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott 5,6 miljoner kronor före resultatöverföring och ett överskott om 4,3 miljoner kronor efter resultatöverföring.

Utfall jämfört med budget

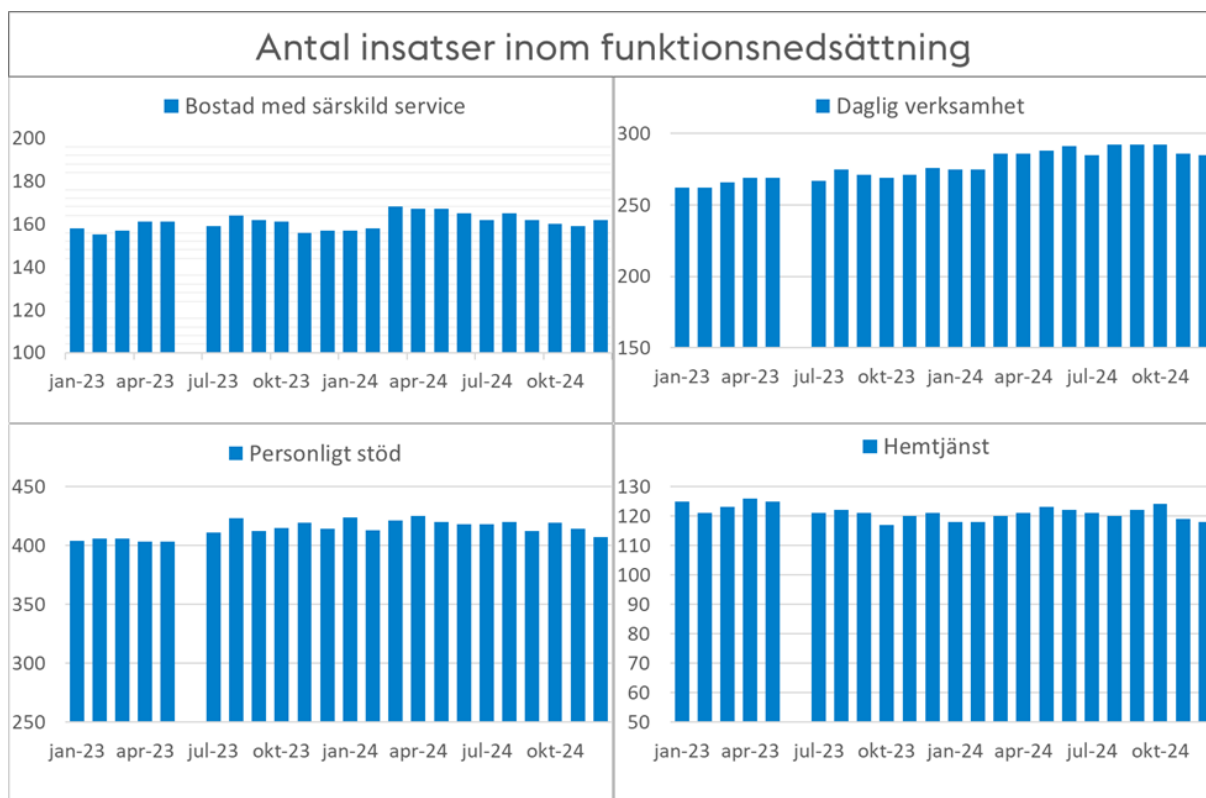
Verksamhet, mnkr	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
------------------	-------------	-------------	-----------

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Mnkr						
Funktionsnedsättning						
Summa	442,3	-21,3	447,6	-30,9	4,3	-4,8
Resultatöverföring till (-)/från (+) resultatfonder					-1,3	1,3
Utfall efter resultatöverföring					2,9	-3,5
Avvikelse utfall gentemot budget i % efter resultatöverföring					0,69%	-0,91%
Resultatfonder efter resultatöverföringar					0	-1,3

Beställarenheten redovisar ett underskott på 2,0 miljoner kronor. Enheten har under året sett en ökning av insatser överlag, särskilt inom hemtjänst och boendestöd. Samtidigt har enheten fortsatt arbetet med att omförhandla flera kostsamma individavtal inom bostad med särskild service. Flera brukare har erbjudits grupp- och servicebostad under hösten vilket innebär att enheten har haft kostnader för insatser som enheten inte fått budget för då de verkställts efter prestationsmätning. Kostnaden för turbundna resor har minskat med 1,1 miljoner kronor jämfört med 2023. Skälet till minskningen är att nyttjandet av de två bussarna som köpts in till förvaltningen har ökat under året och ersatt turbundna resor. Enheten har överlag sökt lösningar inom avdelningen samt med förvaltningens äldreomsorg för att påverka kostnader positivt.

Nämndens utförarenheter inom verksamhetsområdet, alltså gruppboende, daglig verksamhet och personligt stöd redovisar totalt ett överskott om 4,4 miljoner kronor. Farsta strands gruppboende blev ny resultatenhet per 2023 och gjorde då ett underskott om 1,3 miljoner kronor. Enheten fick under 2024 en åtgärdsplan att arbeta efter och per december visar enheten en budget i balans. Med anledning av att resultatgruppen kommer att delas upp i två enheter 2025 i den nya organisationen avslutas enheten som resultatenhet i samband med verksamhetsboks slutet.

Lingberga gruppboende ligger sedan januari 2023 under Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, men får sin budget från Individ- och familjeomsorg Socialpsykiatri. Det underskott om 0,4 miljoner kronor som Lingberga gör 2024 belastar Individ- och familjeomsorg Socialpsykiatri i årsboks slutet vilket ger ett bättre utfall på Stöd och service med funktionsnedsättning med motsvarande belopp.



Antal personer med insatser, Funktionsnedsättning, 2023-2024.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 0,9 miljoner kronor. Underskottet beror på för höga personal- och lokalkostnader i förhållande till budgetram. Inför 2025 har nämnden fått en utökad budgetram för barn, kultur och fritid vilket ger bättre förutsättningar att inför kommande år nå en budget i balans.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2023
Barn, kultur och fritid	39,2	-2,0	41,6	-3,5	-0,9	-3,3
Summa	39,2	-2,0	41,6	-3,5	-0,9	-3,3
Avvikelse i %					-2,5%	-8,8%

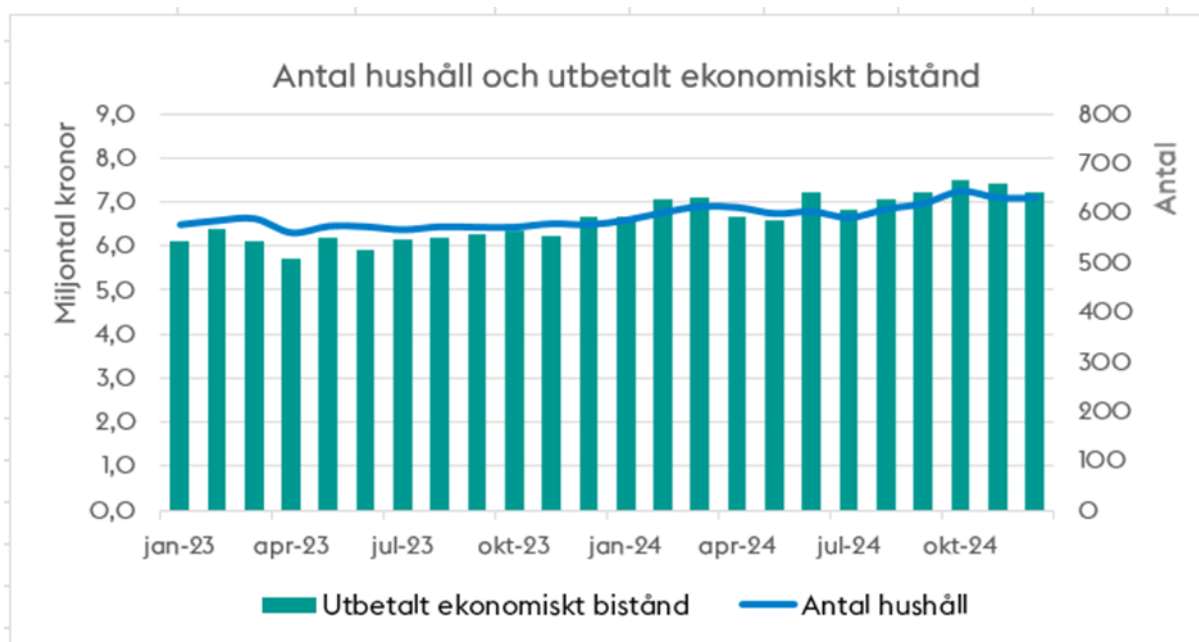
Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 3,2 miljoner kronor.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnkr	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
	Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto
Ekonomiskt bistånd	107,8	-3,4	115,9	-8,4	-3,2	0
Summa	107,8	-3,4	115,9	-8,4	-3,2	0
Avvikelse i %					-3,1%	0,0%



Antal hushåll och utbetalt ekonomiskt bistånd, 2023-2024. Observera att siffror för december är preliminära.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd i genomsnitt per månad har ökat från 574 år 2023 till 610 år 2024. Medelbidrag per hushåll har ökat från 10 773 kr år 2023 till 11 531 kr år 2024. Ökningen förklaras av ökade el- och hyreskostnader samt ökning av riksnormen.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 1,1 miljoner kronor.

Utfall jämfört med budget

Verksamhet, mnkr	Budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	
	Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto
Arbetsmarknadsåtgärder	19,7	-2,6	20,7	-4,7	1,1	2,6
Summa	19,7	-2,6	20,7	-4,7	1,1	2,6
Avvikelse i %					6,2%	15,3%

Överskottet beror främst på att kostnader för OSA-anställningar (Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare) ligger under budget.

Verksamhetsområde (mnk)r	T1	T2	Utfall 2024
Nämnd och administration	0,0	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	-9,0	-12,4	-16,9
varav barn och ungdom	-15,0	-21,8	-23,8
varav vuxen	1,0	0,8	0,4
varav socialpsykiatri	5,0	8,6	6,5
varav nyanlända	0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	0,4	-0,6	-0,1
Förskoleverksamhet	4,8	6,9	7,0
Äldreomsorg	4,2	0,2	0,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	3,7	0,9	2,9
Barn, kultur och fritid	-1,1	-0,8	-0,9
Arbetsmarknadsåtgärder	0,0	1,0	1,1
Ekonomiskt bistånd	-3,0	-3,2	-3,2
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0
Totalt	0,0	-8,0	-9,4

Utveckling av inflationen under året samt sent utbetalda statsbidrag har påverkat nämndens ekonomi. Det har gjort det ekonomiska läget och utveckling under året svårbedömt.

Nämnden har prognostiserat ett balanserat resultat i tertialrapport 1 och 2. I bokslutet redovisas likaså ett balanserat resultat.

Verksamhetsområde Äldreomsorg redovisar ett överskott om 4,0 miljoner före resultatöverföring och ett överskott om 0,8 miljoner kronor efter resultatöverföring. Avvikelsen mot prognosen i T2 om 0,6 miljoner kronor består å ena sidan av ett högre underskott på biståndssidan på grund av markant fler månadsinsatser. Å andra sidan har verksamheten mottagit ett stort stimulansbidrag avseende arbetet med att minska timavlönade, vilket har gjort att resultatfonderna har fyllts och det sammantagna överskottet ökat.

Verksamhetsområdet Stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar ett överskott om 4,3 miljoner kronor efter resultatöverföring. Överskottet beror på att enhetens lönekostnader är har sjunkit sedan T2, samt att kostnaderna för turbundna resor blev lägre än tidigare prognostiserats.

Verksamhetsområde Stadsmiljö redovisar ett underskott på 0,1 miljoner kronor. Det minskade underskott i relation till prognos i T2 finns främst inom parkdrift till följd av ett vite om en miljon kronor från exploateringsnämnden. Vitet är för skador som uppstått i samband med det arbete som utförs av Regionens förvaltning för utbyggd tunnelbana i Hökarängen, där en entreprenör har tagit ner skog utanför deras planområde.

Verksamhetsområde förskola redovisar ett överskott om 7,0 miljoner kronor efter resultatöverföringar. Ett ökat överskott om 0,1 miljoner i relation till prognos i T2.

Verksamhetsområde Barn, kultur och fritid redovisar ett underskott om 0,9 miljoner kronor. Ett ökat underskott om 0,1 miljoner kronor i relation till prognos i T2. Det ökade underskottet beror på kostnader för vatten och el för Farsta Strandbadet.

Verksamhetsområde Individ och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri redovisar ett underskott om 16,9 miljoner kronor. Det ökade underskottet i relation till prognos i T2 beror främst på kostsamma placeringar på SiS (ungdomshem som drivs av Statens Institutionsstyrelse).

Verksamhetsområde Ekonomiskt bistånd redovisar ett underskott om 3,2 miljoner kronor vilket är i nivå med vad som prognostiserats i T2.

Verksamhetsområde Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott om 1,1 miljoner kronor. Överskottet förklaras av lägre kostnader för OSA-anställningar (Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare). Ett ökat överskott om 0,1 miljoner kronor i relation till prognos T2.

Nämnden uppfyller målet för indikator *Nämndens prognossäkerhet T2* under mål 3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Resultatenheter

Under verksamhetsåret 2024 har Farsta stadsdelsnämnd haft totalt tio resultatenheter; sex enheter inom förskola; tre inom äldreomsorgen och en inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. I samband med verksamhetsberättelsen för 2024 sker det förändringar inom nämndens resultatenheter utifrån den nya organisationen som följer utav implementering av ny chefsstruktur. Förändringar framgår även i tabell nedan.

Förskolan har under 2024 haft totalt sex resultatenheter: Förskolor Tallkrogen, Förskolor Gubbängen, Förskolor Hökarängen, Förskolor Sköndal, Förskolor Farsta Strand/Larsboda och Förskolor Farsta Fagersjö. Till 2025 bildas istället fyra nya resultatenheter: Förskolor Norra, Förskolor Östra, Förskolor Södra och Förskolor Västra.

Äldreomsorgen har under 2024 haft totalt tre resultatenheter: Hemtjänst Centrum, Hemtjänst Norra och Edö dagverksamhet. Till 2025 delas hemtjänsten upp i tre resultatenheter: Hemtjänst Centrum, Hemtjänst Norra och den nyöppnade Hemtjänst Östra. Resultatenheten Edö dagverksamhet kvarstår. Resultatenheten Edö vård- och omsorgsboende bildas.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning har under 2024 haft en resultatenhet: Farsta strands gruppboendestäder. Resultatenheten upplöses i samband med bokslutet och fondens underskott uppgår i resultatet för 2024.

Totalt ökar resultatenheternas fonder med 1,2 miljoner kronor till totalt 26,6 miljoner kronor.

Förskolans enheter har även under året fått lägre tilldelning av barnschabloner. Det beror på att färre barn skrivits in i förskola som en följd av negativ befolkningsutveckling i stadsdelsområdet jämfört med befolkningsprognoser inför 2024. Det har inneburit en ökad nettokostnad när intäkterna av barnschabloner minskat.

Äldreomsorgens enheter har ett positivt resultat och för över medel till sina fonder under 2024.

Farsta strands gruppbestäder har under året haft ekonomiska utmaningar med höga personalkostnader i förhållande till prognostiserade kostnader. Enheten fick under 2024 en åtgärdsplan att arbeta efter och per december visar enheten en budget i balans. Med anledning av att resultatenheten kommer att delas upp i två enheter 2025 i den nya organisationen avslutas enheten som resultatenhet i samband med verksamhetsbokslutet.

Resultatenheter tar med sig sina resultat i bokslutet till kommande år i så kallade resultatfonder. Resultatöverföringen får maximalt uppgå till fem procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett ackumulerat överskott på maximalt tio procent och ett underskott på maximalt fem procent av enhetens bruttobudget.

I nedan tabell framgår slutgiltiga resultatfonder och förändring under året.

Resultatenhetens namn	Resultat- enhetens bruttobudget 2024	Resultatöver- föring från 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2024 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat- överföring till 2025 Överskott (+) Underskott (-)
Förskola				
Förskolor Tallkrogen	43 526,0	-1 239,0	1 138,0	101,0
Förskolor Gubbängen	39 607,0	-4 137,0	217,0	3 920,0
Förskolor Hökarängen	60 602,0	-4 219,0	0,0	4 219,0
Förskolor Sköndal	64 024,0	-3 540,0	1 584,0	1 956,0
Förskolor Farsta Strand/Larsboda	50 990,0	-3 745,0	0,0	3 745,0
Förskolor Farsta Fagersjö	64 437,0	-4 946,0	455,0	4 491,0
Äldreomsorg				
Hemtjänsten Centrum	38 090,0	-2 919,0	-903,0	3 800,0
Hemtjänsten Norra	40 225,0	-1 623,0	-1 994,0	3 617,0
Edö Dagverksamhet	7 426,0	-334,0	-388,0	705,0
Funktionsnedsättning				
Farsta strands gruppbestäder (avvecklas)	28 626,0	1 320,0	-1 320,0	0,0
Summa resultatenheter 2024 års organisation	437 553,0	-25 382,0	-1 220,0	26 563,0
Nya fonder ny organisation 2025				
Förskolan Ny organisation				
Farsta Norra	83 133,0	-5 376,0	1 355,0	4 021,0
Farsta Södra	76 692,0	-5 779,0	313,0	5 465,0
Farsta Östra	82 659,0	-4 909,0	1 584,0	3 324,0
Farsta Västra	80 702,0	-5 762,0	143,0	5 620,0
Äldreomsorg				
Hemtjänsten Centrum	26 105,0	-1 514,0	-960,0	2 467,0

Resultatenhetens namn	Resultatenhetens bruttobudget 2024	Resultatöverföring från 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2024 Överskott (-) Underskott (+)	Resultatöverföring till 2025 Överskott (+) Underskott (-)
Hemtjänsten Norra	26 105,0	-1 514,0	-969,0	2 476,0
Hemtjänsten Östra	26 105,0	-1 514,0	-969,0	2 476,0
Edö Dagverksamhet	7 426,0	-334,0	-388,0	705,0
Funktionsnedsättning				
Farsta strands gruppboende (avvecklas)	28 626,0	1 320,0	-1 320,0	0,0
Summa resultatenheter	437 553,0	-25 382,0	-1 211,0	26 554,0

Investeringar

Stadsmiljö

Nämndens stadsmiljöinvesteringsprojekt har 2024 gått i stort som planerat. Budget och utfall för helåret för respektive projekt redovisas i särskild bilaga. Totalt har nämnden 1,2 miljon kronor i oförbrukade investeringsmedel. Avvikelsen mot tertialrapport 2 beror mestadels på att många av projekten avslutades sent på hösten. Klimatinvesteringsprojektet solsegel på lekplatser hanns inte med då byte av entreprenör för investeringsarbeten blev senarelagt på grund av att upphandlingen överklagades. Kostnaden för trygghetinvesteringen vid Farsta centrum blev 0,2 miljoner kronor lägre än beräknat. Omprioritering har gjorts vid byte av fallskyddsunderlag sedan tertialrapport 2.

Maskiner och inventarier

Stadsdelsnämndens budget för inventarier och maskiner är 1,9 miljoner kronor, förvaltningen har förbrukat 1,8 miljoner kronor. Under året har investeringar genomförts inom förskola, äldreomsorg, socialpsykiatri, funktionsnedsättning samt fritidsverksamhet. Större investeringar har skett inom Farsta strands gruppboende, förskolan Regnbågen och Höken daglig verksamhet.

Mnkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2024
Parkinvesteringar	0,8	0,8	0,0	0,0
Reinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	6,5	5,8	-0,7	0,5
Klimatinvesteringar	0,7	0,5	-0,2	0,2
Trygghetsinvesteringar	1,5	1,1	-0,4	0,3
Övriga investeringsmedel	1,4	1,4	0,0	-0,2
Maskiner & inventarier	1,9	1,8	-0,1	0,1
Totalt investeringar	12,8	11,4	-1,4	0,9

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ombudgeteringar

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Analys av balansräkning T3 2024

Jämförelse mellan 2023-01-01 och 2024-12-31

Nämndens balansomslutning har minskat med 2 mnkr, 1 %, jämfört med december 2023.

Tillgångar

- Balanskontona som avser mark, byggnader och tekniska anläggningar har totalt sett minskat med 2,6%, 2,9 mnkr. Anledningen är att nämnden har färre stora pågående parkprojekt jämfört med 2023, samt ej lika stora aktiveringar av parkprojekt som gjordes förra året.
- Maskiner och inventarier har minskat med 14%, 2,4 mnkr. Främsta anledningen är att nämnden förra året aktiverade flera nyöppnade förskolors inköp av inventarier. Några av de större direktaktiveringar som skett 2024 är inköp av inventarier till förskolan som ej hann inkomma 2023, välfärdsteknik inom funken, samt inköp av vitvaror och möbler inom funken,
- Kundfordringarna har minskat med 7,8%, 2,1 mnkr. 2023 hade nämnden större fordringar mot interna motparter, till exempel Finansförvaltningen. Detta på grund av olika ersättningar nämnden fakturerade för, tex merkostnadsersättning för uppstart av gruppbostad inom funk, samt för förgävesprojekt inom förskolan.
- Fordringar för statliga bidrag och kostnadsersättningar har ökat med 70,5%, 2,4 mnkr. Främsta anledningen är att nämnden fått mer i bidrag från Migrationsverket.
- Diverse kortfristiga fordringar har totalt sett ökat med 64,2%, 2,4 mnkr och avser återsökta, men ännu ej utbetalda medel för 2024.
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 7,5% 3,1 mnkr. Ökningen beror främst på ökade projektmedel som beviljats för 2024 men ej utbetalats, tex ESF projekt mot Äldrenämnden, medel från Socialnämnden för avhoppverksamhet och IHU projekt (intensifierad hemutredning).

Skulder

- Leverantörsskulderna har ökat med 12%, 12,2 mnkr. Anledningen är att förra årsbokslutet uppstod problem med inläsning av fakturor vilket ledde till att leverantörsskulderna minskade med 24%, men uppbokningen på 2991 ökade då. I år har istället leverantörsskulderna återgått till mer normala nivåer då flertalet leverantörsfakturor hann komma in i tid innan fakturabryt.

- Övriga kortfristiga skulder har totalt sett minskat med 19,5%, 0,7 mnkr. Anledningen är att Försäkringskassan har uppdaterat sina rutiner och blivit bättre på att fakturera än tidigare. Gäller assistansersättning 20 första timmarna (LASS) både inom äldreomsorgen och funk.
- De upplupna kostnaderna och förutbetalda intäkterna har totalt sett minskat med 38%, 17,1 mnkr. Minskningen beror bland annat på förändrad faktureringsprincip avseende de stimulansmedel för utökad sjuksköterskebemannning på 1,4 mnkr. Minskningen beror dock framför allt på färre uppbokningar av upplupna kostnader jämfört med förra året då flera leverantörer som fakturerar stora summor har blivit bättre på att fakturera under innevarande månad. 2023 bokades det upp ca 16 mnkr mer till följd av förseningen med inläsningen av leverantörsfakturor.

Analys resultaträkning T3 2024

Jämförelse mellan 2023-01-01 och 2024-12-31

Intäkter

Intäkterna har totalt sett ökat med 6,3%, 17,7 mnkr, dels på grund av ökade volymer inom äldreomsorgen, nystart nattpatrull inom hemtjänsten från och med juni 2024, samt återtagandet av Sköndals gruppboendestäder våren 2024.

- Konto 301 Försäljningsintäkter har ökat med 5,7%, 1,4 mnkr främst beroende på de ökade volymerna inom äldreomsorgen.
- Konto 313 Övriga taxor och avgifter har ökat med 4,5%, 2,6 mnkr på grund av ökade volymer främst inom äldreomsorgen.
- Konto 341 Bostads- och lokalhyror har ökat med 7,1%, 1,9 mnkr vilket främst beror på volymökningen inom äldreomsorgen och indexuppräknning av hyror.
- Konto 351 Kostnadsersättningar och riktade bidrag (ej investeringsbidrag) har minskat med 4,8%, 2,4 mnkr beroende på att staten minskat riktade statsbidrag och konverterat om dem till generella statsbidrag. Samt att Individ och Familj fick mindre bidrag från Skolverket i år.
- Konto 359 Övriga bidrag har ökat med 10,5%, 3,7 mnkr vilket beror på fler bidrag från externa parter fördelade från facknämnder, tex Äldrenämnden och Socialnämnden.
- Konto 361 Försäljning av verksamhet har ökat med 11,5%, 9,1 mnkr vilket till största del beror på volymökningar inom äldreomsorgen, samt det återtagna gruppboendet inom funktionsnedsättning.
- Konto 369 Övriga ersättningar har minskat med 13,2%, 0,8 mnkr vilket är en effekt av den engångsåterbetalning från Försäkringskassan gällande välfärdsfusk, som erhöles 2023.

Kostnader

Kostnaderna har totalt sett ökat med 127,4 mnkr, 5,8% jämfört med samma period föregående år.

- Konto 451 Bidrag till enskilda har ökat med 14,2%, 11,5 mnkr beroende på fler

personer som är aktuella för ekonomiskt bistånd.

- Konto 453 Bidrag till föreningar, stiftelser, kommunalförbund, kommuner, landsting m.m. har ökat med 10,9%, 1,8 mnkr vilket beror på fler personer med behov av personlig assistans (20 första h LASS), samt politiskt beslut om högre bidrag till föreningar och stiftelser.
- Konto 463 Köp av huvudverksamhet har ökat med 6,2%, 57,2 mnkr vilket beror på indexuppräknningar enligt KF – Kommunfullmäktige, främst för volymökningarna inom äldreomsorgen.
- Konto 502 Löner till anställda har ökat med 4,6%, 26,2 mnkr beroende på årets lönerrevision samt återtagande av Sköndals gruppbofästäder och införande av nattpatrull inom hemtjänst.
- Konto 512 Sjuklönen har minskat med 4,7%, 1 mnkr. En förklaring kan vara att de restriktioner som rådde under pandemin ej appliceras längre och medarbetare sjukskriver sig inte längre vid minsta tecken på förkylning.
- Konto 553 Omkostnadsersättningar har ökat med 27,6%, 1 mnkr vilket beror på ökade insatser inom Individ och Familj, Barn och ungdom.
- Konto 561 Lagstadgade arbetsgivaravgifter har ökat med 5%, 13,8 mnkr beroende på fler anställda och lönerrevisionen.
- Konto 601 Lokalhyror har ökat med 10,3%, 13,3 mnkr vilket är följd av inflationen och årets indexuppräknningar, samt full årshyra på de nyöppnade förskolorna under 2023.
- Konto 613 Städ- och renhållningstjänster har ökat med 4,3%, 0,6 mnkr, beroende på fullårseffekten av de nyöppnade förskolorna 2023 och återtagandet av Sköndals gruppbofästäder.
- Konto 615 Mindre reparationer o underhåll av fastigheter har ökat med 29,2%, 1,1 mnkr beroende på iordningställande av lokaler inför ny chefsorganisation och upprustning av lokaler inom funktionsnedsättning.
- Konto 643 Böcker, tidningar, facklitteratur, elektronisk media har ökat med 104,1%, 0,4 mnkr vilket beror på fler inköp av litteratur till förskolan jämfört med föregående år.
- Konto 645 Laboratoriemateriel, läkemedel och sjukvårdsartiklar har ökat med 45,9%, 0,6 mnkr vilket till största del beror på de ökade volymerna inom äldreomsorgen.
- Konto 646 Förbrukningsmaterial har ökat med 5,5%, 0,4 mnkr vilket till största del beror på de ökade volymerna inom äldreomsorgen.
- Konto 701 Transporter (ej personal) har minskat med 13,4%, 2,4 mnkr, minskningen beror på ett ökat nyttjande av förvaltningens egna bilar.
- Konto 733 Larm och bevakning har ökat med 20,1%, 0,4 mnkr vilket beror på indexhöjning för avtalade kostnader reception inom Individ och Familj, samt nyinstallerat larm inom funk.
- Konto 739 Övriga riskkostnader har minskat med 99,8%, 0,4 mnkr vilket beror på att en stor kostnad för förgävesprojektering togs 2023 inom förskolan.
- Konto 744 IT-system har ökat med 5,4%, 1,4 mnkr, vilket är en följd av ändringarna i

den uppdaterade IT-prislistan.

- Konto 745 Konsulttjänster och andra tjänster har ökat med 16,9%, 0,9 mnkr då förvaltningen bland annat anlitat konsult för komma igång med registrering i Draft-IT (GDPR frågor), samt ökat behov av handledningskonsulter inom Individ och Familj. Ökningen beror även på anlåtande av artister, föredragshållare mm. Inköp som kunde göras på grund av en budgetjustering för firande av högtider och evenemang inom Stadsutveckling.
- Konto 746 Kostentreprenader har ökat med 4,9%, 0,6 mnkr vilket främst beror på volymökningen inom äldreomsorgen.
- Konto 747 Hälso- och friskvårdsrelaterade tjänster har minskat med 39,5%, 3 mnkr, vilket beror på minskningen i friskvårdsbidrag från 5000 kr till 3000 kr, 2023-2024.
- Konto 749 Övriga främmande tjänster har ökat med 12,1%, 0,3 mnkr vilket främst beror på ökade volymer inom äldreomsorgen och införande av trygghetslarm inom en gruppbostad funk.
- Konto 792 Avskrivning på byggnader och tekniska anläggningar har ökat med 10,2%, 1,2 mnkr beroende på fler aktiverade investeringsprojekt under året, bland annat Farsta strandpark, ny brygga vid Farsta strand och upprustning parkleken Starrmyran.
- Konto 852 Räntekostnader har ökat med 31,7%, 0,4 mnkr beroende på de aktiveringar som gjorts under året.

Övrigt

Särskilda redovisningar

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Delvis tillräcklig

Analys

Farsta stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2024 delvis varit tillräcklig. Nämnden har ett upprättat system för intern kontroll med tydlig ansvarsfördelning. En väsentlighets- och riskanalys har tagits fram och även uppdaterats under året för att fånga in risker som identifierats. Åtgärderna har genomförts enligt plan och de kontroller som funnits med i intern kontrollen har inte visat på några större avvikelser. De avvikelser som identifierats har också åtgärdats och återrapporterats till förvaltningsledningen. Därmed bedömer nämnden att man på formella grunder efterlever de tillämpningsanvisningar som staden har tagit fram.

Däremot har nämnden under 2024 identifierat ett behov av att uppdatera arbetssätten för att ta fram väsentlighets- och riskanalys. Nämnden har inte förmått att identifiera och värdera alla de väsentliga risker som verksamheterna har. Även revisionen och externa granskningar har visat på vissa brister i internkontrollarbete. Bristerna var så pass omfattande att nämnden i

början av året var tvungen att omarbete sin väsentlighets- och riskanalys för att nå upp till kraven i stadens tillämpningsanvisningar. I samband med det fattade också förvaltningsledningen beslut om att se över hela processen och arbetet med nämndens väsentlighets- och riskanalys samt intern kontroll. Det arbetet har genomförts under hösten och nämnden bedömer att det kommer stärka nämndens arbete med intern kontroll under kommande år.

Nämndens samlade bedömning är därför att arbetet haft brister under året men att det vidtagits åtgärder för att komma tillrätta med detta och att arbetet stärkts under året och kommer att stärkas ytterligare framöver. Men utifrån nuläge bedöms nämndens interna kontroll delvis vara tillräcklig.

Systematiskt kvalitetsarbete

Här redogör nämnden kortfattat för sitt kvalitetsarbete under 2024. I kvalitetsberättelsen (bilaga 5 till VB) finns en mer utförlig redogörelse av kvalitetsarbetet

Under året har nämnden och verksamheterna fortsatt prioriterat implementering och tydligare börja anamma stockholmarnas fokus. Bland annat har flera medborgardialoger genomförts, medborgarbudget testats i flera verksamheter samt att alla enheter genom olika aktiviteter har haft i uppdrag att ha dialog med sin målgrupp inför varje beslut eller förändring som påverkar deras målgrupp. Under året har granskning skett av både stadens revisionskontor, kvalitetsgranskningar och verksamhetsuppföljningar.

Innovationsarbetet har stärkts och under året har en pilot med innovationscheck genomförts lokalt. Fem projekt beviljades medel för att under några månader kunna testa sin idé. Checken föll ut väl och utvärderingen i sin helhet finns under mål 3.1.

För att öka delaktigheten, självständigheten, aktiviteten och tryggheten för personer med funktionsnedsättning genomförs en särskild satsning på välfärdsteknik inom LSS-verksamheterna. Arbetet har skett i dialog med brukare och medarbetare i linje med nämndens mål att öka Farstabornas delaktighet och medskapande.

Nämnden har under hösten startat arbetet med det nya kvalitetsledningssystemet 2c8 och den första processkartan som registrerats är Bryt upp - ett sammanhållet stöd för våldsutsatta. Arbetet kommer under 2025 och i samband med det ska också förvaltningens dokumentbibliotek uppdateras. Under året har även den lokala rutinen för Lex Sarah uppdaterats för att tydliggöra ansvar och öka transparensen i de frågorna. Även rutinen för synpunkter och klagomål har uppdaterats i syfte att stärka och utveckla arbetet med att ta hand om de synpunkter, klagomål och beröm som kommer in till verksamheten och använda de för att utveckla verksamheterna.

Synpunkter, klagomål och beröm

Totalt har något färre synpunkter och klagomål inkommit jämfört med föregående år. De flesta synpunkterna och klagomålen som kommit in handlar om bemötande, bemanning och brister i verksamheternas rutiner. Samtliga enheter har rutiner för att följa upp och hantera inkomna synpunkter och klagomål samt återkoppla till den som framför synpunkten.

Antalet inkomna synpunkter via Tyck till-appen har ökat de senaste åren, sedan 2020 har de mer än fördubblats. Det beror bland annat på att allmänheten i ökat utsträckning använder sig av Tyck till - appen. Exempel på ofta förekommande teman på synpunkterna är olika frågor kring träd och nedskräpning. Antalet klagomål skiljer sig mellan 2023 och 2024. Det beror på att alla klagomål skickades direkt till stadsdelsförvaltningen fram till första halvan av 2023. Nu skickas de först till trafikkontoret som gör om de flesta klagomål till felanmälningar.

Flera enheter har dokumenterat och beskrivit hur man har tagit hand om klagomålen och arbetat in dem i verksamheten. Ett exempel är enheten för arbete, integration och bistånd har skickat avvikelser vid frånvaro från regionen vid uteblivande från SIP. I och med framtagen samverkansrutin med lokala vårdcentraler har man sett att frånvaro minskat och att närvaron vid SIP har ökat.

En av de verksamheter som fått avvikelser/klagomål kring bemötande är nämndens servicebostäder. Verksamheten har vidtagit åtgärder genom att tillhandahålla utbildning inom pedagogiska ramverket samt handledning. Hyresgäster som önskat ha en bemötanderutin har upprättat det med stöd av personal.

Inom förskolan handlar de flesta synpunkter och klagomål om frånvarande pedagoger, brister på vikarier och kontinuitet i bemanningen och är inkommande från både från vårdnadshavare och från medarbetare. Förskolorna har rutiner för att ta upp det på APT för att se vilka åtgärder som eventuellt kan vidtas.

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall 2024	Utfall 2023
Från vem har klagomål, synpunkt eller information om avvikelser och brister inkommit?	Brukare eller vårdnadshavare	220	229
	Närstående (anhörig, god man etc.)	35	57
	Invånare	15	10
	Annan (t.ex. okänd)	4	6
	Inkommet via IVO, Skolinspektionen eller annan tillsynsmyndighet	1	3
	Medarbetare	157	87
	Tjänsteperson/annan myndighet		
Summa		432	392
	Bemötande	52	80
	Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet	77	83
	Utebliven/försenad insats eller aktivitet	20	15
	Tillgänglighet	8	37
	Kontinuitet (personal)	18	29
	Bemanning	72	37
	Kompetens	11	24

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall 2024	Utfall 2023
Vad gällde klagomålet, synpunkten eller avvikelser?	Brister i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)	26	44
	Felaktigt beslut	12	10
	Mat och måltider	2	15
	Den fysiska miljön	23	22
	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)	31	22
	Klagomål som gäller hälso- och sjukvård	1	3
	Teknik, verksamhetssystem och IT-relaterade frågor	16	21
Summa		369	442
Avvikelser och incidenter	Avvikelse HSL	394	478
	Vårdkedjeavvikelse	19	21
	Rapport Lex Sarah	6	3
	Antal anmälningar Lex Sarah	0	2
	Incident barn i förskoleverksamhet	94	65
	Avvikelse mot beställning	11	10
	Vårdskada	6	4
	Personuppgiftsincident	24	8
	Övrigt	58	44
	Lex Maria	2	0
Summa		614	635
Vilken återkoppling och vilka åtgärder har gjorts?	Antal klagomål där åtgärder eller förbättringar planerats och/eller genomförts i verksamheten.	236	359
	Antal klagomål där återkoppling har lämnats till beställarenhet	108	38
	Antal klagomål där återkoppling har lämnats till brukare/vårdnadshavare	213	287
	Antal klagomål behandlade på APT	206	202
	Andel åtgärdade/besvarade klagomål (sammanfatta tertialvis)	100	100
Summa		763	886
Beröm	Antal beröm	221	252
Summa		221	252

Synpunkter och klagomål stadsmiljö

Kategori	2020	2021	2022	2023	2024
Beröm	25	26	22	21	17

Kategori	2020	2021	2022	2023	2024
Felanmälan	586	611	847	2147	3156
Fråga	428	392	319	243	156
Idé	128	164	132	58	126
Klagomål	313	386	330	245	72
Totalsumma	1480	1579	1650	2773	3527

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Förbättringsområden - analys av utfall

Samtliga första linjens enhetschefer och rektorer har genomfört den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet i samverkan med skyddsombud (med huvudskyddsombud om det inte funnits lokalt ombud) och/eller vid APT. I några enheter har det varit tillförordnade chefer när uppföljningen genomfördes varför uppföljningen inte är dokumenterad i ILS (men uppföljningen är genomförd).

Vid en gemensam genomgång av resultatet i förvaltningens arbetsmiljögrupp (beredningsgrupp till FVG för arbetsmiljöfrågor med huvudskyddsombud från de större facken i förvaltningen) konstaterades det att många enheter har lämnat godkända svar på de 22 frågorna i den uppföljningen av SAM. I sju frågor förekommer det svar där man inte instämmer alls i frågan. Då dessa svar återfinns inom olika avsnitt/frågeområden och inom olika enheter (det vill säga det finns ingen "röd tråd") har bedömningen gjorts att det inte behöver vidtas någon ytterligare förvaltningsövergripande insats för att omhänderta dessa frågor utan att dessa kommer att omhändertas lokalt i berörd verksamhet. Det förekommer frågor där man instämmer delvis i frågan men även här återfinns dessa i olika avsnitt/frågeområden och inom olika enheter. De frågor som har något fler instämmer delvis svar rapporterade i enheterna är kännedom om arbetsmiljöpolicy, skriftliga rutiner för SAM, skriftliga instruktioner när det gäller särskilt riskfyllda arbetsuppgifter, löpande riskbedömningar och uppföljning av vidtagna åtgärder. Men även här görs bedömningen att det inte behöver vidtas någon ytterligare förvaltningsövergripande insats för att omhänderta dessa frågor utan att de får omhändertas lokalt i berörd verksamhet.

Framgångsfaktorer-analys av utfall

Förvaltningen har under senare år genomfört flera utbildningsinsatser där chefer och skyddsombud deltagit tillsammans, dels i utvecklingsarbetet i samband med Arbetsmiljöverkets inspektion och dels i samband med implementeringen av stadens verktyg för arbetsmiljöronder och årlig uppföljning av SAM. Förvaltningen har också under en längre tid genomfört gedigna arbetsmiljöutbildningar där nya chefer och skyddsombud deltar tillsammans.

Föregående års aktiviteter från årlig uppföljning-analys av utfall

Förra året genomfördes inte en förvaltningsgemensam årlig uppföljning av SAM utan den genomfördes lokalt i samband med skyddsronderna. Detta är första året som uppföljningen görs i detta format och dokumenteras ILS.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Karlsson, Tillförordnad stadsdelsdirektör	2025-01-29